

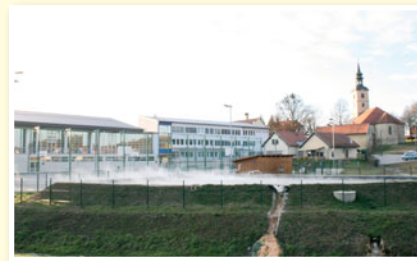

Kjer je volja, je pot! Naj vodi levo ali desno, vedno pripelje do enega od ciljev.

IZ VSEBINE:

- Obetavni načrti šestih občin: projekt daljinskega ogrevanja in nov vrtec pri Lenartu, prizidek k OŠ Voličina, Terme pri Benediktu, športna dvorana v Cerkvenjaku in pri Sv. Ani, ureditev vaških jeder Sv. Ane in Sv. Jurija, povezava z avtocesto; kanalizacija, rekonstrukcija ceste in naselje Trojica jug; Martinova pot in arheološki park.

2-6

- Kmetijstvo uničili cenovni padci, primanjkuje denarja. Rešitev v programu razvoja podeželja 2007-2013?

7-8

- Kljub težavam v zdravstvu ukrepi v ZD Lenart tokove le obračajo v pozitivno smer. Zavod Hrastovec: Ljudje ne marajo zgodb o »norcih«! So le ljudje z dokončnimi stanji. Družina je odgovornost.

9-11

- ŠOA – spominjajmo se! Za osmišljen razvoj med Dravo in Muro.

12-13

- Iz dediščine v sedanost: Sv. Ana skozi čas. Profesor, zgodovinar, etnolog in vladni svetnik Emilijan Lilek iz Zg. Voličine, 70-letnica smrti.

15-16

- Dogodki in dogajanja: Završkim fantom srebrna plaketa JSKD! Od kulture, zabave in športa do tradicionalnih sprejemov, srečanj s plazilci in humorja.

17-24

odgovorni urednik

Leto 2010 bo tudi naprej, bodimo pretirano skromni, brez teženj in želj po senzacijah, zanimivo. Ocenimo prihodnje mesece leta tako, čeprav vemo, da bo njegovo nadaljevanje nesluteno, nepredvidljivo, presežljivo, presenetljivo, tudi šokantno. A to namenoma zanemarimo!

Smeri razvoja, preveč radi jim rečemo trendi, so predvidljive, tako za pesimiste kot optimiste. To, da sem pesimiste uvrstil na prvo mesto, naj ne bo zlovesče, je pa namerno. Predvsem zaradi želje, da bi se v namerni skromnosti pričakovanj na koncu le motil.

Širša skupnost in posamezniki imamo načrte. Morda posameznikov za tiste, ki jih ima širša skupnost, niti ne boli glava, vsaj preveč ne, a se bodo odrazili tudi pri še tako nezainteresiranem sleherniku.

Načrti in poti do zapisanih ciljev bodo še zlasti v drugi polovici leta v ospredju. Tja jih bodo postavljali tisti, ki jih najbolj otipljivo in najglasneje omenjajo, uvrščajo v programske okvire, utemeljujejo, upravičujejo, zagovarjajo, branijo ali pa vanje tudi dvomijo, če so del programa koga drugega. V našem primeru z drugega okopa, stranke ali, enostavno, iz neke druge možnosti.

Edvard Pukšič

Prava imena za takšno kolobocijo interesov so: lokalne volitve, volitve županov, članov občinskih svetov, članov v svetih četrtih, krajevnih in vaških skupnosti. Prav zaradi njih bo leto, najbolj nedomiselnost in plehko rečeno, zanimivo. In borbeno! Morda bolj kot na zimskih olimpijskih igrah ali svetovnem nogometnem prvenstvu.

Kako se odločiti in kako, ko bo čas, voliti? Kaj početi, kako ravnati do takrat? Ponujam eno od možnosti, ki se mi je kot posamezniku, včasih še kar zainteresiranemu, včasih niti ne, usedla v osebni vzorec obnašanja: živeti z odprtimi očmi in ušesi, ne čisto zanemariti socialno-ekonomskih in drugih razsežnosti zdrave kmečke pameti in ne zakleniti občutij!

Saj ne mislim, da bomo doživeli kaj tistega, bibličnega, »česar oko še ni videlo in uho še ni slišalo«, vsekakor pa bodo naše ugotovitve obogatile spoznanja in uravnale kompaso.

Ocenjujmo stvarno, obljube postavljajmo ob bok možnostim, glejmo ne zgolj z očmi, poslušajmo z izkušnjami, ki so nas že zdavnaj obogatile, in predvidevajmo dobronamerno! Ugotovili bomo, kdo stoji na trdnih tleh, kdo na potresnem območju, komu grozi »izpah čeljusti«, kot v enem od intervjujev v tokratnih Ovtarjevih novicah meni izkušen kmečki mnenjski lider iz Drvanje pri Benediktu.

Če bomo tako preživeli čas do volitev, si kaj zapomnili, primerjali, seštevali in odštevali, pretehtali in se ne pustili naplatasti, se bomo, takrat, odločili prav!

Preživimo ta čas do oktobra tako. Vsaj dolgčas nam ne bo!

Lenart

Uspešno leto 2009 in smeli načrti za 2010

Občini Lenart ocenjujejo leto 2009 za uspešno, saj so realizirali večino s proračunom zastavljenih nalog. Kot ne-realizirana so v leto 2010 od večjih projektov prenesli le celovito oskrbo s pitno vodo za severovzhodno Slovenijo in izgradnjo ceste Sp. Porčič – Zg. Senarska, ki bo razbremenila center Lenarta. Na izvajanje prve naloge sami nimajo poglobitvega vpliva, saj je to skupni projekt dvanajstih občin, sofinanciran s kohezijskimi sredstvi.

Med pomembnejše dosežke štejejo ureditev nove poslovno-industrijske cone, ki zaenkrat obsega 4,5 ha, v naslednjih letih pa načrtujejo še nadaljnjo širitev. V letu 2010 bo občina skupaj s prometnim ministrstvom zgradila še krožišče pri bencinski črpalki Petrol, ki bo predstavljalo sodoben dostop v cono.

Jeseni so izvedli rekonstrukcijo dveh kilometrov dotrajane obremenjene ceste Zavrh – Črmljenšak, ki povezuje naselja dveh občin. Asfaltirali so tudi 500 metrov mestnih ulic v Lenartu in pločnik ob Jurovski cesti v dolžini 600 metrov. Velik problem predstavlja pomanjkanje parkirnih mest, zato načrtujejo nadaljnje investicije. Doslej so uredili parkirišča pri pokopališču v Lenartu, pri cerkvi Sv. Ruperta in v obrtni coni v Voličini, urejajo pa še parkirišča za blok v Gubčevi ulici.

V Lenartu in v Voličini so dobili novi otroški igrišči, v novi preobleki je zaživel lenarški mestni park s poučno evropsko potjo. Z novim šolskim letom so voličinski otroci pridobili nove prostore otroškega vrtca, dela se nadaljujejo in bodo končana poleti.

Od meseca septembra 2009 pouk baleta poteka v novi, sodobni baletni dvorani s 100 m², ki je namenjena tudi za prireditve glasbene šole. V Lenartu so začeli z gradnjo novega vrtca. Umeščen bo med obstoječi enoti vrtca in bo vse enote funkcionalno povezal.

V preteklih dveh letih je občina obnovila vse tri kulturne domove na področju krajevne skupnosti Voličina, v letu 2010 pa bo pričela še temeljito obnovo lenarškega kulturnega hrama.

Lenarški proračun, vsako leto naravnano investicijsko, je bil v pretežni meri realiziran.

Pri Lenartu so prepričani, da bodo tudi v letošnjem letu uresničili zastavljene cilje

Župan občine Lenart, mag. Janez Kramberger, s pristojnimi občinskimi službami izpostavlja šest projektov:

Varstvo okolja, ekologija, trajnostni gospodarski razvoj, energija iz obnovljivih virov so za občino razvojni cilji in usmeritev. Projekt daljinskega ogrevanja na podlagi koncesijske pogodbe, ki ga bo zgradilo podjetje Eko toplota energetika, je prvi tovrstni projekt v Sloveniji. Prvega oktobra 2009 je bil položen temeljni kamen za **gradnjo toplotarne** na osnovi biomase. Sistem daljinskega ogrevanja bo v prvi fazi dolg 2,5 kilometra, celotna dolžina cevovodov pa bo znašala 5 kilometrov. Že v prvi fazi bo nanj priključenih 500 gospodinjstev, javnih ustanov in podjetij v mestu Lenart. Investicijska vrednost znaša 4.800.000 €.

V Lenartu se širijo stanovanjske soseske, narašča število otrok, zato načrtujemo **gradnjo**

novega vrtca. Stavba bo umeščena med obstoječi enoti vrtca. Pogodba je bila podpisana avgusta lani. Površina bo 1444 m², imel bo šest igralnic, tri za prvo in tri za drugo starostno skupino, manjšo telovadnico, večnamenski prostor, prostor za strokovne delavce, kabine in knjižnico. Investicija je ocenjena na 2.673.000 €.

V **Voličini** se je konec leta 2008 začela gradnja **prizidka k osnovni šoli** za potrebe šole in vrtca. Septembra lani so odprli nov vrtec, s katerim so voličinski otroci pridobili tri nove oddelke, od tega enega jasličnega. V prizidku bodo za potrebe šole v pritličju garderobe in multimedijska učilnica, v nadstropju prostori knjižnice, delno bo obnovljen tudi obstoječi del šolske stavbe. Ta del bo z novim šolskim letom že predan v uporabo. Celotna gradnja prizidka k Osnovni šoli Voličina je vredna 2.050.000 EUR.

S spomladi začeto modernizacijo lokalne **ceste Sp. Porčič – Zg. Senarska** v dolžini 2,9 km, bo izboljšal dostop do gospodarskih objektov, ki se javno tržijo. Omogočen bo nadaljnji gospodarski razvoj. Povezovalna cesta predstavlja obvoznico mimo naselja Lenart s ptujske smeri in prinaša izboljšanje cestne infrastrukture. Omogoča lažji dostop do služb, varnejši in hitrejši prevoz iz smeri Ptuj proti Pomurju oziroma Avstriji in povečuje prometno varnost. Središče mesta Lenart bo razbremenila prometa, varnejša bo tudi šolska pot po Ptujski cesti. Sofinancirana bo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v vrednosti 852.125 €, iz

državnega proračuna v višini 173.369 € in ostanek iz občinskega proračuna.

Izgradnja **vodovodnega sistema Lenart – Voličina** - 3. faza z Rogoznico je predvidena v letih 2009 do 2011 v skupni vrednosti 1.680.000 €. S strani ESSR 1.185.675 oz. 85% upravičenih stroškov, ostalo iz občinskega proračuna. Območje doslej ni bilo pokrito z javnim vodovodnim omrežjem. Z izgradnjo bo tako tudi občanom Rogoznice zagotovljena redna oskrba z zdravo pitno vodo.

Glavni nosilec **projekta za oskrbo SV Slovenije s pitno vodo** je občina Lenart, vključenih je še ostalih 12 občin Slovenskih goric. Vrednost projekta znaša 18,5 milijona evrov, delež kohezijskega sklada in državnega proračuna znaša 75% upravičenih stroškov. Občine, uporabnice vode iz sistema Mariborskega vodovoda, so začele prve resne pogovore za obnovo tranzitnih cevovodov, zaščitne in iskanje novih vodnih virov že leta 2005. Nekateri tranzitni cevovodi namreč ne bodo več omogočali novih priključkov zaradi premajhnih dimenzij in zastarelosti. Prelomi na nekaterih cevovodih povzročajo izgube, ki presega 40 % načrtane vode. Hkrati ugotavljajo, da je potrebno zagotoviti nove vode vire, obstoječe vodne vire pa ustrezno zavarovati, da ne bo prišlo do onesaženja in izgub. Z zamenjavo okrog 30 let starega vodovodnega omrežja ne bo več potrebna dezinfekcija oz. kloriranje, oskrba bo bolj zanesljiva, omogočeno bo širjenje sistema s kvalitetno pitno vodo.

Zmago Šalamun

Benedikt

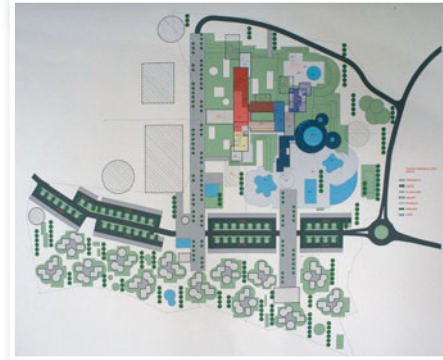
Na prvem mestu projekt terme

O lanskem letu župan občine Benedikt Milan Gumzar pravi: »Uvodoma je treba reči, da je bilo leto 2009 za občino Benedikt prelomno, saj smo končali velike investicije v osnovnošolski in športni prostor. Za obnovo in novogradnjo teh objektov smo v zadnjih petih letih namenili veliko denarja, malo manj kot pet milijonov evrov. Dobro polovico teh investicijskih sredstev smo zagotovili v občinskem proračunu, ostala sredstva je primaknila država.

Pomemben podatek je tudi ta, da se v naši občini povečuje število občanov in konec lanskega leta je v naši občini živel 2.351 ljudi, kar je po desetih letih samostojne poti dober in vzpodbuden podatek.

V lanskem letu smo tudi zaključili še eno pomembno investicijo, ki je dolgoročno pomembna za našo občino. Zaključili smo namreč s pripravo dokumentacije, ki je bila potrebna za vložitev vloge za pridobitev gradbenega dovoljenja za projekt Terme Benedikt.

To je pomembno zaradi izvajalcev, saj smo se z njimi dogovorili, da projekt dokončamo do leta 2014. Gre za pomemben projekt, saj bomo vzporedno z njim dobili dodano vrednost s 150 novimi delovnimi mesti. Obenem je to

tudi priložnost za številne dopolnilne dejavnosti, tako v kmetijstvu kot že v obstoječem turizmu.

Če vas pravilno razumem, bo tako letos kot tudi v prihodnjih letih investicija številka ena Terme Benedikt?

Res je. V naši občini v tem trenutku ocenjujejo, da smo osnovne investicije, ki so pomembne za zagotavljanje osnovnih življenjskih pogojev (čistilna naprava, kanalizacija, vodovodna zajetja ali vodovodne linije, cestne povezave ...) zgrajene, zato lahko v naslednjih letih razmišljamo o nekaterih novih projektih. Poudariti je treba, da nas v prihodnjih letih čaka dograditev ali bolj rečeno novogradnja vrtca. Vsekakor pa, kot sem že dejal, sem trdno prepričan, da ta projekt lahko izpeljemo v naslednjem obdobju in od njega lahko v naši občini živi ena tretjina prebivalstva.

Omenili ste, da ste v lanskem letu zaključili z investicijami v šolski prostor. Glede na to, da se število prebivalcev vaši občini veča, se sledično veča tudi število šoloobveznih otrok. Koliko let bo v šolski stavbi dovolj prostora za vse učence?

V tem trenutku gostimo v šolski stavbi dva oddelka vrtca, torej dve učilnici v šolski stavbi uporabljamo vrtec. Ko bomo zgradili novi vrtec, se bosta ti dve učilnici v šoli sprostiti in tako imamo prostora še za dva oddelka. Našo šolo v tem trenutku obiskuje 260 otrok in mislim, da se število oddelkov ne bo povečevalo, ampak se bodo oddelki številčno krepili. Sedaj namreč imamo kar nekaj oddelkov, ki imajo po 15 ali 16 učencev, kar je seveda pozitivno za izobraževanje in samo delo z učenci. Trdno sem prepričan, da se bodo ti oddelki povečali na tam okrog 20 otrok.

Če bi se število otrok povečalo na 300, bi imeli še dovolj prostora, tako menim, da v naslednjih desetih letih ne bo nobene potrebe po dograditvi osnovnošolske stavbe, seveda, če zgradimo vrtec.

Če bi pa potrebe bile, smo že v sklopu same gradnje prostor nad kuhinjo planirali za dve učilnici. Glede na število otrok smo ti dve učilnici opustili. Tako, da tam lahko vzpostavimo dve učilnici, in če še dve sprostito, kjer sedaj gostuje vrtec, pomeni, da imamo štiri dodatne učilnice ali oddelke. Da jih napolnimo, potrebujemo dodatnih 80-90 otrok, kar se ne bo zgodilo tako hitro, seveda, če se pa bo, bomo zelo veseli.

Zmago Šalamun

Po POC športna dvorana

Pogovor z županom občine Cerkevjak Jožetom Kranerjem

»Proračun občine za letošnje leto smo sprejeli že v letu 2008 za proračunsko leto 2009 in 2010. Tako kot v vseh minulih letih je tudi letošnji občinski proračun močno investicijsko naravnani,« pravi župan občine Cerkevjak Jože Kraner. »V njem smo v ospredje postavili investicijo v **izgradnjo večnamenske športne dvorane** pri osnovni šoli, za katero smo že lani v proračunu imeli opredeljena sredstva ter z njo nismo mogli sodelovati na razpisu Ministrstva za šolstvo in šport RS, ker ga lani zaradi posledic finančne

Jože Kraner: Tako kot vsa leta doslej je tudi letošnji občinski proračun močno investicijsko naravnani.

in gospodarske krize sploh ni bilo. Če bomo letos uspešni na razpisu ministrstva, nam bo to veliko in pomembno investicijo za Cerkevjak in še zlasti za cerkvenjaško mladino uspelo uresničiti in dvorano zgraditi.«

Po besedah Kranerja gre pri večnamenski športni dvorani za precej velik objekt, ki bo dolg 46 metrov, širok pa 29,40 metra, medtem ko bo na sredini visok okoli deset metrov. Streha, ki bo delno kupolasta, bo dosegla višino 12 metrov. Tako bo dvorana primerna za ligaške tekme v odbojki, košarki, rokometu, malem nogometu, orodni telovadbi in še nekaterih športnih panogah. V športni dvorani bodo lahko trenirale hkrati tri skupine, saj se bo dala pregraditi tako, da bodo v njej trije samostojni vadbeni prostori. V objektu bodo tudi prostori za komentatorje na športnih in kulturnih prireditvah ter bočne tribune in galerija s 500 sedeži za gledalce. Poleg tega bo v

dvorani gledalcem na voljo še okoli 250 stojišč. Zato bo večnamenska dvorana še kako pomembna tudi za kulturne dejavnosti in prireditve. »Takšna dvorana bo mladim in vsem drugim v Cerkevniku zares omogočila, da se bodo lahko ukvarjali s tistimi športnimi disciplinami ali kulturnimi dejavnostmi, ki so jim pri srcu,« poudarja cerkvenjaški župan.

Letos bo, kot pravi Kraner, treba razmišljati tudi o dograditvi vrtca v Cerkevniku, saj njegove sedanje kapacitete ne zadoščajo več za vse potrebe.

»Po protokolu, ki ga je naša občina že podpisala z ministrstvom za promet in Darsom ter republiško direkcijo za ceste, pričakujemo, da se bo letos pričela **rekonstrukcija regionalne ceste** od poslovno-obrtne cone v Brengovi do kapele pri granati na drugi strani Cerkevnika v smeri proti Svetemu Juriju ob Ščavnici. Na tej dolžini bosta ob cesti urejena pločnik in javna razsvetljava,« pravi Kraner. »Gre za pomembno pridobitev, ki jo je občini uspelo pridobiti z zahtevnimi pogajanjmi po izgradnji avtoceste, ki je spremenila prometne in prometno-varnostne razmere v Cerkevniku.«

Občina Cerkevjak je lani končala zahtevna in dolgotrajna pogajanja z Darsom in izvajalci del pri izgradnji avtoceste o sanaciji poškodovanih občinskih cest in poti. Nekaj sanacijskih del so izvajalci del opravili že lani, glavnina teh del pa jih čaka letos. Po Kranerjevih besedah morajo izvajalci do konca maja obnoviti še 13.500 kvadratnih metrov občinskih cest in javnih poti, ki so jih poškodovali v času gradnje avtoceste.

Lani so v občini Cerkevjak končali veliko **investicijo v poslovno-obrtno cono**. Vrednost celotne investicije je znašala 1,3 milijona evrov, od tega so za komunalno opremo namenili 971 tisoč evrov. Iz Evropskega sklada za regionalni razvoj so za to investicijo pridobili 469.957 evrov nepovratnih sredstev, kar na eni strani kaže na dober projekt, na drugi pa v dobro uigrano in strokovno občinsko upravo ter občinski svet. Lani je občina začela z javnim razpisom prodajati parcele v tej coni. »Kljub gospodarski krizi, ki je zajela tudi Slovenijo, je polovica parcel v poslovno-obrtne cone že odkupljenih ali rezerviranih,« pravi Kraner. »Trije investitorji se že intenzivno pripravljajo na gradnjo svojih gospodarskih objektov. Vsi dosedanji investitorji nameravajo v coni razvijati storitvene dejavnosti z visoko dodano vrednostjo, hkrati pa bodo kraju ponudili sorazmerno veliko število delovnih mest. To pa je tisto, česar smo v občini najbolj veseli.«

Tomaž Kšela

Sv. Ana

Športna dvorana, vaško jedro in cesta do Benedikta

Sogovornik o razvojnih projektih je župan Silvo Slaček

Kako ocenjujete preteklo leto po uspešnosti? Kateri dosežki so najpomembnejši?

Glede tega moram izraziti zadovoljstvo, saj smo kar 2/3 sredstev iz proračuna namenili investicijam. Če pri tem izpostavljam nekaj najpomembnejših, so to zagotovo **izgradnja KTC**, ki je bil vseljen in predan svojemu namenu sredi leta in bil odprt ob občinskem prazniku, prav tako je bil izgrajen in v začetku šolskega leta predan svojemu namenu vrtca. Dokaj dobro napreduje **obnova dela ceste med Benediktom in Sveto Ano** – gre za večletni projekt in v letošnjem letu je predvideno, da pridemo na območje Svete Ane. Projekt je sofinanciran s pomočjo evropskih sredstev, dela pa potekajo v skladu s predvidenim terminskim planom. Dodal bi še, da smo uspešno zaključili **projekt športnih igrišč**, ki so pod osnovno šolo, gre za sodobno urejen objekt s

sodobnimi materiali. Ta športni center je dobil popolnoma novo in sodobno podobo in ga športniki s pridom uporabljajo. Prav tako smo v lanskem letu na dveh lokacijah **dokončali komunalno opremo**, kjer je predvidena gradnja individualnih stanovanjskih hiš, in veseli me, da tam poteka kar intenzivna gradnja na posameznih parcelah, tako da nastajajo novi objekti. Potem smo zaključili cca 1 km kanalizacije na območju centra občine. Da pa nismo vlagali samo v komunalno – cestno infrastrukturo, je tudi znano, saj me izredno veseli, da smo uspeli v času božičnih praznikov predstaviti **zbornik občine**, ki je osebna izkaznica občine v vseh gospodinjstvih. Prav tako smo **osnovni šoli predali novi avtobus**, 21 sedežni, kar pomeni tudi manjše stroške prevoza otrok.

To so na kratko najpomembnejše stvari, ki smo jih uspeli realizirati v prejšnjem ali jih do-

končujemo v tem šolskem letu. Glavne investicije so se črpale iz evropskih skladov ter skladov posameznih ministrstev v državi.

Pogled v prihodnost?

Letos nam prav tako ostane precej za postoriti, saj so načrti veliki – do 1. septembra bi radi **izgradili športno dvorano**, projekt se odvija po planu, saj izvajalcu redno poravnavamo obveze in je tako tudi proračunsko predviden za ključek projekta. Eden glavnih projektov je **ureditev centra Svete Ane** – vaškega jedra, kjer so se dela pričela že v lanskem letu in ta projekt izvajamo skupaj z DARS – om, saj gre za enoten projekt, pri čemer država ureja regionalno cesto, ki poteka skozi center občine, le-ta je zavezana posodobitvi in rekonstrukciji občinske infrastrukture, kot so; pločniki, parkirišča, javna razsvetljava, vodovod, ipd. Tudi s tem projektom smo se prijavi na razpis za pridobitev evropskih sredstev, odgovora še ni, a pričakujem ugoden razplet, saj je to ena ključnih investicij, ki se bo odvijala na Sveti Ani. V Lokavcu pa načrtujemo **izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave** – tudi s tem projektom se nameravamo prijaviti na razpis za evropska sredstva iz razvoja regij. Ob tem se bo končala cesta med Benediktom in Sveto Ano, kjer je vodilni partner občina Benedikt. Vrednost projekta je 2 mio evrov, občina pa bo prispevala cca 1/3 vrednosti investicije, saj je 1/3 dolžine te ceste na našem območju.

Obnova vaškega jedra

So pa še številni drugi projekti, ki bodo financirani iz drugih občinskih proračunov, predvsem določene ceste v dolžini 4 km, ki naj bi bile dokončane v jesenskem obdobju, saj gre za posamezne odseke, ki so na območju celotne občine. Prav tako načrtujemo **dokončanje vodovodov** na območju Ščavnice ter Dražen Vrha v skupni dolžini 3,5 km. Ob tem bo še veliko manjših investicij in obnov.

Katera je letos nosilna investicija, kar se tiče tako finančne konstrukcije kot organizacijskih udejstvanj?

Menim, da je takšna investicija ureditev centra Svete Ane, kajti dogaja se v samem središču in glede na prostorske omejitve je ta projekt izjemno zahteven, prav tako nas čaka še veliko malenkosti v centru Svete Ane, ki so potrebne ureditve in obnove. Ta projekt naj bi bil uspešno zaključen do poletja, saj v občini primanjkuje parkirnih mest – gre za popolno preureditev prometnega dela občine in parkirnega režima. Računamo na okoli 80 do 90 na novo pridobljenih parkirnih mest, kar bo nedvomno velika pridobitev. Prav tako pa ne gre zanemariti športne dvorane ter ceste med že omenjeno sosednjo občino Benedikt.

Ste bili primorani obrniti se na zavod za spomeniško varstvo in na ministrstvo za kulturo glede ureditve vaškega jedra? Posrebna dovoljenja?

S tem projektom, glede na to da leži v zaščitenem območju, smo morali upoštevati sugestije zavoda za spomeniško varstvo, pridobiti ustrezno soglasje, ki smo ga tudi pridobili s

strani zavoda za kulturo. Zahteva je bila predvsem ta, da urejamo posamezne detajle, kot so robniki, mulde ipd. iz naravnega kamna. Rad bi dodal, da sem tudi že sam prvotno načrtoval ureditev centra – ne samo za voznike, ki se peljejo skozi Sveto Ano dovolj varno, ampak da bi bil center oz. jedro lep za domačine in tuje goste – z naravnimi materiali, kot je kamen. Ta prostor bomo opremili tudi s primerno urbano opremo, pod katero spadajo posamezna oglasna mesta, klopi in koši za odpadke ter posamezne manjše tlakovane površine. Računam, da bo jedro posodobljeno na tak način, da bo center še prijaznejši, lepši in prijeten za vse, ki bodo prihajali sem.

Lokavec – ali gre za generalno čistilno napravo v tem delu občine, kako je s posameznimi priključki?

To je projekt, glede na to, da urejamo celoten center Lokavca s kanalizacijo – tako fekalno kot meteorno in z gradnjo čistilne naprave – ki zahteva vsaj dveletno angažiranje tako v finančnem kot organizacijskem smislu. Strnjeno naselje, torej tudi gradbene parcele, bomo opremili s kanalizacijo – tako fekalno kot meteorno. Posamezni priključki so na vrsti po izgradnji, torej predvidoma leta 2011. Lahko pa rečem, da se bodo na to kanalizacijo priključila vsa gospodinjstva ter vse javne zgradbe. Po letu 2011 naj ne bi bilo hiše ali objekta, ki ne bi bil priključen na kanalizacijo.

Kako pa je s športno dvorano? Je namenjena za širšo javnost?

Načeloma govorimo o večnamenski dvorani, ki bo namenjena tako športnim kot katerim drugim prireditvam, ki se bodo v kraju dogajale in bodo morale biti v zaprtih prostorih. Načrtujemo, da bo do 500 obiskovalcem možno zagotoviti sedeže. Sama športna dvorana bo namenjena tako potrebam športnikov kot vsem drugim, zato načrtujemo tudi športna srečanja med društvi in klubi najprej znotraj upravne enote Lenart in mogoče še širše v regiji.

Zaselki na Sveti Ani?

Območje zazidave pri Molehu in v bližini Nemeša. Tudi nekateri posamezniki so za to, da bi začeli svoja zemljišča deliti in prodajati kot gradbene parcele. Predlani smo potrdili strokovne podlage tudi na Ledineku, pri Šlebingerju, za tisto območje so pridobljena prva gradbena dovoljenja, zato me veseli, da se je lastnik odločil območje nameniti stanovanjski gradnji, tu gre za naselje osmih hiš.

Seveda smo takšnih predlogov veseli, jih spodbujamo, prav tako bomo veseli novih občanov, zato poskušamo ta območja čimprej komunalno opremiti, s cesto, vodo, javno razsvetlavo.

Letos bomo opremili območje še osmih, devetih parcel na območju Lokavca.

Suzana R. Breznik

Sv. Jurij

Povezava z avtocesto, vaško jedro, vodovod in kanalizacija

Za Ovtarjeve novice župan Peter Škrlec

Ocena uspešnosti vaše občine v preteklem letu?

Leto 2009 je bilo uspešno leto, kar se tiče investicij, prav tako sta bili uspešni prejšnji dve leti, saj je potrebno vedeti, da smo novonastala občina, ki deluje četrto leto.

Omenil bi večje končane investicije v preteklem letu: **izgradnja centralne čistilne naprave** z vsemi pripadajočimi vodi v samem centru občine, vrednost investicije je znašala 850 tisoč evrov, druga večja investicija je bila **izgradnja ceste v Žitencah** v skupni dolžini 2,2 km, pri čemer je vrednost investicije znašala 350 tisoč evrov, tretja večja investicija je **izgradnja ceste od centra do avtoceste v Pernici** – ta investicija je v višini 750 tisoč evrov in smo jo razdelili na dveletno obdobje petih faz, lani sta bili končani prvi dve, letos pa naj bi dokončali še preostalo. Veliko je bilo postorjenega na občinskem prostorskem načrtovanju, ki ga nameravamo v letošnjem letu tudi dokončati.

Veliko denarja je bilo namenjenega še poplavljenju vrtca, ki smo ga v uporabo predali v letu 2008, in precej sredstev za **sanacijo cestne infrastrukture** zaradi škode, ki so jo povzročila neurja s točo. Nekaj cest je še potrebnih sanacij, tako da nas to še čaka.

Predvidene investicije v letošnjem letu, ki jih boste začeli ali dokončali?

Proračun za 2010 je že sprejet in znaša dobre 3 mio evrov. Sredstva, ki so namenjena za investicije, znašajo v tem letu 1,8 mio evrov. Del sredstev bomo predvideno pridobili iz državnega proračuna, ostali del sredstev pa bomo zagotovili iz lastnega proračuna. Povezava ceste med Jurijem in avtocesto naj bi bila dokončana v jesenskem času letos. Naslednja velika investicija, ki se je bomo lotili, je **obnova vaškega jedra**; prepričani smo, da bomo pridobili sredstva v okviru razpisa ministrstva za kmetijstvo, saj je vrednost investicije 500 tisoč evrov in jo bomo razdelili na tri leta. Gre za obnovo trga, ureditev sprehajalne poti od samega središča občine do športno – rekreacijskega centra z vso pripadajočo razsvetljavo, klopmi, ipd. V tem letu bomo v to vložili približno 60 tisoč evrov lastnih sredstev, iz naslova sofinancerskega deleža pa 85 tisoč evrov. Tretja večja investicija je **ureditev vodovoda in kanalizacije** v zaselku Jurovski Dol v vrednosti 700 tisoč evrov in se bo vršila prav tako v treh letih. Za letošnje leto predvidevamo 80 tisoč evrov lastnih sredstev in 180 tisoč državnih sredstev. Naslednja investicija, ki jo načrtujemo, je **obnova kulturnega doma**. Vrednost projekta bo 600 tisoč evrov in je razdeljena na triletno obdobje, v letošnjem letu bomo v ta projekt vložili približno 20 tisoč evrov lastnih sredstev in 180 tisoč evrov državnih sredstev. Občina še ni lastnik objekta, tako ga imamo namen odkupiti od sedanjega lastnika, to je nadškofija, in se prijaviti na razpis

Ministrstva za kulturo RS. Letos bi radi dokončali občinski prostorski načrt, saj je za to občino značilna razpršena gradnja, česar država ne odobrava in se zavzema za bolj koncentrirano gradnjo v središčih, zaradi česar menim, da zna biti v prihodnosti problem, predvsem zaradi kmetij, ki so tudi v središču kraja, in bi razpršena gradnja morala biti dovoljena. Predvidena so tudi sredstva za komunalno opremljenost nove stanovanjske soseske z osmimi parcelami in tako bi šli tudi v prodajo teh zemljišč. Lansko leto smo že začeli z opremljanjem zemljišč v zasebni lasti, kjer se že vrši gradnja objektov, teh je namreč osem hiš – dvojčkov in sedemnajst individualnih stanovanjskih hiš. In v izgradnjo te komunalne opreme bomo letos vložili predvidoma 80 tisoč evrov. Tukaj prav tako ne gre izpustiti **obnove vodovoda Maribor – Gornja Radgona**, za slednje je namenjenih 65 tisoč evrov sredstev.

V teh letih se bo občina Jurij, glede na omenjene investicije, povečala za nekaj deset prebivalcev ...

Vsekakor, mi si to zelo želimo, saj tudi osnovna usmeritev občine teži k temu. Občina sedaj šteje 2200 prebivalcev, v prihodnjih letih pa bi se naj povečala za približno 300 prebivalcev, seveda pa bi bilo optimalno število do 2700 prebivalcev.

Katera teh investicij je za vašo občino najpomembnejša?

Prav vse investicije so zelo pomembne za našo občino. S projekti poskušamo pridobiti čimveč sredstev s strani države in Evrope. Sedaj npr. ceste s strani države ne bodo več sofinancirane in mi smo takorekoč ujeli zadnji vlak, da smo lahko nekatere dele prometne infrastrukture obnovili ... Vodovod pa se bo še sofinanciral s strani države v nekem deležu in zdi se mi pomembno, da izkoristimo priliko in vložimo v take projekte. Kanalizacija in razsvetljava zaradi okoljskih ukrepov ter cesta v starem naselju, ki je že precej dotrajana, bo tudi sofinancirana, vsi vodi bodo na novo položeni, in to je za občino izrednega pomena.

Obnovitev vaškega jedra je zelo dobrodošel projekt. Kakšno vlogo igra tukaj ministristvo za kulturo, zavod za spomeniško varstvo? Ste imeli proste roke?

S tem projektom smo tako daleč, da smo se prijavili na razpis in seveda sodelovali z zavodom za spomeniško varstvo, ki je dal soglasje k projektu, ki je v skladu zaščite tega trškega vaškega jedra. Projekt je tudi že izdelan in kot rečeno že prijavljen. Prostih rok nismo imeli, saj so materiali, ki so vgrajeni v tla – poseben kamen, vnaprej določeni. S to obnovitvijo trga bi ohranili avtentično podobo kraja. Projekt naj bi bil dokončan v drugi polovici leta 2012.

Suzana R. Breznik

Pogovor z županom občine Sveta Trojica Darkom Frasom

Izgradnja kanalizacijskega omrežja in rekonstrukcija ceste

» **V**naši občini sledimo dvema razvojnima ciljema: prizadevamo si ustvariti čim bolj prijazno okolje za življenje občanov ter novih priseljencev, ki jih z visokimi bivanjskimi standardi vabimo v kraj, hkrati pa si zlasti ob jezeru in znameniti cerkvi prizadevamo za razvoj turizma, ki sloni na trajnostnem razvoju,« pravi župan občine Sveta Trojica Darko Fras. »Predpogoj za doseg obeh ciljev je ustrezna infrastruktura. Zato smo v občini že do konca **uredili osnovno šolo, vrtec, športno dvorano in zunanja igrišča**. Lani nam je uspelo to veliko investicijo, za katero smo v zadnjih treh letih namenili 2,8 milijona evrov, v celoti končati in tudi finančno zapreti. Prav tako smo lani začeli z izgradnjo **prve faze kanalizacijskega omrežja**, vzporedno pa poteka **rekonstrukcija vodovodnega omrežja**. Letos nameravamo nadaljevati z izgradnjo kanalizacijskega omrežja, čaka pa nas tudi obnova cestne infrastrukture.«

Po Frasovih besedah so lani v izgradnjo čistilne naprave za naselje Sveta Trojica in za del naselja Zgornja Senarska investirali okoli 280 tisoč evrov, v kanalizacijsko omrežje pa okoli 180 od skupno predvidenih 730 tisoč evrov. Za to investicijo je občina prejela 500 tisoč evrov nepovratnih sredstev iz strukturnih skladov Evropske unije. V prvem polletju letošnjega leta bodo čistilno napravo priključili na obstoječe kanalizacijsko omrežje ter s tem končali prvo fazo izgradnje kanalizacijskega omrežja. Hkrati pa bodo začeli z drugo fazo izgradnje

Darko Fras: V Sveti Trojici si prizadevamo ustvariti čim bolj prijazno okolje za življenje ljudi ter ustrezne pogoje za razvoj turizma.

tega omrežja. V tem okviru bodo zgradili drugo čistilno napravo za del Zgornje Senarske za novo stanovanjsko naselje, ki ga načrtujejo ob cesti nad jezerom ter za športno rekreacijski center ob jezeru.

»V okviru obnove cestne infrastrukture bomo letos začeli z rekonstrukcijo ceste od križišča z regionalno cesto do centra Svete Trojice,« pravi Fras. »Za varnost pešcev bomo na vsej dolžini ceste zgradili pločnik. Želimo si tudi, da bi bilo na križišču z regionalno cesto krožišče, saj bi se tako Trojičani lažje in bolj varno vključevali v promet na regionalni cesti. O tem se ravnokar dogovarjam s pristojno direkcijo za ceste. Celotna rekonstrukcija ceste bo stala predvidoma 1,5 milijona evrov.«

Po Frasovih besedah na občini izdelujejo tudi občinski podroben prostorski načrt za novo stanovanjsko naselje nad jezerom, ki ima delovni naziv Trojica jug. Gre za 5,7 hektarov zemljišč, na katerih bodo investitorji lahko zgradili okoli 57 eno ali dvostanovanjskih stavb. Največ bo individualnih hiš, nekaj parcel pa bo na voljo tudi za vrstne hiše in za največ dve ali tri etažne večstanovanjske objekte (K+P+M ali K+P+1). Ob regionalni cesti pa bodo investitorjem na voljo zemljišča za trgovine, bencinsko črpalko ter različne storitvene in poslovne dejavnosti.

Sveta Trojica se ne bo širila samo proti jugu, temveč se bo razvijal tudi njen center. Na občini izdelujejo podroben občinski prostorski načrt tudi za tako imenovani Novi center. Okoli 1,7 hektarja veliko zemljišče v centru Svete Trojice bo na voljo investitorjem za gradnjo poslovno-stanovanjskih objektov. »V Novem centru načrtujemo tudi večjo javno površino, ki bo občanom na voljo za druženja ter za večje prireditve,« pravi Fras.

S tem pa ambicioznih načrtov v občini Sveta Trojica še ni konec. »Okoli jezera in na njegoveštem južnem delu nameravamo urediti športno rekreacijski center Jezero, ki bi ga lahko zgradili z javno-zasebnim partnerstvom,« pravi Darko Fras. »Po ureditvenem načrtu bodo okoli jezera pomoli za ribiče, opazovalnice za ptiče, privezi za čolne in piknik prostori, medtem ko bodo na južni strani jezera na voljo zemljišča za izgradnjo turističnih objektov, kampa, športno-rekreacijskih igrišč, parkirišč in podobno. Kljub vsemu pa se nam je na občini zdelo, da projektu še nekaj manjka, zato smo se odločili za naročilo raziskovalne vrtine, s katero bomo preverili, ali je v globini geotermalna voda. Če bomo nanjo naleteli, v kar strokovnjaki ne dvomijo, bo lokacija za bodoče investitorje še toliko bolj zanimiva.«

Tomaž Kšela

Obvestilo Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah o podelitvi priznanj in dodelitvi nagrad občine v letu 2010

Občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah obvešča, da je dne 22. 1. 2010 objavila javni razpis za zbiranje pobud za dodelitev priznanj občine za leto 2010

Javni poziv za oddajo vlog za dodelitev nagrad Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah za leto 2010

Rok za oddajo pobud oziroma vlog je 15. 3. 2010. Besedilo javnega razpisa in poziva z obrazci pobude in vlog je objavljeno na spletni strani Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah: www.sv-trojica.si, oglasni deski občine ter dosegljivo v sprejemni pisarni občinske uprave, Mariborska cesta 1, 2235 Sveta Trojica v Slovenskih goricah, v času uradnih ur.

Župan
Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah
Darko FRAS, univ. dipl. prav.

Kulturni dom je potreben prenove

V izdelavi je občinski podroben prostorski načrt za novo stanovanjsko naselje Sveta Trojica jug

57 stanovanjskih enot na 5,7 hektarja zemljišč

Občini Sveta Trojica izdelujejo občinski podroben prostorski načrt za novo stanovanjsko naselje z delovnim nazivom Sveta Trojica jug, ki bo v naslednjih letih zraslo ob cesti nad jezerom. Novo naselje se bo po besedah direktorja občinske uprave Srečka A. Padovnika raztezalo na 5,7 hektarja zemljišč, v njem pa bo 57 stanovanjskih enot. Največ bo enodružinskih hiš, nekaj prostora pa bo tudi za hiše-dvojčke in za dve ali tri etažne večstanovanjske zgradbe.

osrčju Slovenskih goric v časovnem smislu močno približala Mariboru, zato je interes za gradnjo hiš v krajih ob avtocesti vse večji. Za vožnjo od Svete Trojice do središča Maribora, denimo, povprečen voznik avtomobila danes ne potrebuje več kot deset do petnajst minut.

Občinski podroben prostorski načrt za novo naselje bo predvidoma sprejet januarja letos. Dotlej so pristojni organi začasno prepovedali promet z zemljišči na tem območju kakor tudi gradnjo in vsako drugo poseganje v prostor.

Takole je novo stanovanjsko naselje z delovnim nazivom Sveta Trojica jug videti na papirju.

V občini Sveta Trojica je trenutno 670 gospodinjstev. Ko bodo nove stanovanjske enote zgrajene in zasedene, se bo število gospodinjstev povečalo za nekaj več kot deset odstotkov.

S sprejemom občinskega podrobnega prostorskega načrta za novo stanovanjsko naselje bo občina ažurno odgovorila na zanimanje investitorjev, ki se zlasti po izgradnji avtoceste zanimajo za nakup gradbenih parcel v občini Sveta Trojica. Avtocesta je namreč kraje v

Dokler omenjeni načrt ne bo sprejet, lastnikom zemljišč na tem območju ne bo treba plačevati prispevka za zemljišče, saj z njim trenutno ne morejo prosto razpolagati. Na ta način so pristojni preprečili morebitne špekulacije z zemljišči v času, ko novo stanovanjsko naselje še načrtujejo in imajo nekateri več informacij kot drugi.

T. Kšela

Iznajdljivi vzdrževalci regionalnih cest

Prometni znaki namesto zakrpanih lukenj

Tisti, ki so zadolženi za vzdrževanje regionalnih cest v Slovenskih goricah, se očitno dobro znajdejo. Namesto da bi poškodovane ceste in luknje v njih zakrpali, ob cesti postavijo kup prometnih znakov – in problem je rešen.

Ob poškodovano cesto na naši fotografiji so cestarji namestili kar tri prometne znake: delo na cesti, spolzka cesta in omejitev hitrosti na 30 kilometrov na uro. Hkrati pa so voznike opozorili, da potekajo vzdrževalna dela na cesti 150 metrov, čeprav cestnih delavcev tam že dolgo nihče ni videl.

Če bo šlo tako naprej, bodo tudi domačini nekega dne postavili svoj prometni znak ob cesti. Na njem bo pisalo: »Stop za pobiralce davkov in prispevkov za vzdrževanje cest!«

T. Kšela

Podpis pogodbe za sofinanciranje nakupa dveh gasilskih vozil

Konec decembra so predstavniki gasilskih društev Sveta Trojica in Gočova z županom Sv. Trojice podpisali pogodbi za sofinanciranje nakupa gasilskega vozila s cisterno za trojiške in za prevoz moštva za gočovske gasilce.

Gasilstvo ima v občini Sv. Trojica dolgo tradicijo in je eno najbolj razvitih društvenih dejavnosti. Delujejo tri gasilska društva, in sicer PGD Sveta Trojica, PGD Gočova in PGD Osek.

Leto 2010 bo na področju opremljanja in izvajanja požarne varnosti vsekakor zelo pomembno. Bo tudi leto jubilejev, saj bo PGD Sveta Trojica slavilo svojo 135-letnico delovanja, PGD Gočova pa 55-letnico.

Občina, zavedajoč se njihovega pomena, že od začetka svojega delovanja vsestransko podpira dejavnosti gasilskih društev. Ne nazadnje je tudi ena od osnovnih nalog občine prav skrb za požarno varnost in varnost občanov v primeru elementarnih in drugih nesreč ter zagotavljanje sredstev za organiziranje, opremljanje in izvajanje požarne varnosti in varstva pred naravnimi nesrečami.

Trojiški gasilci ta čas uporabljajo starejša gasilska vozila s cisterno. Podvozje je iz leta 1987, nosilnost je prenizka, vozilo nima rezervoarja za gašenje s peno in ima motor starejšega tipa ter je premalo zmogljivo za potrebe intervencij, npr. na avtocesti. PGD Sveta Trojica potrebuje novo gasilsko vozilo tipa GVC 24/50. Ocenjena vrednost, ki vključuje podvozje, nadgradnjo in opremo, je okoli 230.000 €. Financiranje nakupa bo izvedeno v obliki finančnega leasinga za obdobje šestih let. S pogodbo o sofinanciranju, katero sta podpisala župan občine Darko Fras in predsednik PGD Sveta Trojica Alojz Gregorec, sta podpisnika določila medsebojne pravice in dolžnosti. Ob-

čina Sveta Trojica bo sofinancirala nakup gasilskega vozila in stroške nakupa v višini stroškov nakupa in stroškov financiranja, zmanjšanih za lastna sredstva PGD v višini okoli 27.000 € in predvidena sredstva sofinanciranja ministrstva za obrambo (ocena 13.000 €), katera bo PGD poskušalo pridobiti v letu 2010 na letnem javnem razpisu.

PGD Gočova uporablja kombinirano vozilo, izdelano leta 1989, ki pa kljub rednemu vzdrževanju ne ustreza več potrebam. V letu 2010 načrtuje nakup novega kombiniranega vozila za prevoz moštva GVM-1. Ocenjena vrednost je 35.000 € in presega finančne možnosti društva, zato tudi gočovski gasilci načrtujejo nakup v obliki finančnega leasinga na šest let in sofinanciranje s strani občine.

Župan Darko Fras in predsednik PGD Gočova Erik Vogrinec sta podpisala pogodbo o sofinanciranju, društvo pa bo nadaljevalo potrebne postopke za nabavo vozila.

Obe investiciji v sofinanciranje opreme PGD Sveta Trojica in PGD Gočova je podprl tudi občinski svet, sofinanciranje nakupa pa je predvideno v proračunu občine Sveta Trojica za leto 2010 ter v Načrtu razvojnih programov za leta 2010 do 2014.

E. P.

PROFILPLAST
d.o.o.
Profplast d.o.o.
Zavrh nad Dobrno 10
3204 Dobrna

SEJTE LETOS PREJ!

izkoristite prednosti rastlinjaka

in si podaljšajte sezono pridelave zelenjave

RASTLINJAK NAREDIMO TOČNO PO VAŠI MERI

Že februarja lahko sejete zgodnjo solato, rdečo redkvico, ...
Poleti v njem zelo lepo uspeva paradižnik.
Čez zimo pobirate svežo zelenjavo: solato, blitvo, čebulo, por, ...

Najbolje prodajana velikost 3x4m - samo 216€
Izdelujemo tudi manjše ali večje.

Enostavna montažna izvedba. Zaščiten pred UV žarki. Ogrodje iz kvalitetne trdne plastike. Preizkušena kakovost: testni rastlinjak imamo postavljen že pet let čez vse leto - uspešno je preстал vsa neurja, točo, močno sonce, sneg.

Za informacije in naročilo rastlinjaka nas pokličite:

tel. 03 / 781 80 33
mob. 031 675 639

ali pogledajte na našo spletno stran:

www.profilplast.si

Na spletni strani si lahko ogledate video postavitev rastlinjaka. Dostava po pošti na dom. Stroški poštnine 30€. Lahko pridete tudi do nas in si ga ogledate v živo.

PROFILPLAST

Tudi občina Sveta Trojica se vključuje v oživljanje poti Sv. Martina Tourskega

Oživljanje vseevropske kulturne dediščine

V oblikovanje in oživljanje poti Sv. Martina Tourskega, za kar se zavzema Svet Evrope in še zlasti francosko ministrstvo za kulturo, se je vključila tudi občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah. K oživljanju vseevropske kulturne dediščine in romarske tradicije ob poti Sv. Martina namerava po besedah direktorja občinske uprave Srečka A. Padovnika prispevati z obnovo samostanske kleti v Sveti Trojici, v kateri bodo po obnovi razstavno – promocijski prostori. V samostanski kleti bi pristojni na občini radi uredili promocijsko in izobraževalno točko ob poti Sv. Martina, ki bi prispevala k prepoznavnosti naše kulturne dediščine v srednji Evropi ter Sveto Trojico še dodatno afirmirala kot romarski kraj.

Sv. Martin Tourski je legendarna zgodovinska osebnost. Kmalu bo minilo 1700 let, odkar se je rodil v tedanji Panoniji, od koder se je napotil skozi naše kraje in severno Italijo v francoski Tours, kjer je postal svetniški škof. Med drugim je zaslovel po tem, da je razpolovil svoj vojaški plašč in ga polovico dal revežu, ki ga je potreboval. S to gesto je ustvaril simbol bratske delitve med ljudmi vseh poklicev in stanov, ki je stoletja vplival na socialne reforme v Evropi. Sv. Martin je šel večkrat čez naše kraje, ko se je vračal v rodno Panonijo. Danes se Svet Evrope močno zavzema, da bi sestavili načrt evropske poti, posvečene Sv. Martinu. Ta naj bi se začela v Szombathelyu, vodila skozi naše kraje proti primorskemu Krasu in dalje proti Milanu, Rimu in Albengu, nato pa naj bi se na-

daljevala v Amiens, Worms, Poitiers, Liguge, Tours, Pariz in Trier. Pot Sv. Martina naj bi vodila tudi skozi Nizozemsko in Luksemburg. Nekateri kraji ob poti Sv. Martina bodo dobili tudi Martinovo stopinjo. V Sloveniji sta to znamenje že dobili cerkvi v Domanjševcih in Šmartnem na Pohorju. Francosko ministrstvo za kulturo, ki se zelo zavzema za oživitev poti, je odprlo celo Evropski kulturni center sv. Martina Tourskega.

Aktivnosti za obnovo samostanske kleti, v kateri bodo uredili tudi zbirko vin vinogradniškega društva, so že stekle. Po Padovnikovih besedah naj bi za projekt obnove po prvih izračunih potrebovali okoli 185.000 evrov, od tega 122.400 evrov iz evropskih strukturnih

skladov in 14.400 evrov iz državnega proračuna. Vendar pa so varuhi kulturne dediščine postavili za obnovo samostanske kleti, ki je dokaj vlažna, dodatne pogoje, zato bodo verjetno za projekt potrebovali več sredstev.

Vključitev občine Sveta Trojica v oživljanje starodavne romarske poti bo prispevala k večji turistični prepoznavnosti kraja, saj bodo v vseh državah skrbeli za promocijo celotne poti. Tako se bo Sveta Trojica znašla na številnih evropskih turističnih zemljevidih kot zanimiva turistična, romarska in izletniška točka, zaradi česar bo kraj v naslednjih letih obiskalo veliko domačih in tujih obiskovalcev.

T. Kšela

V Anželovem gozdu v Brengovi urejajo rimska gomilna grobišča

Arheološki park za razvoj turizma

V Anželovem gozdu v Brengovi, nedaleč od nove avtoceste, kjer je petnajst delno poškodovanih rimskih gomilnih grobišč, občina Cerkevjak ureja arheološki park, ki bo pričel o več tisočletni zgodovini na naših tleh. Park ne bo zanimiv samo za šolarje, temveč tudi za številne tuje turiste, ki v Slovenskih goricah preživljajo dopustniške dni ali potujejo skozi naše kraje.

Ena od rimskih gomil je že dalj časa odkrita in urejena za ogled obiskovalcev. Leta 2008 pa so arheologi pod vodstvom arheologa-konzervatorja in konservatorskega svetovalca Ivana Tuška odprli še eno gomilno grobišče, ki ga bodo sedaj zaščitili z nadstrešnico. Poleg tega nameravajo v arheološkem parku urediti prostor za predstavitev, prav tako pa bodo uredili pot do parka s počivališči, klopmi in koši za odpadke.

Zato, da bi obiskovalcem olajšali dostop do arheološkega parka, bodo nedaleč stran uredili tudi parkirišče, na katerem bo dovolj prostora za nekaj avtobusov in večje število osebnih vozil.

V prostorih občine, v središču Cerkevjaka, že deluje informacijska točka, kjer bodo obiskovalci tudi v bodoče lahko dobili ves informacijski material o arheološkem parku ter seveda tudi druge informacije o turistični ponudbi v občini.

Za ureditev arheološkega parka je občina Cerkevjak nekaj sredstev pridobila preko javnih razpisov iz Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, zlasti iz naslova ohranjanja in izboljševanja dediščine podeželja. Za

ureditev parkirišča v bližini parka pa je občina pridobila sredstva preko javnega poziva, ki ga je objavilo društvo za razvoj podeželja – lokalna akcijska skupina Ovtar Slovenske gorice, potrdilo pa kmetijsko ministrstvo.

Ureditev arheološkega parka bo veliko prispevala k turistični prepoznavnosti občine Cerkevjak, ki že sedaj slovi po bogati gostinski ponudbi in ponudbi turističnih kmetij, po

Ena od gomil je že dalj časa odkrita in urejena za ogled obiskovalcev.

odličnih vinih domačih vinogradnikov ter po neokrnjeni naravi, poslej pa bo še po zanimivi kulturni dediščini, ki sega skoraj dva tisoč let nazaj.

Tomaž Kšela

Novi šolski avtobus pri Sv. Ani

Občina Sveta Ana se lahko ves čas svojega obstoja ponaša z zavirljivimi dosežki

Mesec december je bil še posebej pomemben za šolo in šolarje, ki so odvisni od avtobusnih prevozov. Malce pred novim letom je občina predala šoli popolnoma nov avtobus.

Vozilo z 21-timi sedeži za potnike je že na zunaj zelo atraktivnega videza; poslikano je z motivi občinskega središča in okoliškimi zanimivimi lokacijami, ki postajajo iz dneva v dan turistično pomembnejše.

Novo prevozno sredstvo služi dnevnim prevozom otrok - predvsem iz naselij Froleh, Sp. Bačkova, Zg. Bačkova, Zg. Ščavnica in občasno Lokavec. Predvideno je, da bo uporabljeno tudi za druge potrebe občine, kot so razni prevozi med vikendi. Cene prevozov bo določal šolski svet zavoda in bodo predvidoma ugodnejše od ponudb drugih zunanjih prevoznikov.

Nabavljeno vozilo predstavlja strošek, ki naj bi

se predvidoma povrnili v dveh letih; dosednji stroški prevozov so namreč nanesli 75.000 EUR letno. Poleg tega avtobusa vozi namreč še dosednji šolski avtobus.

Cena tehnično dovršenega in najnovejšim normativom prilagojenega prevoznega sredstva je znašala okvirno 50.000 EUR. Za šolske potrebe naj bi avtobus prevozil letno 10.000 km; poleg rednih dnevnih šolskih prevozov bo namenjen še raznim ekskurzijam, prevozom otrok za šolo v naravi, športnim moštvo za obisk tekem ipd.

Z avtobusom, ki je pričel vožnjo s prvim dnevom v tem letu, so zaenkrat zadovoljni. Še lepše bo, ko se bodo uresničile napovedi župana in občinske uprave, da bo tretje leto že prinašal dobiček. Investicija bo na tak način več kot upravičena.

Danica Zemljič

Voznik Srečko Bauman čaka na svoje potnike

Cenovni padci so tako veliki, da gre kmetijstvu slabo!

Kristina Peserl Vračič, direktorica Kmetijske zadruge Lenart

Položaj ni lahek, tudi oceniti se ga ne da enostavno, a pojdemo po vrsti: Kmetijska zadruga Lenart je sicer segla v širši prostor ...

KZ Lenart pokriva občine na območju UE Lenart, od leta 2006 pa še občine Cankova, Rogashevc in Kuzma na Goričkem. V začetku lanskega leta smo namreč naši priključili tamkajšnjo KZ Ledavski dol; območje je torej široko, raznoliko, različna kmetijska proizvodnja se odvija na teh področjih, tako, da je kar pestro.

Kriza in kmetijstvo; aktualni položaj slovenskogoriškega in goriškega kmeta?

Kriza, recesija, se odraža tudi na položaju kmetijstva in kmetov v naši državi, tako kot povsod v Evropi. V letu 2009, ocenjujem da bo tako tudi v 2010, se srečujemo z upadanjem cen kmetijskih pridelkov, živine. Naši kmetje in kmetje na drugih področjih Slovenije najbolj občutijo upad cene mleka. Če smo imeli leta 2007 in v začetku 2008 še ugodno ceno mleka, ki je omogočala preživetje in še nekakšno reprodukcijo na mlečnih kmetijah, zdaj ugotovljamo, da ta cena nikakor ne pokriva več niti proizvodnih stroškov, kaj šele dela in nekega razvoja. Cena mleka je od začetka 2008 do zdaj v Evropi, in posledično tudi v Sloveniji, padla za več kot 33 odstotkov. Cena, ki jo zdaj dosega kmet, je okrog 24 centov za liter, bila pa je že 33 oz. 34 centov. To je izpad, ki ga kmetje zelo težko premostijo z drugo kmetijsko proizvodnjo, ker tudi na drugih področjih ugotovljamo, da je raven cen zaradi gospodarske krize padla. Tako ugotovljamo padec pri prirerji govejega in svinjskega mesa. Raven teh cen je nižja kot v začetku leta 2008. Občuten je tudi padec cen žitaric oziroma poljščin, s katerimi se ukvarjajo naši kmetje v Prekmurju. Če je bila leta 2007 cena pšenice še 240 evrov za tono, je zdaj cena občutno nižja; če je bila koruza še tega leta 200 evrov za tono, smo jo lani kupovali po 95 evrov za tono suhe koruze.

Slovenskogoriški kmetje in kmetje z Goriškega – je problematika sorodna ali gre za razlike?

Razlik ni, struktura proizvodnje je približno enaka, tudi velikost kmetij. Kmetje v osrednjih Slovenskih goricah in na Goričkem se v glavnem ukvarjajo s prirerjo mleka in z živinorejo ali z rejo govedu ali prašičev. Nekaj kmetovalcev v Slovenskih goricah je čistih poljedelcev – tako kot tudi na območju Goriškega.

Še ena primerjava: kmet v Sloveniji, na našem območju, in v EU?

Naš kmet se s kmeti v EU, če jih primerjamo s kmeti v Nemčiji, na Nizozemskem, v Belgiji in Franciji, zelo težko primerja. Najprej je tu velikost posesti. Sploh z nemškimi kmeti, kjer obdelujejo do 500 ha, je stanje neprimerljivo. Če ima kmet v Nemčiji, Belgiji ali na Nizozemskem 500 ha, ima po enoti neprimerljivo manjše proizvodne stroške. Parcele so praviloma v enem kosu, tako da lahko tam v polni meri izkoristi mehanizacijo, ki jo ima. Traktor s sto konji stane kmeta v Nemčiji ali Sloveniji enako, slovenski obdeluje 10 ali 20 ha, nemški obdeluje veliko več, in že ta primerjava pove, da je slovenski kmet nekonkurenčen. Z vidika cen pa smo izenačeni! Cena koruze je v Sloveniji enaka kot v Nemčiji. Enotni evropski trg pomeni, da cene diktira veliki nemški kmet. Slovenski kmet je v slabšem položaju zaradi velikosti in strukture in zaradi v glavnem hribovske lege svoje kmetije.

Brez nekakšne zaščite, čeprav je zaščita s strani države prepovedana, bosta naš kmet in naše kmetijstvo v konkurenci z evropskimi kmeti težko obstala.

»Cenovni padci so tako veliki, da gre kmetijstvu zdaj dejansko slabo.«

Organizacijski podatki, novi prostori nekaj več kot leto dni, kakšen servis ponujate članom?

Kmetijska zadruga Lenart spada med večje slovenske splošno kmetijske zadruge. Zaposlenih nas je 60, naša dejavnost pa je klasična:

odkup kmetijskih pridelkov, živine, maloprodaja; dodatne dejavnosti so veleprodaja in zastopstva raznih tujih firm. Predvsem smo ponosni na naš program Schaumann, to so mineralno-vitaminski in drugi dodatki priznane nemške hiše, potem smo zastopniki inštituta za poljedelstvo, zelenjadarstvo in kmetijstvo iz Novega Sada, ker po tem programu tržimo semensko koruzo, semenske žitarice ter semena trav; tudi na ta program smo ponosni. In še tretja dejavnost, ki jo opravljamo, je veleprodaja oziroma grosiranje žitaric in soje.

Nov objekt mnogo pomeni in omogoča ...

Vsekakor. Konec leta 2008 smo se preselili. Odprli smo nov trgovski center, večjega, s širšo ponudbo. Dotlej smo v glavnem na področju Lenarta v glavnem tržili repromaterial in pripomočke za kmetijstvo. V tem centru pa smo odprli dodatne programe: programe gradbenega materiala, okovja, vijakov ter vrtni center za urejanje notranjosti in okolice doma. V tem centru smo se začeli ukvarjati še z dodatnimi dejavnostmi: gostinstvo in zabava; imamo manjšo okrepčevalnico, v kateri vsak dan nudimo malice, in novost za Lenart – bowling center, v katerem imamo štiri steze. Ob petkih in sobotah prirerjamo razne zabave, na katere seveda vabim!

Janez Rajšp, predsednik Kmetijske zadruge Lenart

Sožitje z zadrugo. Predsednik od leta 1992. Kaj so ti časi prinesli za kmeta, člana zadruge in sicer?

Čisto tako: vedno na slabše nam je šlo. Pa smo se trudili, prehajali v večje integracije, a je bilo še slabše, ker je naš obseg del majhen. Naše enote so bile majhne, pa tudi podpora države je bila do leta 1990 premajhna; 1976-1978 so bila zlata leta; kdor je takrat imel poslovno sposobnost in voljo, je lahko dosegel neki standard in morda tudi zdaj ne čuti krize tako močno. Vsi, ki pa smo začeli s kmetovanjem za tem ali po

»Pri nas pa je narod zbežan, in ker je zbežan, vsi to izkoriščajo. Na koncu pa nam naši voditelji očitajo našo slabo organiziranost. Nekoč sem na nekem srečanju dejal, da bo pri naših političnih prišlo do izpaha čeljusti zaradi prevelikih obljub – nič se ni naredilo.«

letu 1992, smo lahko ugotavljali in ugotovljamo še danes, da smo težko konkurenčni, ker nimamo podpore države.

Nemški kmet je v drugačnem položaju. Predlani sem bil z Zadružno zvezo Slovenije v Berlinu na kmetijski zbornici. Rekli so, da bodo ceno mleka nižali. Na vprašanje, kaj pa kmetje, so rekli, da bodo za svoje kmete že poskrbeli! Evropske direktive torej veljajo za nas, narod hlapcev – po Ivanu Cankarju. Ker je hodil po Drvnjani k Čolniku, me to še bolj prevzame. Mi za svoje ne poskrbimo! To pa pomeni za naše podeželje ubijanje ali samomor. Na žalost, tako ne gre!

Segla sva na področje subvencij.

V osnovi je subvencioniranje kmetijstva napačna stvar. Ampak, ker je to politična odločitev, je tudi rezultat približno takšen, kot je sestavljena politika v različnih evropskih državah. Mi dobivamo miloščino za vzdrževanje krajine, ampak to je in bo premalo! Recimo, jaz dobivam za 25 ha obdelovalne zemlje 1.600 evrov.

Če me misli kdo kupiti za 1.600 evrov za 25 ha obdelovalne zemlje v Slovenskih goricah, je velik neumnež! To je zavajanje ljudi. Sicer delu kmetijstva s populacijo upokojevcev ali zaposlenimi drugje to nekaj pomeni, meni kot čistemu kmetu pa to ne pomeni nič. Pravzaprav

me žalosti, da me podcenjujejo, ker mi dajo 61 evrov po hektarju, da obdelujem Slovenske gorice!

Nisem za nered, sem za red. Ampak v EU velja pravilo za nadzor nad ukrepi, ki je 15-odstoten. Pri nas je 55-odstoten. Težko je zadostiti vsem standardom, če hočeš dobiti tako imenovano 100% evropsko subvencijo. Ampak tudi ta nič ne pomeni, ker oni dobivajo denar tudi »pod tepih«. Seveda se Nemci v Bruslju ne bodo spovedovali, saj se je EU na koncu koncev zgodila prav zaradi njih.

Od leta 1992 ste predsednik zadruge. Pogled nazaj in na ta trenutek slovenskega, slovenskogoriškega in goriškega kmeta?

Glejte, vse težave zadrugištvu izvirajo iz zakona o zadrugah. Bil je napisan in sprejet, kot je bil; vem, kako je bil sprejet. Bil je pisan na kožo države, ne na kožo zadrugišnika ali kmeta. Mi pravzaprav sodelujemo z vsemi, ki so pripravljeni sodelovati. Nam, zadrugam, bi morali priznati, da vzdržujemo, da smo velik del socialne. Ne spomnim se, da na zadrugi kdo ne bi dobil kaj plačano, ker se ne obnašamo tako liberalno, ker to ni naš cilj, ker bi bilo vse to na kratek rok. Vsi drugi mešetarji, tudi iz Avstrije, prihajajo in odpeljejo, ne plačajo, pa se nič ne zgodi! Če bi mi skušali kaj kupovati v Avstriji, od avstrijskega kmeta ne bi dobili nič, ker je tam drugačna pripadnost državi, ker je njihova organiziranost tako močna.

Imajo člani zadruge kaj večje možnosti in ugodnosti kot nečlani?

Član, nečlan, bistvene razlike ni. Iz preprostega razloga, ker premalo zaslužimo, da bi lahko imeli člani, ki so lastniki zadruge, večje ugodnosti. To je sicer želja; če je želja, je tudi pot k cilju. Mi pravzaprav servisiramo vsakega, ki je pripravljen delati z nami, vhlavlja našo živino ali za nas posejati pšenico, koruzo. Zadruga ima kar nekaj živine pri kmetih, ker smo kmetje tako podkapitalizirani, da si ne moremo privoščiti odojkov ali telet za rejo, ker je to predrago. S pomočjo blagovnih rezerv ali kreditov morda še kje gre, a z našo podporo je to veliko lažje. Mi vse to seveda odkupimo in tudi plačamo. Plačamo, ko dobimo denar, včasih tudi prej, ker so plačilni roki rak rana v državi.

Največji problem je denar. Če bi imeli denar, bi lahko vhlavili nekaj tisoč glav živine, svinj nekaj deset tisoč, ker je preveč hlevov praznih. Ljudje bi krmili, a brez denarja ne gre. Pri takem služku ustvariš premalo akumulacije, da bi lahko zaslužek obračal in vlagal nazaj, kar bi bilo idealno.

Ali je ob tej razmeroma ostri kritičnosti še kaj prostora za optimizem za prihodnost?

Razporeditev denarja je nepravilna oziroma je v Republiki Sloveniji nepravilna. Če je v Franciji povprečna marža na mleko in mlečne izdelke 18-odstotna, je v Sloveniji 56-odstotna, skušajmo to malo razdeliti!

Saj ni treba kmetu dati polovice od tistih 56 odstotkov, nekaj pa ja! Zdaj pa je 44 % predelava in pridelava, to pa je absurdno! Ampak odgovor je bil tak: »Zaposlenih v trgovinah je več kot vas, kmetov«, tako da sem moral biti »potolažen«. Zdaj pa: sem lahko optimist?! Dajmo, razmišljajmo o tem!

Slovenskemu kmetijstvu gre vse slabše! To je tudi ugotovitev zadnjega posveta Kmetijsko svetovalne službe, ki je govoril o spremembah v skupni politiki EU in kmetijstvu v Sloveniji. To je v zadnjih dveh letih najbolj prizadel padec dohodka. V letu 2008 je dohodek upadel za petino. Podatki za lani kažejo, da je padel še za 40 odstotkov!

Tako se pojavlja paradoks – delež subvencij v dohodku narašča; a le navidezno: subvencije dejansko ne naraščajo, ampak upada dohodek s trga.

Krizo bi kazalo izkoristiti. Na biotehniški fakulteti v Ljubljani, na primer, menijo, da bi morali krizne čase izkoristiti za novo – 3. fazo trajnostnega kmetijstva. To bi lahko prineslo ne zgolj preživetje, ampak dolgoročno pridobivanje proračunskih sredstev. Če se ne bo nič spremenilo, so zlata leta slovenskega kmetijstva končana.

Edvard Pukšič

Razpisi in ukrepi programa razvoja podeželja 2007-2013 kot priložnost za slovenjgoriška kmetijska gospodarstva in splošno javnost

Razpršena poselitev in veliko število majhnih naselij ob specifični strukturi rabe zemljišč, reliefni razgibanosti ter neugodne klimatske in talne razmere ter težja dostopnost proizvodne sposobnosti pomenijo za Slovenske gorice kmetijsko skromnejšo dodano vrednost in dražjo pridelavo.

Primerjaje se z okoliščinami kmetijske dejavnosti v ostalih ravninskih predelih (ob dejstvu, da v Sloveniji kar 3/5 prebivalstva živi v najgostejše naseljenih, prostorsko omejenih ravninskih območjih), nas lahko razveseli, saj je pri nas v Slovenskih goricah manjši pritisk urbanizacije in nekmetijskih gospodarskih dejavnosti na kmetijska zemljišča. Dejstvo, da pa imamo okoli 880 m² njivskih površin na prebivalca, za preživetje pa bi po grobi oceni potrebovali vsaj okoli 2.000 m², od nas nujno zahteva racionalen odnos do kmetijskih zemljišč in trajnosten razvoj v prostoru.

Zaradi neugodnega dohodkovnega položaja je lastna sposobnost kmetije za izvajanje naložb logično šibka, a so v letu 2010 okviru *Programa razvoja podeželja* priložnosti za naložbe v kmetijstvo povečali sredstva za prestrukturiranje iz evropskih in nacionalnih virov.

Kje so torej priložnosti za Slovenjgoriškega kmeta?

Okolje, visoka stopnja naravne in biotske raznovrstnosti, bogastvo kulturne in etnološke dediščine v Slovenskih goricah mora najti svoje razvojne priložnosti v politiki razvoja podeželja, v obdobju 2007-2013 znotraj štirih prednostnih osi z naslednjimi cilji:

- izboljšanje konkurenčnosti kmetijskega in gozdarskega sektorja (1. os);
- izboljšanje okolja in podeželja (2. os);
- izboljšanje kakovosti življenja na podeželju in diverzifikacija podeželskega gospodarstva (3. os);
- krepitev lokalnih razvojnih pobud - LEADER (4. os) v okviru lokalne akcijske skupine: LAS Ovtar Slovenskih goric.

Strukturne danosti in gospodarski položaj sicer dajejo prednost našemu območju z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost in kmetijsko okoljskih ukrepov, a k nizki produktivnosti dela prispeva tudi neugodna posestna, starostna in izobrazbena struktura ter nizka stopnja specializacije proizvodnje kmetijskih gospodarstev.

Po podatkih strukturnega popisa (SURS-SKMG) je bilo na nivoju države še v letu 2005 več kot polovica gospodarjev na kmetijah starejših od 55 let, delež gospodarjev, mlajših od 45 let, pa znaša le 19 odstotkov. Delež gospodarjev z vsaj poklicno ali višjo izobrazbo je znašal slabih 50 odstotkov. Mlajši nosilci kmetijskih gospodarstev imajo v povprečju višjo stopnjo izobrazbe in so tudi boljše usposobljeni za delo v kmetijstvu in so se zmožni učinkoviteje prilagajati tehnološkim spremembam ter razmeram na trgu.

Večina prebivalcev Slovenskih goric se ne preživlja več zgolj s kmetijstvom, a moramo kljub vsemu strmeti k temu, da naše podeželje obdrži značilne razvojne in kulturne vzorce. Naš prostor je privlačen za življenje, delo in sprostitve. Na voljo imamo pestro paleto podjetniških dejavnosti v okviru razvoja dopolnilnih dejavnosti, ki krepi gospodarsko povezanost in soodvisnost urbanega in podeželskega. Priložnosti Slovenskih goric so v raznolikosti (diverzifikaciji) dejavnosti, ki bodo dvignile kakovost življenja in obdržale mlajši rod na kmetiji.

Razpoložljiva infrastruktura, bogata stavbna, kulturna in naravna dediščina, biotska raznovrstnost so lahko osnova za razvoj alternativnih gospodarskih dejavnosti na podeželju. Tradicija domače obrti in etnološkega znanja je lahko podlaga za razvoj podjetništva. Kulturna krajina in ohranjanje naravnega okolja je odlična priložnost za razvoj podeželskega turizma.

Razpisi oz. ukrepi Programa za razvoj podeželja

Zaradi slabega črpanja sredstev iz Programa za razvoj podeželja (PRP) preteklih let je MKGP že v izvajanju povečanja odstotka sofinanciranja naložb v okviru nekaterih ukrepov. S temi spremembami PRP se bo ministrstvo v letu 2010 odzvalo na aktualne globalne spremembe na področju kmetijstva in preko ciljno usmerjenega

črpanja razpoložljivih finančnih sredstev naredilo ukrepe kmetijske politike še bolj učinkovite in uspešne pri zasledovanju temeljnih nacionalnih in evropskih strateških smernic na področju slovenskega kmetijstva in razvoja podeželja.

Spremembe pri ukrepih 1. osi

Pri ukrepu »Pomoč mladim prevzemnikom kmetij« se maksimalna višina finančne pomoči, skladno s spremembo evropske zakonodaje zvišuje s 40 tisoč na 70 tisoč evrov.

Pomembna sprememba se nanaša na ukrep »Posodabljanje kmetijskih gospodarstev«, kateremu se dodaja približno 7,7 milijona evrov dodatnih sredstev, ki jih je Slovenija prejela iz Evropskega načrta za oživitve gospodarstva, in sicer za naložbe v preventivne mehanizme proti škodljivim učinkom podnebnih razmer, v tehnologije za varčevanje z vodo in shranjevanje vode, namenjene izboljšanju učinkovitosti uporabe dušikovega gnojila ter izboljšanju skladiščenja hlevskega gnojila, v proizvodnjo bioplina z uporabo organskih odpadkov in naložbe, povezane z mlečno proizvodnjo. Za dejavnosti, povezane z novimi izzivi se stopnja intenzivnosti pomoči zviša za 10 odstotnih točk. Najvišji znesek podpore se je zvišal z milijona na 1,5 milijona evrov, znesek, ki ga lahko posamezno kmetijsko gospodarstvo prejme v celotnem programskem obdobju, pa se je zvišal za milijon evrov, in sicer na skupno 3 milijone.

Pri ukrepu »Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom« se dodaja nov sklop podpore, in sicer trženje. Za dejavnosti, povezane z novimi izzivi, se stopnja intenzivnosti pomoči zviša za 10 odstotnih točk. Najvišji znesek podpore se zvišuje z 1,8 milijona na 2,5 milijona evrov, najvišji znesek za celotno programsko obdobje pa iz 2 milijona na 6 milijonov evrov.

Pri ukrepu »Izboljšanje in razvoj infrastrukture«, povezane razvojem in prilagoditvijo kmetijstva, se zaradi celovitejšega urejanja kmetijskega prostora uvaja nova aktivnost agromelioracije na komasacijskih območjih.

Ministrstvo je pripravilo redefinicijo ukrepa »Usposabljanje za delo v kmetijskem, gozdarskem in živilskem sektorju«. Bistvena novost je, da se sredstva dodelijo organizatorjem izvajanja usposabljanj oziroma informiran na podlagi finančno ovrednotenega točkovanja vsebin. S tem se poenostavlja administrativno delo, saj se zmanjšuje število zahtevkov z manjšimi vrednostmi.

Spremembe pri ukrepih 2. osi

V okviru ukrepov 2. osi je najpomembnejša novost vključitev dveh novih kmetijsko-okoljskih podukrepov, in sicer »Strmi vinogradi« ter »Ohranjanje ekstenzivnih kraških pašnikov«. Cilj novega podukrepa za strme vinograde je s plačilom za dodatno delo, ki je potrebno zaradi zahtevnejšega kmetovanja v vinogradih z nagibom 30-40 odstotkov in tistimi nad 40 odstotkov, ohraniti obdelanost vinogradov na strmih legah in tako ohraniti krajinske posebnosti in biotsko raznovrstnost. Finančna sredstva v višini 4,2 milijona evrov so bila pridobljena iz naslova prenosa dela sredstev iz skupne tržne ureditve za vino.

Uvajajo se tudi spremembe v diferenciaciji plačil za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD). Vzpostavlja se točkovanje kmetij v OMD, kjer se bo vsako kmetijo točkovo glede na zemljišča, ki jih obdeluje. Število točk bo odražalo dodatne stroške, ki so zaradi omejenih dejavnikov prisotni na kmetijskem gospodarstvu in bodo osnova za višino izravnalnih plačil na hektar.

Spremembe pri ukrepih 3. osi

Bistvena novost je nov ukrep »Osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo«, kateremu se namenja približno 3,8 milijonov dodatnih sredstev iz Evropskega načrta za oživitve gospodarstva. Cilj novega ukrepa je s podporo naložbam v širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij omogočiti enake možnosti dostopa do informacij in storitev, ki jih ponuja to omrežje, podeželskim prebivalcem in gospodarstvom.

Pomembna sprememba je tudi dvig stopnje podpore pri obstoječih ukrepih, in sicer pri ukrepih »Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti« ter »Podpore ustanavljanju in razvoju mikro podjetij« s 50 na do 60 odstotkov in pri ukrepih »Obnova in razvoj vasi« ter »Ohranjanje in iz-

boljševanje dediščine podeželja« s 50 na do 85 odstotkov.

Poudariti velja, da se ukrepi prve, tretje in četrte osi izvajajo na podlagi javnih razpisov, ukrepi druge osi pa na podlagi zbirnih vlog.

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad

Sklad spodbuja razvoj na področju varstva okolja z dajanjem kreditov oziroma poroštev za okoljske naložbe in z drugimi oblikami pomoči. Sklad vzpodbuja naložbe, ki so skladne z nacionalnim programom varstva okolja in z okoljsko politiko Evropske unije.

Za kmetije oz. fizične osebe bodo tudi v 2010 na voljo nepovratne finančne spodbude občanom za rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb.

Javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb občanov pa je namenjen financiranju naložb v varstvo okolja in spodbujanju razvoja na področju varstva okolja, kjer je predmet naložbe lahko objekt, oprema ali vozilo.

Ekonomski in socialni vplivi uspešne prijave na razpis ter izvedbe naložbe

S prijavo na razpis izrazimo namero, ki bo dolgoročno imela ekonomski vpliv za vlagatelja oz. nosilca projekta, posredno pa lahko zapišemo, da

uspešno zaključena naložba prispeva k razvoju podeželja Slovenskih goric. Ekonomski vpliv naložbe je odvisen od namena naložbe, ki pa seveda prispeva k večji produktivnosti, a glede na trend gibanja zaposlovanja v kmetijski panogi ni realno pričakovati zvišanja delovnih mest.

Ukrepi, kot so; *Pomoč mladim prevzemnikom kmetij, Podpore za ustanavljanje in delovanje skupin proizvajalcev, Zgodnje upokojevanje kmetov, Podpora ustanavljanju in razvoju mikropodjetij* pa bodo zagotovo prispevali h gospodarski rasti in ohranjanju zaposlenosti.

Prijava na razpis oz. izvedba naložbe prispeva k boljši samoorganiziranosti posameznika, ki želi izboljšati svoje življenjske razmere. O ekonomski posledici pa lahko govorimo tudi v okviru razvoja storitvenih dejavnosti, kot so: eko-turizem, ohranjanje in izboljšanje dediščine podeželja, nastanitvene kapacitete. Aktivnosti razvoja podeželja spodbujajo okolju prijaznejše kmetovanje, ki prispeva k zaježitvi negativnih naravovarstvenih, krajinskih in socialnih posledic opuščanja kmetijstva, zdravlja ljudi in kakovosti bivanja na podeželju.

Prihodnjic pa o priložnostih za podjetništvo na podeželju ...

Renata Vajngerl,
Razvojna agencija Slovenske gorice

Nepovratna sredstva za naložbe iz programa razvoja podeželja 2007 – 2013

Program razvoja podeželja 2007 do 2013, pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, je zakoral v četrto leto izvajanja oziroma črpanja evropskega in državnega denarja za razvoj kmetijskih in drugih s podeželjem povezanih dejavnosti. Velik del teh sredstev je namenjen prav kmetijskim gospodarstvom, ki se ukvarjajo z osnovnimi ali dopolnilnimi kmetijskimi dejavnostmi. Do leta 2013 je še čas, da se kmetije pripravijo in uspešno prijavijo na posamezne razpise za pridobivanje teh, podeželju namenjenih, nepovratnih razvojnih sredstev. Predstavljamo najzanimivejše ukrepe oziroma razpise Programa razvoja podeželja, ki so ali bodo odprti tudi v letu 2010:

- Pomoč mladim prevzemnikom kmetij - enkratna finančna pomoč mladim prevzemnikom kmetij za prvi lastniški prevzem kmetije na podlagi izročilne, darilne pogodbe, pogodbe o preužitku, sklepa o dedovanju ali kupoprodajne pogodbe.
- Zgodnje upokojevanje kmetov - izplačilo sredstev v obliki letne rente upravičencu, ki se odloči, da bo prenehal pridobitno opravljati kmetijsko dejavnost in bo kmetijo predal nasledniku.
- Posodabljanje kmetijskih gospodarstev - sredstva za naložbe v hleve in opremo, skladišča za krmo in pripadajočo opremo, objekte in opremo za pridelavo medu, naložbe v druge objekte in opremo za pridelavo, skladiščenje in pripravo kmetijskih proizvodov za trg, ureditev trajnih nasadov, nakup in postavitve mrež proti toči, naložbe v objekte in opremo za shranjevanje kmetijske mehanizacije, naložbe v nakup in postavitve rastlinjakov in pripadajočo opremo, naložbe v namakalno infrastrukturo za namakalne sisteme, naložbe v postavitve pašnikov za nadzorovano pašo domačih živali oziroma postavitve obor za rejo gojene divjadi, naložbe v obnovljive vire energije, naložbe v cestno in

vodno infrastrukturo, naložbe v nakup nove kmetijske mehanizacije.

- Dodajanje vrednosti kmetijskih in gozdarskim proizvodom - za naložbe, ki zadevajo predelavo in trženje kmetijskih proizvodov.
- Usposabljanje za delo v kmetijstvu - podpora izobraževanju za delo v kmetijstvu.
- Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti - podpora za proizvodne dejavnosti, povezane s tradicionalnimi znanji na kmetiji, proizvodne dejavnosti, povezane s predelavo proizvodov, pridobivanje energije za prodajo na kmetiji iz obnovljivih virov (biomasa, sončni, vetrni in vodni viri), prodajne dejavnosti, povezane s proizvodnimi dejavnostmi na kmetiji (prodaja lastnih proizvodov in prodaja proizvodov drugih kmetij), storitvene dejavnosti na kmetijah.
- Ohranjanje in izboljšanje dediščine podeželja - za obnovo kulturne, etnološke dediščine na podeželju, muzeje na prostem, eko muzeje, prostore za postavitve stalnih razstav etnološke dediščine, ureditev in izgradnjo tematske poti, ki povezujejo naravne in kulturne znamenitosti določenega območja.

Za kandidiranje in uspešno prijavo na posamezne razpise se je potrebno dobro pripraviti, kar pomeni pridobiti vse potrebne informacije (pri kmetijski svetovalni službi, občini, razvojni agenciji, ...), se pogumno odločiti, urediti potrebna gradbena in druga dovoljenja ter zagotoviti lastna finančna sredstva, bodisi v obliki prihrankov ali kredita. Doslej so mnoge kmetije v Slovenskih goricah prejele precej razvojnega denarja, ki je poleg neposrednih plačil na površino prispeval k povečanju kmetijske pridelave, boljšim delovnim pogojem ter dvigu kakovosti življenja na podeželju, prav je da možnosti, ki jih ponuja Program razvoja podeželja izkoristimo tudi v bodoče!

Franci Ornik, dipl.inž.kmet.,
KGZS, Kmetijska svetovalna služba Lenart

Ambulante po občinah ostajajo zaprte, delo v osrednjem lenarškem zdravstvenem domu na visoki ravni

Kljub težavam skrbimo za zdravje skoraj 20.000 ljudi,

ocenjuje direktor ZD Lenart Jožef Kramberger, dr.med.

Zdravstveno varstvo na primarni ravni znotraj osrednjega zdravstvenega doma poteka na visoki strokovni ravni. Kdaj bodo, če sploh bodo, zdravniki spet prišli v ambulante v ostalih občinskih središčih?

V erjetno takrat, ko bo zdravnikov v Sloveniji dovolj ali preveč, oziroma takrat, ko bomo lahko izbirali, koga bomo dali kam, kje je najbolj sposoben opravljati svojo službo zaradi specifičnosti okolja, zaradi specifičnosti ljudi in tako dalje.

Direktor ZD Lenart Jožef Kramberger, dr. med., specialist splošne medicine

V Zdravstvenem domu Lenart (ZDL) na visoki ravni opravljamo osnovno zdravstveno dejavnost, tako v splošnih ambulantah oziroma ambulantah družinske medicine kot v vseh ostalih ambulantah in dispanzerjih. Še vedno menim, da je tak način dela najboljši. Res je, da bi zdravnik lahko opravil pregled v ordinaciji v nekem kraju, napisal recepte, pacient pa bi moral po zdravila v najbližjo lekarno v Lenart ali v katerikoli drugo.

Tudi v laboratorij, na ultrazvočni pregled, rentgen in druge preglede prihajajo pacienti v osrednjo stavbo zdravstvenega doma v Lenartu.

V ordinacijah splošne medicine v ZD Lenart je možno opraviti tudi ultrazvočni pregled; vsi naši zdravniki so usposobljeni za opravljanje

presejalnih UZ pregledov, kar pa ni možno v zunanjih ordinacijah, saj bi bil aparat premalo izkoriščen. Pred kratkim je zdravnik v ambulanti pregledal pacientko tudi z UZ aparatom in posumil na rakavo obolenje, napisal diagnozo, dodal sličice in – gospa je bila čez dva dni že na onkološkem inštitutu.

Od zunanjih ordinacij ima edino ordinacija pri Sveti Ani popolno opremo, v Cerkvencu je le pohištvo, pri Sveti Trojici samo prostor in pri Benediktu je v prostoru tudi nekaj pohištva. Za kompletno opremo ordinacije pa bi posamezna občina morala odšteti okrog 150.000 evrov.

Ali je to v sedanjem ekonomskem položaju, v katerem ni samo naša država, smiselno in upravičeno?

Glejte, težko odločam o tem, koliko „nadstandarda“ bodo svojim občanom zagotovili v posameznih občinah, moje osebno mnenje pa je, da je to razmetavanje denarja. Prepričan sem, da naša država ni tako bogata, da bi si lahko privoščili zdravstvene ordinacije na vsakih nekaj kilometrov. Ob tem pa seveda v centralnem zdravstvenem domu potrebujemo zdravnike za zagotavljanje 24-urnega zdravstvenega varstva, ker drugače v Lenartu ne moremo zagotavljati 24-urne nujne medicinske pomoči.

Pa tudi v začetku leta 2007 smo se z zdravniki koncesionarji in župani dogovorili, da bomo 24-urno nujno medicinsko pomoč za 20.000 prebivalcev z območja Upravne enote Lenart zagotavljali iz centralnega zdravstvenega doma, kar smo tudi realizirali.

Veliko truda smo vložili v zagotavljanje osnovnega zdravstvenega varstva v ambulanti Cerkvenc, kjer bi naj delala zdravnica, ki je bila še specializantka, a zaradi negativnega mnenja Zdravniške zbornice Slovenije in posameznih „botrov“ iz lokalnega okolja ni mogla več delati.

O zagotavljanju osnovnega zdravstvenega varstva v občini Cerkvenc sva z županom Kranjem sicer podpisala pogodbo in v njej je tudi zapisano, da ob nezagotavljanju zdravnika s strani ZDL lahko občina razpiše koncesijo. To je župan tudi storil, vendar zdravnika tudi po letu in pol ni. Kljub temu pa smo v ZDL realizirali tudi drugo točko pogodbe, saj občanom občine Cerkvenc nudimo zdravstveno varstvo v centralni zgradbi ZDL.

Odnos lokalne skupnosti – ZD Lenart je jasen, čist in dober. Tudi z osrednjo slovenskogoriško občino – Lenartom. Naložba – dve novi stanovanji – je prispevek prizadevanjem za nove zdravnike?!

Odnos je res dober, moram poudariti, da z vsemi lokalnimi skupnostmi dobro sodelujemo. Občina Lenart je tudi izpolnila obljubo s kolegija županov, da bodo občine zagotovile dve stanovanji za zdravnike. No, dogovorjeno je bilo, da občina Lenart kupi eno stanovanje in eno stanovanje skupaj kupijo zunanje občine, kar sicer ni realizirano s strani zunanjih občin, kljub temu pa imamo dve stanovanji.

Smo v gospodarski krizi in govorimo o velikih težavah tudi znotraj zdravstvenega sistema. So te tudi v ZD Lenart?

V občinah soustanoviteljicah ZDL sem predstavil poslovno poročilo 2008, ki je bilo ugodno. V tretjem kvartalu lanskega leta pa smo dobili s strani ZZS v podpis aneksa k osnovni pogodbi za leto 2009, s katerim nam znižujejo ceno našega dela za okrog deset odstotkov, in to za nazaj.

Kljub temu smo lani realizirali načrtovana investicijska vzdrževanja in načrtovan nakup osnovnih sredstev in drobnega materiala.

Svet zavoda je sprejel rebalans proračuna za lansko leto, s katerim smo sprejeli ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja zaradi prej omenjenega aneksa s strani ZZS. Ugotavljamo, da smo z ukrepi zadeve obrnili v pozitivno smer.

Edvard Pukič

Pogovor zakaj in kdaj ne pripomore k rešitvi sedanjosti, temveč vrača v preteklost!

pravi Adela Kelhar, sociologinja, zaposlena na Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše Maribor ter vodja programa Kakovost življenja. Pogovor je nastal ob predavanju Prešmentana ljubezen v lenarški knjižnici ...

Zanima me, kaj je pravzaprav Program za kakovost življenja?

Vodim Program za kakovost življenja z delavnico, v kateri se ljudje učijo voditi sebe, se spoznavati preko konkretnih vaj tistega trenutka, ker se učijo odkrivati sebe preko samoanalize – čeprav se sliši zelo učeno – so to vprašanja izbire vedenja v danem trenutku, ko karkoli slišim, mislim, delam, kako se počutim, kakšna je moja fiziologija, ker se neprestano drugače vedemo in izbiramo svoje vedenje – kaj nas vodi k izbiri takega vedenja. In ko človek naredi preko vaje samospoznanja, pride do uvida, in če je ta uvid dober, prijeten, manj pri-

O čem govori teorija izbire?

Vsa svoja vedenja si izberemo; to, da smo veseli, žalostni, jezni, depresivni – lahko pa to spremenimo tako, ko v danem trenutku ugotovljamo, kaj potrebujemo – če nimamo dobro zadovoljenih gensko zapisanih potreb, ne moremo živeti dobro, potem je na človeku, da to uredi in spremeni. Ob sebi pa človek vedno potrebuje drugega. Na tem svetu nisi zato, da si sam, ampak zato, da znaš živeti z drugim.

Pri vas potekajo tudi individualne delavnice?

Kadar si kdo to zaželi, uredimo tako, da se tudi to da. V obliki pogovorov, na ta način, da v danem trenutku lahko nekaj naredi drugače. V pogovoru pa ni pomembno, kaj se vam je zgodilo, kdaj se vam je zgodilo, kako, zakaj ... Vse doživete situacije nimajo vpliva na sedanjost, razen takrat, kadar je to dobro in si to zapomnimo. Ostalo je pasé. Pogovor, zakaj in

jeten, lahko iz njega načrtujemo novo strategijo – to, kar mu ponudi njegov kreativni sistem, moto, na katerega se človek opira in tako spreminja nekaj, kar bi bilo drugače.

V delavnici v okviru delavnice delam že kar 18 let – to je strnjena oblika – čez soboto in nedeljo. Osnovno stališče pa je seveda nova psihologija človekove svobode, teorija izbire. Na podlagi te znanstvene teorije se ljudje učijo spreminjati svoje življenje na kvalitetnejši način.

Publika?

Publika je ponavadi takšna, kakršno je naše življenjsko okolje, v katerem se srečajo ljudje, ki so že nekaj časa na tem svetu kot tudi tisti, ki so malo mlajši ali pa tudi zelo mladi. Povsem običajna struktura ljudi, ki se najprej udeležijo programa učenje dobrega mnenja o sebi, ko osvojijo pojme teorije izbire, potem lahko nadaljujejo v tej strnjeni obliki.

kdaj se je nekaj zgodilo, ne pripomore k rešitvi sedanjosti, temveč se vrača v preteklost, živiš v preteklosti. Sedanjost pa ti polzi iz rok. Vpliv imamo izključno nase in ne moremo vplivati na druge ljudi. To je pravzaprav velika novost, da vplivamo nase, čeprav bi tako radi vplivali na druge ljudi, da bi bili taki, kot si zamislimo. To pa ni mogoče, saj je vsak človek svet zase.

Kakšni ljudje smo Slovenci?

Slovenci smo krasni ljudje, zaradi tega, ker smo Slovenci tudi skozi zgodovino ostali Slovenci. Ko se človek zaveda svoje bitnosti, da je človek z vsemi možnostmi, je to najlepše.

Nikoli ne delim ljudi na take in drugačne. Vsi imamo svojo in človeško zgodovino in vsi imamo to potrebo, da nas ljudje spoštujejo, da smo vredni zaupanja, da so radi z nami in potem nam uspeva, da znamo skupaj ustvarjati, živeti skupaj na Slovenskem. Tako gledam na Slovence.

Suzana R. Breznik

Pogovor z direktorjem Zavoda Hrastovec mag. Josipom Lukačem

Ljudje ne marajo zgodbe o „norcih“!

Hrastovec je nekoč veljal za zadnjo postajo norosti, za kraj, kamor človeka »odložijo«, ko vsi obupajo nad njim. O tej trditvi direktor Zavoda Hrastovec mag. Josip Lukač pravi: »Včasih je bilo res tako, zdaj pa je drugače. Čeprav še vedno veljamo za zavod, kamor ljudje pridejo, ko odpovejo vsi drugi poskusi in vse druge institucije, pa je ironično, da je k nam v bistvu zelo težko priti. Ne boste verjeli, a da vas sprejmemo, potrebujemo kup papirjev, celo vaše soglasje. Zato pa je mogoče zelo hitro oditi od nas. Čeprav se zelo trudimo spremeniti podobo Hrastovca in je od nekdanjih časov in nekdanjega načina dela ostalo le še malo, ta mračna senca še vedno visi nad nami. Zanimivo je, da imamo trenutno 130 popolnih vlog, ki čakajo na sprejem v našo ustanovo.«

Kje so vzroki, da ta mračna senca še vedno visi nad vami?

»Mislim, da je težava bolj v »normalnih« ljudi, ki se nekje globoko v sebi bojijo, da bi se tudi njim zgodilo kaj takega in bi končali pri nas. Ljudje nočejo poslušati zgodbe o »norcih«, ker so kulturološko in sociološko obremenjeni s predsodki in tistih, ki so drugačni, preprosto ne morejo sprejeti kot ljudi, ki so, tako kot oni, ljudje prvega razreda, ne drugega, ljudje z veliko črko L. Saj veste, da »nored« ni bil nikoli dobrodošel v družbi in da nekateri še zdaj verjamejo, da norci kradejo in ubijajo. Pri tem pa najbrž sploh ne vedo, da imajo taki ljudje v sebi ogromno dobrega in da so ohranili nekatere lastnosti, ki smo jih mi, ki si pravimo normalni, že zdavnaj izgubili.«

Socialnovarstveni zavod Hrastovec že dobrih devet let vodi mag. Josip Lukač, socialni delavec, diplomirani organizator dela in magister sociologije in socialnega dela. Zgodba o zavodu Hrastovec se je pričela 22. oktobra 1948, ko so mogočni grad, ki se dviga nad dolino Pesnice, začeli uporabljati za umikanje duševno prizadetih iz njihovega naravnega okolja, se je ustanova imenovala Dom za duševno defektne in mladino. Kaj kmalu je Hrastovec postal »priljubljeno odlagalnišče« vseh tistih, ki niso spadali v okvir normalne družbe. Tako je leta 1955 v njem v povsem neprimernih razmerah živelo 330 stanovalcev, trinajst let pozneje, leta 1968, pa celo 706.

Zavod je prelomnico doživel leta 1987, ko so v njem organizirali prvi mednarodni tabor. Ta je v tamkajšnje življenje pripeljal ustvarjalne delavnice in kulturno življenje. Od takrat so vrata vse bolj odprta in zdajšnje vodstvo, z direktorjem Lukačem na čelu, si prizadeva grad čim prej izprazniti, mogoče še letos, in njegove stanovalce preseliti v človeka vredna prebivališča. Da so na dobri poti, jim vsak dan znova dokazuje 235 stanovalcev v 24 bivalnih enotah in stanovanjih po Sloveniji.

Ko je vodenje zavoda prevzel mag. Josip Lukač so začeli postopno opuščati t.i. medicinski

model obravnave stanovalcev in uvajati psihosocialni model dela. Vodstvo zavoda in strokovni delavci so v svoje delo v zadnjih letih vlagali velike napore, da so v zavod vpeljali sodobne koncepte dela ter zagotovili za stanovalce pogoje za vključitev v skupnostne oblike obravnave. Tako so začeli stanovalce nameščati v t.i. dislocirane enote (stanovanja, samostojna stanovanja, kmetije, nadomestne družine). Kar nekaj teh enot je nastalo tudi širom Slovenskih goric.

V zavodu danes delajo ravno nasprotno kot nekoč, ko so ljudi zapirali v ustanove za duševno bolne, sedaj jih vračajo v naravno okolje. Na vprašanje, ali jih je lažje naseljevati v mesta ali na vas, pa mag. Josip Lukač pravi: »Ljudi naseljujemo v okolje, ki ga poznajo od prej. Če je nekdo pred prihodom v zavod živel v mestu, mu najdemo domovanje v mestu, in če je bil vajen vasi, gre na vas. S tem, ko nekoga »presadite« v okolje, ki ga ne pozna, lahko povzročite tragedijo.«

Naj ponazorim z banalnim primerom. Greste po puščavi in srečate bušmana. »Kam tečeš?« ga vprašate. »Žejem sem. Pustite me, ker imam še tri ure teka do vodnjaka.« Rečete mu: »Za vogalom je helidrom, tam imam helikopter in v nekaj minutah ste lahko pri vodnjaku.« In on začudeno vpraša: »Kaj je to helikopter?« Ponuđiti človeku nekaj, česar ne pozna, je nesmiselno in lahko povzroči hudo stisko.«

Pa vseeno, kje lažje sprejmejo kot sebi enake, v mestu ali na vasi?

»Doslej smo ljudi naselili v 24 enotah na vasi in v mestu, in moram reči, da še nikjer nismo doživeli odklonilnega odnosa. Je pa res, da smo se, preden smo se priselili, šli predstaviti.«

Ljudem smo povedali, koga naj bi dobili za sosedo. Zavedamo se, da bodo živeli z našimi stanovalci, zato morajo biti računski čisti. Poleg tega obljubimo, da se bomo ob nevsčestnih takoj izselili, to pa obljubi tudi človek, od katerega smo stanovanje ali hišo najeli.

Bivalnih enot namreč ne kupujemo, ampak najemamo, in to samo od ljudi, ki so čustveni in odprti ter v svojem okolju spoštovani in ugledni. Doslej še nikjer ni bilo težav, niti s tistimi ne, ki imajo hude težave z alkoholom, ponekod pa so naši stanovalci postali s »staroselci« dobri prijatelji.«

V skrbi za stanovalce pa tudi veliko sredstev vlagate v investicijska dela, kaj vse ste postorili v zadnjem letu?

»Res je, veliko vlagamo v obnovo. V zadnjem letu smo obnovili kotlovnico v Hrastovcu. Obnavljamo streho na gradu Hrastovec (nove deske, opeka in žlebovi). Obnovili smo tudi asfalt na dvorišču Hrastovca itd. Ob naštetih investicijah smo v lanskem letu izvedli še veliko število manjših investicij na stavbah in na ureditvi okolice.«

Kako pa v letošnjem letu, ali boste z investicijami nadaljevali?

»Vsekakor bomo tudi letos z obnovitvenimi deli nadaljevali. Nadaljevali bomo še s prekritjem strehe na zadnjem delu gradu, dozidali bomo fizioterapijo, obnovili depandanso B. Pričeli pa bomo tudi s prenovo upravne zgradbe za stanovalce, saj bomo upravo preselili v grad. Načrtujemo izgradnjo varovanega doma v Gornji Radgoni in enega bomo zgradili, v Slovenskih goricah bomo odprli tudi še eno enoto za deset ljudi, v Mariboru za 20 ljudi in še kar nekaj drugih manjših investicij.«

Ali je res, da dejavnost zavoda širite tudi na Gorenjsko?

»Ja, res je. S strani lokalnih skupnosti Gorenjske in Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve smo zadolženi, da naredimo model za ljudi s posebnimi potrebami za celotno Go-

renjsko, ki bo spadal pod Zavod Hrastovec. V prvi fazi bomo poskrbeli za nove oblike bivanja za 60 ljudi.«

Kaj boste z gradovi, ali ostanejo v upravljanju Zavoda Hrastovec?

»V upravljanju imamo grad Trate, ki ga bomo vrnili lastniku – Ministrstvu za kulturo RS, in grad Hrastovec, ki bo ostal v upravljanju zavoda, seveda pa bomo iz njega konec letošnjega leta ali v prihodnjem letu izselili stanovalce.«

V Zavodu Hrastovec biva 670 stanovalcev, od tega 235 v 24 zunanjih enotah. V zavodu je zaposlenih 400 delavcev. Izpraznili boste gradove in stanovalce preselili v nove oblike bivanja, naredili ustanovo na Gorenjskem, kar ste napovedali. Pred kratkim ste bili ponovno izvoljeni za direktorja te ustanove, ali se ne bojite, da vam bo zmanjkalo idej?

»Vse, kar ste našli, drži, razen tega, seveda, da mi bo zmanjkalo idej. Ravno nasprotno, že sedaj imam toliko idej, da rabim še deset let, da jih izpeljem in zato vam lahko povem, da bom za direktorja kandidiral še enkrat.«

Torej boste skupaj z vodstvom zavoda in strokovnimi službami storili vse, da bo zavod vedno bolj odprt, in s tem boste stanovalcem omogočili vrnitev v naravno okolje, iz katerega prihajajo, saj je zagotovo to bistveno manj stigmatizirano?

»Res je, zagotovo bo to vodilo vodstva zavoda in strokovnega tima. Ob zagotavljanju čim

boljših pogojev našim stanovalcem pa bomo tudi storili vse, da se bo naša ustanova znebila te mračne senca, da so naši stanovalci drugačni in nevarni za družbo.«

Pri nas niso ljudje, ki so bolni, ampak ljudje z dokončnimi stanji. So taki, kakršne je ustvaril Bog. Nekateri potrebujejo več tuje pomoči, drugi manj, in verjemite, da so tudi v vašem okolju, le da jih ne opazite.«

Skratka, vsi smo potencialni kandidati, da se kdaj srečamo z vami, ali ne?

»Črta, ki nas loči od »norosti«, je izjemno tanka in zelo lahko se znajdeš na drugi strani. Je pa res, da nekateri prav izzivajo in grede pogosto čez svoje zmožnosti. Narava nam je dala različne posebnosti, nekateri prenesejo več naporov, drugi manj. A nekateri si tega ne morejo priznati in si naložijo preveliko breme.«

Takšni imajo vse možnosti, da v nekem trenutku prestopijo na drugo stran. To, da nekdo hoče večjo hišo in boljši avto od sosedo, pa čeprav zato ne bo jedel ali poslal otroka na počitnice, je prehudo breme. In v slovenski kulturi je zelo pogosto. Druga past tiči v tem, da starši ne spustijo svojih otrok od sebe. Dozidajo hiše, samo zato, da lahko ostanejo pri njih, in tako zožijo njihov horizont. V zahodni kulturi gre otrok pri osemnajstih od doma, na svoje, a ne zato, ker ga doma ne bi več hoteli, ampak zato, da si ustvari svoje življenje in da sam spozna svet. Pri nas pa je veliko trpljenja prav zato, ker starši svoje otroke nehoti iz prevelike ljubezni prisilijo, da gledajo svet z njihovimi očmi.«

Zmago Šalamun

Prelomnice življenja

Knjižnica Lenart je 14. januarja organizirala zanimivo predavanje Jane Lavtižar, spec. zakonske in družinske terapije, z naslovom *Prelomnice življenja*, ki je na specifičen način podala temeljne dogme o družini, v kateri se rodimo, v njej živimo vse življenje in v njej umremo. Celotno življenje s nami in v nas domuje ta mogočni sistem, s seboj nosimo njegove vrednote, enako kot genska dota nas spremljajo njegovi vzorci. Uporabiti skušamo, kar nam je družina dala dobrega za popotnico, pozabiti, potlačiti ali spremeniti, kar nas ovira ali boli. Ob tem, ko si ustvarimo svojo družino in ugotovimo, da je to živ, nenehno spreminjajoč se organizem, ki mu ne moremo enkrat za vselej določiti strukture in pravil. Komaj se navadimo na eno spremembo, že je na pragu druga. Kako preživeti v družini – še več, kako preživeti kakovostno? Kako si pridobiti občutek, da si dober partner, dober starš, dober otrok, ob tem pa ne izgubiti sebe? Kako ravnati z množico problemov in čustev ob prelomnicah, ki družino še posebej globoko zaznamujejo – ob rojstvu otroka, vstopu v šolo, puberteti, osamosvajanju, odhodu otroka od doma, »praznem gnezdu«, smrti staršev? Na podobna in številna druga vprašanja je s svojim predavanjem odgovorila zelo plastično in tako približala tematiko v vsakdanje življenje posameznika.

SreBr

Spet smo tu – vozi previdno!

Prometni znak pod streho

Je že tako, da smo ljudje pozabljiva bitja. Včasih leta in leta kakšno stvar hranimo za vsak slučaj, če jo bomo kdaj potrebovali. Ko jo zares potrebujemo, pa pozabimo, ali in kje jo imamo.

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi prometnemu znaku na naši fotografiji, ki opozarja na to, da so na cesti šolarji. Čez božično novoletne praznike, ko so bili šolarji doma, je nekdo znak »Spet smo tu – vozi previdno« postavil pod streho. Ko so se otroci vrnili v šolo ter je začelo snežiti, pa so nanj pozabili, čeprav bi bilo še kako pametno in koristno, da bi ga namestili ob cesto. Še sreča, da se je vse dobro končalo.

T. Kšela

Benedikt: obisk pri družini Vogrin

Družina je odgovornost

Kako družina funkcionira, saj vas je kar veliko število pri hiši, skupaj s svojimi in rejenci, imata z ženo takorekoč šest otrok, poleg tega skrbita še za Slaveka? Kako poteka dan v tako raznoliki in številni družini?

Drago: Zjutraj ob šestih vstajamo in pričnemo z oblačenjem otrok za šolo, nakar otroke razvozim v osnovno šolo Benedikt. Nato odpeljem hčerko in Slaveka v VDC v Lenart, to je okoli osme ure. Po vrnitvi domov se začnejo priprave za kosilo, saj nas je konec koncev devet družinskih članov. Poleg tega sledi še pranje in likanje oblačil ter druga dela pri hiši. Ob 13. uri se odpravim po Roka in Saro v šolo, nato se odpeljemo v Lenart po Slaveka in Dorotejo, ko se vrnemo, imamo skupno kosilo. Po kosilu grem po Ksenijo in Anemari v Benedikt, to je okrog 15. ure, nato imamo dobro uro časa za domačo nalogo, nakar se zopet odpravimo v Benedikt, saj Ksenija trenira odbojko in Roki nogomet. Okoli 18. ure se ponovno zberemo vsi skupaj doma, se kaj pogovorimo, pogledamo televizijo, sledi večerja in tako je dan pri koncu.

Ob koncu tedna si privoščimo malo več razigranosti in hkrati umirjenosti. Zelo radi gremo na sprehode. Naši rejniški otroci pa gredo vsak drugi konec tedna na obisk domov k staršem. Trenutno so zelo veseli snega in se s tem precej zamotijo, poleti pa smo precej tudi kolesarili.

Kako zmorete vse, glede na to, da opravljate tudi vsa dela na kmetiji staršev?

Marinka: Med seboj si res veliko pomagamo, mama mi dosti pomaga, seveda tudi mož prisloži na pomoč v kuhinji, sedaj ko ni več v službi, prej pa je bila večina dela na meni. Sedaj si delo razdelimo tudi pri pranju, česar je največ, ker nas je devet pri hiši. Dosti časa

vzame tudi pospravljanje, pri čemer vključuje tudi otroke, čeprav so manjši, lahko npr. pripravijo mizo za obed. In tako je za vse lažje, sodelovanje je pri nas zelo pomembno, če ne, vse delo pride na enega in je s te strani zelo naporno. Hčerka Ksenija rada pomaga pri peki peciva, vključni tudi Saro. Tudi na vrtu zelo radi obe pomagata, tako da sem zelo zadovoljna. Njivska dela se po večini lahko opravijo s traktorjem. Ko pa smo kopali krompir, smo prav vsi kopali, saj radi pomagajo, z možem jih tudi navajava na delo, saj sva mišljenja – tudi, če bodo zelo učeni in bodo znali delati, jim bo v življenju veliko lažje.

Drago: Otroci izhajajo iz velike kmetije, tako da jim te stvari sploh niso nove, saj radi poprimajo za vsako najmanjšo stvar in so zelo zadovoljni, če uspejo pomagati pri delu.

Kako so vaši otroci sprejeli, da ste k sebi vzeli še tri rejniške otroke?

Marinka: Ko je stekel pogovor o rejništvu v naši družini, sva najprej vprašala najine otroke in Slaveka, če so za to. In sva bila nemalo presenečena, ker so se takoj z navdušenjem strinjali. Nismo vedeli, koga bomo dobili, in bilo je tako veliko pričakovanje novih družinskih članov, da je bilo pravo veselje. Ko pa so prišli, so se tako ujeli, kot bi se že od nekdaj poznali. Imajo se zelo radi in so med seboj povezani, pomagajo eden drugemu, da je res lepo videti.

Kako pa ste praznovali minule praznike?

Marinka: Pri nas se začnejo priprave že s samim adventom. Takrat naredimo vsi skupaj adventni venček, pri nas je navada, da pride moja mama vsak večer k nam in vsi skupaj zmolimo ob prižganih svečkah na adventnem venčku, in to je tako veliko veselje med najmlajšimi. Za božič smo letos prvič imeli tako, da so najmlajši šli k polnočnici že ob šestih, prej smo po navadi šli ob polnoči, letos pa smo to prilagodili. Slavek in Sandi pa sta šla ob polnoči z baklami do Treh kraljev. Veliko veselje naredi postavljanje božičnega drevesca ter pričakovanje ob božičnem jutru. Darila so ponavadi skromna in so otroci zelo hvaležni za pozornost.

Drago: Ob veliki noči pa imajo naši otroci navado, da se nese k velikonočnemu »žegnju« jedita, ki se pripravijo v veliko košaro. Lani smo praznovali sami, ker so najmlajši bili pri svojih starših, za letos še ne vemo, kako bo.

Kakšno spremembo je prineslo rejništvo v vaše življenje?

Drago: Sprememba je bila velika, saj je to odgovorno delo in smo kot družina imeli pravi »mali sestanek«, da smo se o vsem dogovorili. Prav tako smo se pred petimi leti odločili za Slaveka ob tehtanju različnih možnosti. Sprejeti novega člana v družino je odgovorno in resno. V moji družini smo imeli že eno punčko in v Marinkini družini enega fanta, tako da sem že od malega navezan na otroke, saj sem jih precej sam pazil in mi je to pri srcu.

Marinka: Moja izkušnja je pa ta, kot je že prej omenil mož, smo imeli pri hiši tri leta enega fanta, ki pravzaprav uradno ni bil rejnec. Ker so živeli v mestu, so ga oddali k nam na vas. Kasneje se je ta fant še tako rad vračal k nam na dom. Mogoče ti to pusti izkušnjo, ki je nikoli ne pozabiš.

Skozi Slavekove oči o njegovih hobijih in življenju v družini Vogrinovih

Slavek: Pri tej družini sem pet let in mi je tukaj zelo lepo, ne manjka mi prav nič, imajo me zelo radi, jaz pa njih in sem zelo zadovoljen. So čisto moji. (S tresočim se glasom in s solznimi očmi doda): Naša Marinka je prava mama in gospodinja in s Sandijem sva dobra prijatelja in življenje v tej družini mi veliko veliko veliko pomeni. Tudi z Dragom se zelo dobro razumeva. Obiskujem VDC v Lenartu in moje delo tam je v pralnici. Zelo veliko sem se tam naučil. Občasno se ukvarjam s planinarjenjem, zelo rad slikam, rad imam ribolov, ki je zame prava sprostitiv. Najraje slikam naravo, saj mi to nekako leži in mi je blizu, udeležujem se slikarskih kolonij, pa tudi razstavljal sem že. Slikam približno tri leta. Občasno nastopam tudi s kakšno pesmijo, saj zelo rad tudi pojem. Pri folklori plešem, kar mi je v posebno veselje.

Drago: Doma imamo kar nekaj različnih živali in otroci pri tem po svojih močeh pomagajo, otroci se po večini sami dogovorijo, kdo bo katero nahranil.

Kako pa so otroci sprejeli spremembe glede prestopa šole?

Sprememba je nastala v šolskem letu poprej, saj so otroci hodili na drugo osnovno šolo. Imeli so tudi uvajalni teden, da ni bilo prevelikega šoka ob samem vstopu v šolo. V šolo radi hodijo.

Drago: Doma imam zjutraj dve uri dela z otroci, potem je malo prostega časa, v kolikor ni kakšnega drugega dela, a se zmeraj nekaj najde. Zato ta čas izkoristim za kakšno večja dela v gozdu, na polju, ...

Počitnice poleti? Kako je otrokom všeč?

Marinka: Otroci so najbolj srečni, ko gremo na skupen sprehod ali na kolesa ali pa igramo skupaj nogomet, in se od srca nasmejejo. Najraje pa imajo to, da smo vsi skupaj, tudi poleti, ko so po večini opravila zunaj, gremo vsi skupaj kosit travo, tudi invalidna hčerka se pridruži in potem je to igra in delo obenem. Ob ribniku, ki je v bližini hiše, zelo uživamo, moški ribarijo in si potem priredimo kakšen piknik. Bili smo tudi tri dni na morju v Strunjanu in so najmlajši člani naše družine, Sara, Rok in Anemari, izjemno uživali, saj so bili prvič na morju in ti trije dnevi so še sedaj v zelo lepem spominu. Občasno se gremo kopat na kakšno kopalnišče in preživimo veliko časa v naravi.

Kaj vam pomeni družina, glede na to, da se je pred letom povečala še za tri nove člane iz povsem drugačnega okolja?

Marinka: V začetku se mi je zdelo kar precej naporno in težko, saj so po letih precej mlajši od najinih otrok in Slaveka. Bilo je precej skrbi za otroke in medsebojno prilagajanje. Zdaj pa mi je to v tako zadovoljstvo, da se ne da opisati. Otroci tako vračajo ljubezen in so to spodobni res iskreno ter čustveno pokazati z objemi, toplino. Tudi najini otroci so zelo navezani na družino in mi je to v veliko veselje. Otroke bom še vzela v rejo, saj sem si sama želela veliko družino in sem zelo srečna v tej vlogi.

Drago: Zdaj smo se drug drugega navadili, da smo kot velika družina in se skupaj kam odpravimo, ni več takih problemov, saj imamo kombi za prevoz. Drugače pa mi je družina v ponos in veselje.

Suzana Rejak Breznik

Drobna obrt

Ivan Leš - veselje in spretne roke

Drobna obrt je v Slovenskih goricah pravzaprav dokaj nepoznana. Zato smo se odločili, da vam predstavimo posameznice in posameznike, ki veliko svojega časa namenijo raznolikim konjičkom, katerih izdelki in posamezni proizvodi so pomembna etnološka dediščina teh krajev ter posledično tudi prepoznavnosti. Drobni izdelki so iz domačih, preprostih materialov, ki zahtevajo precej natančnosti in opevane potrpežljivosti v sodelovanju z dobrimi idejami in inovativnimi pristopi.

Tako nas je pot zanesla v Jurovski Dol k Ivanu Lešu, ki nam je rade volje razkazal svoj delovni prostor z zanimivimi in res lepimi izdelki. Življenje mu ni prizaneslo in tako je leta 1982 hudo zbolel ter posledično postal invalid in se upokojil. Zaradi precej nizke pokojnine je pričel razmišljati, s čim bi se lahko še ukvarjal, da bi lahko malo bolje shajal. Tako se je pred desetimi leti odločil in začel izdelovati kmečke pluge, orače, živali, ... Deloma je bil povod za to tudi njegov prijatelj Jože Korošec, ki rezbari nabožne podobe iz lipovega lesa. Začeti ni bilo težko, saj je poznal opremo za delo na polju in tudi živali, ker je kot otrok odraščal na podeželju. Prva in najbolj rabljena materiala za izdelavo sta bila les in železo.

Prvi izdelki, ki se jih je lotil, so bila iz »riglcev« starih omar narejena kolesa, kasneje so sledile pručke, samokolnice, podstavki za manjše stekleničke, motorji, pležuhi, ...

Ivan Leš: upam, da bo še kdo z enakim veseljem in zavzetostjo nadaljeval moje delo!

Pri svojem delu se najraje poslužuje javorovega lesa, saj je po njegovem mnenju najbolj bel, čist, gost in se da dobro oblikovati, kadar pa izdelava še kakšne živali in pljučača, pa uporabi lipov les, ki je bolj mehak. Kovino, ki jo preoblikuje v oster plug, ponavadi najde na odpadu za staro železo, usnje pa uporabi za udobno sedenje na pležuhih, ki jih izdeluje tudi za razna zabavna druženja na snegu.

Njegovo delo poteka v kar več fazah: »Les dobim v kosih, želeni model določene debeline na žagi zrežem, nato zbrusim in zlepi glavne dele, nato oblikujem še drobne detajle, natisnem določene modele, nakar izdelek polakiram in pustim, da se posuši in je lepo na pogled«, še doda Ivan. Ob vprašanju, koliko časa približno porabi za posamezno izdelko, se šegavo namuzne in z vso resnostjo pove: »Mala samokolnica in pručka iz jesenovega lesa zahtevata vsaka zase vsaj 12 ur dela, pljučač in motor pa mi vzameta mesec dela.«

Njegovo delo je precej specifično, zaradi lažje organizacije samega izdelovanja naredi hkrati več primerkov, ki jih potem samo sestavlja, lepi, brusil, vžge ornamente, polakira.

Razstavlja zelo rad, vsako leto ima priložnost, da v društvu upokojencev razstavi svoje unikatne izdelke, prav tako ne izpusti občinskega praznika ter v Lenartu dneva invalidov. Njegova resnična želja po nadaljevanju drobne obrti se kaže tudi v tem, da je že marsikje deloval kot mentor delavnic, med drugim tudi delavnice invalidov v Radencih, kjer je intere-

sente iz vseh koncev učil, kako naj se lotijo izdelave tega ali onega izdelka. Zelo si želi, da bi v kraju imeli tudi kakšno majhno trgovinico s tovrstnimi izdelki, da bi lahko še kdo drug, ki bi se začel ukvarjati s čim podobnim, tam lahko razstavljal in prodajal izdelke. »Denar vedno prav pride za invalida,« se namuzne. Poleg izdelovanja lesenih izdelkov se ukvarja še s čebelarjenjem in z velikim ponosom pove, kako ga to delo izpolnjuje, da pozabi na skrbi in bolečine, s katerimi mu življenje ni bilo prikrajšano. A to je že druga zgodba ...

Z resnobnim glasom ob koncu doda: »Trenutno v občini Sveti Jurij edini izdelujem tovrstne izdelke iz javorovega lesa in upam, da se bo pojavil še kdo, ki bi z enakim veseljem in zavzetostjo nadaljeval moje delo, da bi to ostalo kot kulturna dediščina v Slovenskih goricah.«

Suzana R. Breznik

ŠOA- spominjajmo se!

Generalna skupščina OZN je 1. novembra 2005 sprejela resolucijo z naslovom »Spomin na holokavst«, s katero je razglasila 27. januar kot mednarodni dan spomina na žrtve holokavsta. Spominski dan obeležujemo tudi v Sloveniji, saj so Slovenci v času druge svetovne vojne na veliko trpeli in umirali v nacifašističnih koncentracijskih taboriščih

Zgodovinska dejstva potrjujejo znane ocene, da je bila med 2. svetovno vojno glede na številčnost tedanjega prebivalstva na Slovenskem uničena znatna, gospodarsko prominentna in organizirana judovska srenja, ki je bila nato za nameček po letu 1945 iz javnega in socialnega spomina zelo temeljito izrinjena in potisnjena na sam rob zgodovinskega spomina. To velja še zlasti za predvojno vplivno in številčno močno judovsko skupnost v Prekmurju, kjer je največ Judov živelo na območju Murske Sobotice in Lendave, nekaj pa tudi na prekmurškem podeželju. V času modernosti so Judje na ozemlju današnje Slovenije v smislu populacijske entitete najbolj zaznamovani s svojo pretežno fizično odsotnostjo. A številčna skromnost ni ovira za aktivno delovanje in prizadevanje, da bi njihova vloga postala opaznejša in pomembnejša tako v verskem kot kulturnem pogledu. K ohranjanju judovske zgodovine, kulture in dediščine naj bi še več pripomogli tudi obe ohranjeni sinagogi, zelo stara srednjeveška v Mariboru in mnogo mlajša iz sredine 19. stoletja v Lendavi. Obe delujeta kot kulturna centra in se med seboj tudi vsebinsko povezuje. Žal je bila mogočna murskosoboška iz začetka 20. stoletja leta 1954 barbarsko in po nepotrebnem porušena. Kljub temu je zgodovinski spomin na slovenske Jude ostal in se postopoma krepi. Judje se javno še vedno neradi opredeljujejo kot Judje, saj so tragedije holokavsta živo v spominu. Med drugo svetovno vojno je namreč slovenska judovska skupnost doživela strahoten udarec, ki ga je nato dodatno »obtežila« povojna oblast s postopnim brisanjem Judov iz javnega, socialnega in nenazadnje tudi zgodovinskega spomina. Zlasti predvojna vplivna judovska skupnost v Prekmurju je bila potisnjena na rob zgodovinskega spomina in iz njega skoraj povsem izbrisana.

Soboti. Leta 1944 je doživela usodni udarec in množično uničenje v nacističnih koncentracijskih taboriščih. Največ Judov je dočakalo smrt v zloglasnem Auschwitzu, tam, »kjer so sežigali svojce v krematorijih in govorili, da pečejo kruh za taboriščnike«. Šoa (Shoah) je še kako udarila po prekmurskih Judih, ki so del katastrofe in opustošenja, s čimer ponazarjamo poboje evropskega judovskega prebivalstva med 2. svetovno vojno. Izraz »šoa« v mednarodnem zgodovinsko zamenjuje običajni izraz za holokavst, s katerim označujemo množično uničenje oz. iztrebljanje Judov v nacističnih uničevalnih taboriščih med 2. svetovno vojno (pri starih Grkih in Rimljanih je bil holokavst žgalna daritev, pri kateri se je daritvena žival popolnoma sežgala). Šoa je bila možna znotraj tradicije antisemitizma, ki je dosegel tragičen vrh z najbolj radikalnim množičnim uničenjem Judov in jo je treba umeščati v širši kontekst antisemitizma 20. stoletja, ko so bili »Judje kot veliki drugi« v Evropi večkrat žrtve oziroma poglaviti krivci za vse v kriznih družbenih in gospodarskih situacijah. Dr. Marta Verginella opozarja, da se mnenja o poimenovanju nacističnega uničenja Judov še vedno krešejo. V novejšem času je postal prevladujoči izraz »holokavst«, ki je postal domač in razširjen zlasti v poljudni publicistiki. Besedo »holokavst« smo povzeli po latinski obliki holocaustum, ki je prevod grškega izraza holocaustos (v pridevniški rabi pomeni v »celoti požgano«). V svoji izvorni rabi je beseda označevala prakso nomadskih ljudstev, ki so v znamenje zahvale in sprave bogu obredno prinašale žgalne daritve (Marta Verginella, Zgodovina žrtv in krvnikov, v: Wolfgang Benz, Holokavst, Ljubljana 2000). Po zaslugi krščanskih cerkvenih očetov, ki so jo uporabljali predvsem za to, da bi z njo izrazili svoje nasprotovanje temu, kar so sami

enačaj med predajo svetemu in smrtjo v plinskih celicah, med biblijsko šoa in Auschwitzem«. Dr. Lev Kreft opozarja, »da holokavst presega kakršnokoli individualno ali kolektivno krivdo ali sramoto in zanj so predobro vedeli že tedaj, ko se je začel, da bi lahko govorili o skritosti. Konec koncev je šlo za dolgo načrtovan in dovolj očitno izpeljan načrt. Holokavst je usojena vloga nenapisane zgodovine, ker se ga ne da spremeniti v zgodovino; iz holokavsta se ne da izpeljati zgodovinskega smisla in napredka.« Po njegovem se zgodbe o holokavstu ne da povedati, kakorkoli bi jo pripovedovali, »bi ne mogli spraviti s sveta dejstva, da ste lahko vsak trenutek žrtev hladnega, načrtnega in vendarle okrutno izpeljanega iztrebljanja, ki sovraži v vas nekaj, na kar nimate nikakršnega vpliva, tisto, s čimer ste se rodili, celo če sami niste niti vedeli za to.«

Slovenski Judje so skupaj z drugimi Slovenci trpeli v taboriščih smrti

Prekmurski (in ostali slovenski) Judje so trpeli kot vsi drugi, ki so krvavo občutili nacistični škorenj po prihodu nacistov na oblast v Nemčiji leta 1933 in vse do propada nacistične Nemčije leta 1945. Govorimo torej o posledicah ideologije, ki je hotela sredi Evrope imeti etnično, rasno in kulturno čisto družbo. In resnično moramo vedno znova poudarjati, da spominjati se holokavsta zahteva pogum; odkrito se soočiti s prikazom tega zla brez milosti; trpeti zaradi

neutolažljive žalosti otrok in staršev; občutiti praznino in izgubo; brati nedoumljiva pričanja o izprijenem in zlobnem človeškem umu; povleči se v senco suma, ki jo holokavst poskuša vreči na moralo vseh ljudi in narodov. »Da bi izgubljena življenja milijonov imela trajno vrednost, se moramo spominjati tega zla in biti budni. Šele takrat resnično lahko pričakujemo, da bodo pepel in neoznačeni grobovi milijonov žrtv, tudi nedolžnih otrok, lahko postali posvečena tla, iz katerih vedno znova rastejo človeško upanje, spoštovanje in moralni pogum. Zgodovinarjem in drugim zato ostaja - in to kljub številnim študijam in dokumentom, ki so sprva služili ohranjanju sledi in nato prikazovanju dogajanja - naloga, da nam pojasnijo vzroke in namen zločina: Je bil holokavst logičen in torej vračunan cilj ideologije antisemitizma in večvrednosti germanstva; je bil sestavina politične moči, premišljeni račun z vštetim premeščanjem prebivalstva; je bil to od samega začetka Hitlerjev namen ali je bil pomor Judov posledica radikalizacije nacističnega gospostva ali kratko malo rezultat ponujenih možnosti? O dejstvih holokavsta ni mogoče dvomiti, še vedno pa traja iskanje razlage s stališča človeške morale in razuma« (Wolfgang Benz, Holokavst, Ljubljana 2000).

Tudi zato se moramo holokavsta vedno znova spominjati, da se največje zlo 20. stoletja ne bi več nikoli in nikjer ponovilo.

Dr. Marjan Toš

Slovenija je kot članica EU tudi uradno pristopila k obeleževanju mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta. Mednarodni spominski dan je vsako leto 27. januarja, na dan osvoboditve koncentracijskega taborišča Auschwitz. Naša država je tudi opazovalka v mednarodni organizaciji ITF, ki združuje vladne in nevladne organizacije, ki se ukvarjajo s proučevanjem holokavsta in antisemitizma. Cilj te organizacije je tudi ustrezna medijska promocija prizadevanj, da bi okrepili javni spomin na žrtve holokavsta in genocida.

Slovenske gorice same direktno niso dale žrtv holokavsta, je pa bilo kar nekaj žrtv genocida, torej taboriščnikov in internirancev, ki so trpeli in bili usmrčeni v nacističnih koncentracijskih taboriščih.

Pretrsljiva zgodba Jožice, interniranke v Auschwitzu

Člani družine Druzovič iz Selc, v Krajevni skupnosti Voličina, so bili 13. julija 1942 izdani zaradi sodelovanja z Laskovo četo in odpeljani v ptujske zapore. Preden so jih Nemci odpeljali, so zažgali domačijo. Na Ptuj so jih strahovito mučili in nato odpeljali na grad Borl. To so bili oče Gregor Druzovič, mati Marija, hčerki Antonija in mlajša Jožica, še ne stara 16 let. Najstarejše tri so nato z drugimi zaporniki odpeljali v Celje, v zloglasni Stari pisker, in jih ustrelili. Nato so jih s tovornim vozilom prepeljali v graški krematorij.

Najmlajšo, Jožico, ki ni vedela, kam so odpeljali starše in kaj se je dogajalo z njimi, je doletela drugačna mučniška usoda. Odpeljali so jo v koncentracijsko taborišče Auschwitz na Poljsko. Težko je opisati vsa mučenja in strahote, ki jih je doživljala. Grozote sta preživljala skupaj z materjo borca in heroja Jožeta Lacka, ki pa ni preživela; umrla je v Jožičini neposredni bližini.

Jožico spomini še vedno bolijo. Vsi taboriščniki so imeli vtetovirane številke. Bili so imenovani po številkah in ne po imenih. Bili so številke, ne ljudje! Jožica ima vtetovirano številko 18681. Interniranica Jožica je preživela vse te grozote in se vrnila na požgani in porušeni dom. Ker tam ni mogla ostati, se je odselila v Maribor, kjer se je zaposlila in tudi poročila ter povila tri hčerke. Vedno se rada vrača v Voličino in tudi v Lenart ter obiskuje svoje sorodnike. Rada prihaja v Cerkvenjak k nečaku Rudiju.

Pripoveduje o tem, da je bila njena družina prva in tudi največja žrtev na lenarškem območju; družina Druzovič je dala največ žrtv. Tudi brat Franček je padel pod strel mitraljeza 14. 10. 1944 na Smuku pri Žužemberku in je pokopan v Hinjah. Brat Jože je bil odpeljan v Nemčijo na prisilno delo in se je nato vrnil na požgani dom v Selce.

Rudolf Druzovič

Smešni upravljavci cest

Kako do Svete Trojice?

Kljub temu da poznamo prizadevanja občine Sv. Trojica za preimenovanje avtocestnega priključka iz Sp. Senarska v Sv. Trojica in načrte za postavitev drugih turističnih tabel, se lahko vprašamo, zakaj tisti, ki so odgovorni za občestno signalizacijo, na tablo poleg Lenarta niso mogli napisati tudi Sveta Trojica, saj zaradi tega izdelava same table ne bi bila toliko dražja? Ali mislijo, da se po cestah v Slovenskih goricah vozijo samo domačini in da v te kraje ne zaide noben domači ali tuji turist? Potem občestnih kažipotov sploh ne bi potrebovali. Najbolj verjetno pa je res to, da tisti, ki načrtujejo takšne neživljenjske table, premalo poznajo naše kraje. Kdo ve, morda pa se z nami in s tistimi, ki so jim kažipot potrební, samo šaljijo?

T. Kšela

Voznik avtomobila, motorist ali kolesar, ki se pelje po regionalni cesti iz Ptujja proti Lenartu pri priključku na avtocesto iz občestne signalizacije ne zve, kako bi prišel do Svete Trojice, čeprav jo vidi pred sabo, kar dokazuje tudi naša fotografija.

Mariborska sinagoga je najpomembnejši ostanek judovske dediščine na Slovenskem in žal večkrat tarča vandalov, ki se znesejo nad njo z žaljivimi grafiti

Holokavst – nenapisana zgodovina

Mnoge okoliščine te hitre pozabe še vedno niso docela razjasnjene in pojasnjene in k odstranjanju temnih lis povojnega slovenskega judovstva lahko veliko pripomorejo tudi posamezni projekti, s katerimi se izpostavlja prisotnost judovskega življa in njegova bogata dediščina na Slovenskem. Sinagoga Maribor s programsko ponudbo vedno znova opozarja na historično prisotnost in pozabljene sledove slovenskega judovstva in med drugim opozarja tudi na posledice zgodovinske pozabe na ljudi, ki so v skupni zgodovini pomembno sooblikovali nekdanjo podobo slovenskih mest in dežel. Še zlasti pa izpostavlja nekatera manj znana poglavja o zgodovini judovstva na Slovenskem v 20. stoletju. Takrat je bila najmočnejša judovska skupnost v Prekmurju, predvsem v Lendavi in v Murski

imeli za nesmiselne in okrutne judovske obrede, se je beseda prijela tudi v krščanski latinski kulturi. »Toda prijela se je skupaj s slabšalnim pomenom, vsebovanim v moralni obsodbi tistega, ki ponuja žgalne daritve. Kaj lahko v tem socialnosemantičnem kontekstu pomeni današnja uporaba tega izraza za poimenovanje nacističnega iztrebljanja Judov? Ali izraz napeljuje k dojetju sežiganja trupel v krematorijih kot nekakšne žgalne daritve, ki jo Judje darujejo svojemu bogu? Ta razlaga se lepo sklada z vdanostjo v usodo, ki so jo smrti zapisani taboriščniki kazali, ko so čakali, da bodo odbrani. In če to sprevržemo špekulacijo nadaljujemo še naprej: ali to, kar spominja na prostovoljno dejanje samožrtvovanja, ne pomeni, da so bili njihovi moralci le njihova zunanja roka, ki za to, kar je storila, ne more nositi odgovornosti«, se sprašuje dr. Marta Verginella. Po njenem se zdi, »da izraz holokavst postavlja

Pogovor s predsednikom Slovenskogoriškega foruma Marjanom Žmavcem

Za osmišljen razvoj gričevnatega sveta med Dravo in Muro

Slovenskogoriški forum, ki združuje številne razumnike iz osrednjih Slovenskih goric, pa tudi iz Prlekije, Maribora in Ljubljane, deluje že več kot deset let. V tem času je veliko postoril za spodbujanje in osmišljanje razvoja v Slovenskih goricah, zaradi česar je postal prepoznaven tudi širše na Štajerskem in v Sloveniji, pravi predsednik Slovenskogoriškega foruma Marjan Žmavc. Po njegovih besedah je forum v minulih desetih letih organiziral več odmevnih okroglih miz in drugih aktivnosti, na katerih je tekla beseda o najbolj relevantnih vprašanih preteklosti in sedanjosti v osrednjih Slovenskih goricah.

Marjan Žmavc: Slovenskogoriški forum združuje okoli 40 razumnikov iz Slovenskih goric, Prlekije, Maribora in Ljubljane, ki jim je pri srcu gričevnat svet med Dravo in Muro ter so za njegov hitrejši razvoj pripravljene kaj storiti ali prispevati.

Po besedah Žmavca so bile v minulih desetih letih zlasti odmevne okrogla miza s škofom dr. Vekoslavom Grmičem o duhovni podobi Slovenskih goric, okrogla miza o vplivu Kocbeka, Krefta, Korošca in drugih velikanov s tega

konca na razvoj celotne Slovenije, okrogla miza o pedagogu, kulturnem delavcu in ljubiteljskem arheologu Vladu Lorberju ob stoletnici njegovega rojstva, pa svečana akademija ob 700-letnici omembe Cerkvjenjaka in še bi lahko naštevati.

Slovenskogoriški forum je izdal tudi štiri publikacije. Gre za publikacijo Cerkvjenjak od pradavnine do današnjih dni, za Zbornik občine Cerkvjenjak, za Zbornik osnovne šole Cerkvjenjak in za knjižico o zavezniških letalcih v Cerkvjenjaku. Slednjim so postavili tudi spominsko obeležje v Vanetini, navezali pa so tudi stike s sorodniki ameriških letalcev, ki so jih v času druge svetovne vojne Nemci sestrelili nad Vanetino. Sorodniki teh letalcev sedaj redno prihajajo v naše kraje, ki jih promovirajo tudi doma, v Zadržanih državah Amerike. V ameriškem tisku in na spletnih straneh je izšlo že več prispevkov, v katerih pišejo o prijaznosti ljudi v Slovenskih goricah in o njihovem spoštljivem odnosu do zavezniških žrtev v drugi svetovni vojni.

Aktivnosti, ki jih je v minule desetletju izdelal Slovenskogoriški forum, je še veliko. Pred kratkim je v sodelovanju z Razvojno agencijo Slovenske gorice iz Lenarta pripravil okroglo mizo o turističnem razvoju v Slovenskih goricah, na kateri je uvodoma spregovorila direktorica agencije Janja Viher.

»Slovenskogoriški forum, ki smo ga ustanovili v Cerkvjenjaku, se je v minulem obdobju uveljavil zlasti v svojem ožjem okolju v osrednjih Slovenskih goricah,« pravi Žmavc. »V bodoče pa si bomo prizadevali razširiti svoje delovanje na celotno območje Slovenskih goric in Prlekije, skratka na svet med Dravo in Muro. Zato vabimo vse razumnike iz tega območja, da se nam pridružijo.«

Člani foruma nameravajo v naslednjem obdobju vse sile usmeriti v zbiranje gradiva za monografijo o Slovenskih goricah. Pričakujejo, da bo izdaja monografije o Slovenskih goricah ena od prvih aktivnosti, s katero bo Slovenskogoriški forum postal prepoznaven v širšem prostoru med Dravo in Muro.

Tomaž Kšela

Aktivnosti Izobraževalnega centra vabijo k sodelovanju

Pri Izobraževalnem centru so v januarju pričeli z nadaljevalnim tečajem angleškega jezika. Nemščino pa ponavljajo v študijskem krožku, ki poteka v sklopu Univerze za tretje življenjsko obdobje. Prav tako so pričeli še z enim študijskim krožkom, kjer se bodo spoznali še z računalnikom, elektronsko pošto, internetom in oblikovanjem besedil. Obiskovalcem študijskega krožka želijo posredovati znanje za samostojno delo z računalnikom. V drugi polovici januarja so pričeli z izobraževalnim programom ABC podjetništva na podeželju, ki ga delno sofinancira Kmetijski sklad za razvoj podeželja, zato je za udeležence brezplačen. S tem programom se udeležencem ponuja možnost, da osvojijo znanja iz poslovne komu-

nikacije, trženja, osnov podjetništva, psihologije prodaje in bančnega poslovanja. Namenjen je vsem, ki bi želeli pridobiti večšine nastopanja, povečati kvaliteto življenja ali osvojiti informacijsko-komunikacijsko tehnologijo.

Oktober 2009 je Izobraževalni center Slovenske gorice postal tudi član Univerze za tretje življenjsko obdobje. Tako v našo ponudbo izobraževanja vključujejo več aktivnosti, ki so namenjene starejšim odraslim. Gre za aktivnosti, ki hkrati zapolnijo čas ter prispevajo h kakovosti življenja. V manjših študijskih skupinah se učijo nemščine in računalništva, zbirajo pa še prijave za študijsko skupino za učenje angleščine.

Natalija Arbeiter in Alenka Špes

Turizem na kmetiji pri Izobraževalnem centru Slovenske gorice

V Izobraževalnem centru Slovenske gorice nenehno dopolnjujejo ponudbo izobraževanja. Tako so v letu 2009 pričeli sodelovati v Letnem izvedbenem načrtu 2009 LAS Ovtar Slovenskih goric z izobraževalnimi programi, ki jih delno sofinancira Kmetijski sklad za razvoj podeželja in zato so programi za udeležence brezplačni. V mesecu novembru so pričeli s programom *Turizem na kmetiji*, ki se je zaključil 12. januarja letos. Namen programa je bil ponuditi kompetence in znanja s področja turizma ljudem, ki se že, ali se bodo pričeli ukvarjali s turistično dejavnostjo.

Program *Turizem na kmetiji* je vodil profesor geografije in zgodovine Matej Kraner, ki je bil povabljen k sodelovanju zaradi velikega zanimanja, ki ga goji do proučevanja turizma na območju Slovenskih goric. Izobraževanja so se udeležili prebivalci občin: Lenart, Sv. Ana, Cerkvjenjak, Sv. Trojica, Sv. Jurij in Benedikt. Udeleženci izobraževanja so v uvodu proučili geografske značilnosti, zgodovino ter naravno in kulturno dediščino Slovenskih goric. V nadaljevanju izobraževanja pa so se posvetili turistični kmetiji. Proučili so zakonodajo in

pogoje, ki jih je potrebno poznati, če želijo pričeti s turistično dejavnostjo na kmetiji. Prav tako so spoznali postopek oblikovanja ponudbe, naučili so se prepoznati prednosti in slabosti domače kmetije in kraja. Predavatelj

je izbral teme, za katere je menil, da so potrebne vsem, ki bi želeli pričeti s turistično dejavnostjo na domači kmetiji. Seveda so bile teme primerne tudi za tiste ljudi, ki se s turistično dejavnostjo že ukvarjajo in si želijo bolj strokovnega pristopa.

S programom so želeli prebivalcem Slovenskih goric približati idejo o turistični dejavnosti na njihovih kmetijah in vinotocih.

Alenka Špes in Natalija Arbeiter

RASG na sejmu Turizem in prosti čas

Novo na sejmu TIP 2010! Razvojna agencija Slovenske gorice se je na sejmju predstavila z novimi razglednicami, in sicer z devetnajstimi različnimi motivi kulturne, naravne in etnografske dediščine, živalskega sveta in kulinarnih dobrot. Nove razglednice zajemajo vsako posamezno občino v območju LAS Ovtar Slovenskih goric, posebej pa smo se predstavili tudi z razglednicami z motivi iz Krajevne skupnosti Voličina.

Od ponedeljka, 25. januarja, so razglednice na voljo tudi v pisarni TIC-a osrednjih Slovenskih goric v Lenartu, v prodajo jih bomo posredovali postopno na vse enote pošt na območju LAS OVTAR Slovenskih goric, ponudbo za prodajo pa smo v času sejma v Ljubljani dobili

tudi s strani drugih ponudnikov razglednic po Sloveniji. V prvi fazi želimo zagotoviti prodajni prostor v Ljubljani in v TIC-u v Mariboru.

Na sejmju smo se predstavili tudi z novimi programi izletov po osrednjih Slovenskih goricah, najprej s štirimi različnimi programi, ki jih želimo tržiti skozi vse leto v sodelovanju s ponudniki z našega območja.

Janja Viher

POTOPIS

Beograd - mesto, ki nikoli ne spi

Pri založbi Lonely Planet so pred kratkim naredili seznam desetih svetovnih mest z najboljšim nočnim življenjem. Na prvem mestu se je znašel Slovencem dobro poznani Beograd. Tujci so začeli spoznavati, kar domačini vedo že dolgo - da je Beograd res 'zakon'. Z živahnimi in gostoljubnimi ljudmi in zapuščino intelektualnih razprav v lokalih Beograd ponuja raznoliko nočno zabavo, od polnih restavracij in barov na Skadarliji do znamenitih splavov na Savi in Donavi. To je bilo treba preizkusiti v realnosti in ni lepše priložnosti, kot dočakati novo leto 2010 v srbski prestolnici.

bljeno sprehajališče domačinov in turistov, ki si lahko tu ogledajo številne kulturne in umeetniške stvaritve, med katerimi je najbolj znan Meštovičev kip Zmagovalec.

Naslednja zelena oaza Beograda je elitna mestna četrt Dedinje. Nahaja se na južnem, gričevnatem delu mesta. Tu v razkošnih vilah živijo številni pomembni in premožni Beograjčani ter tuji ambasadorji. Na Dedinjah se nahaja tudi Hiša cvetja z grobnico nekdanjega jugoslovanskega voditelja Josipa Broza Tita. Ta je ponovno vse bolj obiskana, zlasti turisti iz bivših jugoslovanskih republik (med njimi je

Park in trdnjava Kalemegdan

Za Beograjčane je značilno vsesplošno veseljanje v središču mesta, vrhunec zabave pa je opolnoči, ko ob pokanju petard prestolnico razsvetlijo številni ognjemeti. Več tisoč domačinov in obiskovalcev je skok v novo leto dočakalo na ploščadi pred srbskim parlamentom (Narodno skupščino), kjer je množico zabaval priljubljen srbski pevec Željko Joksimović. Na dobro razpoloženje je vplivala tudi visoka temperatura za ta letni čas, saj je bila ob polnoči izmerjena temperatura kar 11°C, a tudi dež ni

največ Slovencev) jo redno uvrstijo na spisek znamenitosti, ki jih obiščejo v Beogradu. Turisti si z zanimanjem ogledajo tudi stadion beograjskega nogometnega kluba Crvena zvezda.

Če želite spoznati sproščeno lice Beograda, je najbolje obiskati Skadarlijo, boemsko mestno četrt. To je ulica kavarn in restavracij, priljubljeno zbirališče Beograjčanov in njihovih gostov, kjer je tako, kot da se je ustavil čas. Številni lokali nudijo tradicionalne srbske specialitete med katerimi so nepogrešljivi čevapčiči, pleskavice, vešalice, mučkalice, ... Skratka raznovrstne dobrote z roštilja.

Pravo nasprotje je Knez Mihajlova ulica, osrednja sprehajalna ulica v mestu, ki je polna raznovrstnih trgovin in lokalov. Sprehajalci, ulični glasbeniki in pevci ali gospodične, ki si z zanimanjem ogledujejo trgovinske izložbe, so del njenega vsakodnevnega dogajanja. Tako smo tudi mi na prvi dan v letu 2010 skupaj s številnimi mimoidočimi z zanimanjem prisluhnili glasbi priljubljenih trubačev.

Od znamenitosti naj omenim še cerkev Sv. Save, ki je največja pravoslavna cerkev na Balkanu in tretja največja na svetu. Cerkveni kompleks je impozanten in je zgrajen v srbsko-bizantinskem slogu. Krasi ga 400 ton težka kupa in lahko sprejme kar 12.000 vernikov. Sakralni objekt še ni končan, saj se notranjost še vedno opremlja.

Lepota Beograda ni samo v njegovih znamenitostih. Mestu dajejo čar nasmejani in preprosti ljudje, ki ti s svojo prijaznostjo in dobro srčnostjo podajo roko in iskreno rečejo: »Dodite nam opet!« Tako tudi, ko pospravš kovčke in že odhajaš iz mesta, ne rečeš: Zbogom, ampak pravzaprav: Na svidenje!

Milena Grabušnik,
Foto: Karina Šenveter

Množica na prostem pričakuje novo leto na ploščadi pred Narodno skupščino

pokvaril razpoloženja zbranih na prostem. Če se odpravljate v nekdanjo jugoslovansko prestolnico, si je potrebno ogledati priljubljene turistične točke, poskusiti tradicionalno srbsko kulinariko in doživeti mestni vrvež na obleganih ulicah. V mestu so številni parki, med katerimi je najpomembnejši in najlepši Kalemegdan. To je kulturno-zgodovinski kompleks, v katerem dominira Beograjska trdnjava, ki se dviga nad sotočjem Save in Donave. V park oz. trdnjavo je najlaže priti iz Knez Mihajlove ulice. Kalemegdan je prilju-

Maxime Emeršič:

Način življenja je ples

Plesalka v twirling klubu, udeleženka na SP-ju v Sydneyu 2009, občinska nagajenka občine Lenart:

S plesom sem začela v Kidričevem, kjer stanujem, najprej na šoli. Kasneje, po prvem letu, sem se odločila za treninge v Lenartu in plešem že deseto leto. Drugače pa moj ples zajema ples s palico in gimnastiko ter ples sam.

Moja trenerka in vzornica je Anita Omerzu, ki me trenira že od vsega začetka. Vzorniki so seveda tudi svetovni prvaki posameznih prvenstev.

Koliko časa zahtevajo treningi od tebe, glede na to, da si srednješolka?

Obiskujem srednjo strojno šolo v Mariboru. Treniram šestkrat tedensko po uro in pol, od tega imam dvakrat ples, trikrat palico in enkrat gimnastiko. Drugače sem ob vikendih prosta, ker se vse odvija med tednom. Treningi zahtevajo posebne napore, ker se precej vozim, to pa ima za posledico doslednost, ker drugače enih stvari ne bi zmogla.

Twirling, kaj je to?

Izraz prihaja iz tujine, pomeni pa »ples ob vrtenju palice«. Ljudje pravzaprav ne ločijo mažoretke in twirlinga, razlika je namreč ta, da mažoretke korakajo, nastopajo v paradah ob pihalni godbi, imajo uniforme in mažoretno palico. Pri twirlingu pa smo oblečeni v dres, plešes oz. izvajaš razne figure gimnastike in baleta ter vrtiliš palico.

Znan šport ...

V svetu je precej znan, najboljši na svetu so Japonci, pri nas pa ga malo premalo poznamo.

Najboljši slovenski twirling in mažoretni klubi?

Mažoretni klub Laško je zelo uspešen, v twirlingu pa Nova Gorica, Logatec, Lenart, Brda. Ti klubi imajo starejše tekmovalce in na višjih nivojih. Se pa kvaliteta klubov precej dviga.

Imamo tekmovanja na svetovnem prvenstvu v twirlingu in evropskem prvenstvu v mažoretnih plesnih dejavnostih. V twirlingu smo sicer zelo uspešni, saj smo letos osvojili tri zlate medalje za Slovenijo in to je pomemben dosežek.

Twirling je konvencionalen šport, ki vsebuje estetsko oblikovane in koreografsko postavljene aciklične strukture gibanja. Twirling sestavljajo plesni, akrobatski in gimnastični elementi v povezavi z rekvizitom, twirling palico, in z glasbeno spremljavo.

Twirling palica je kovinska palica, dolga okrog 70 cm, ki ima na obeh straneh gumjaste, posebno oblikovane bunkice. Ena je vedno večja od druge.

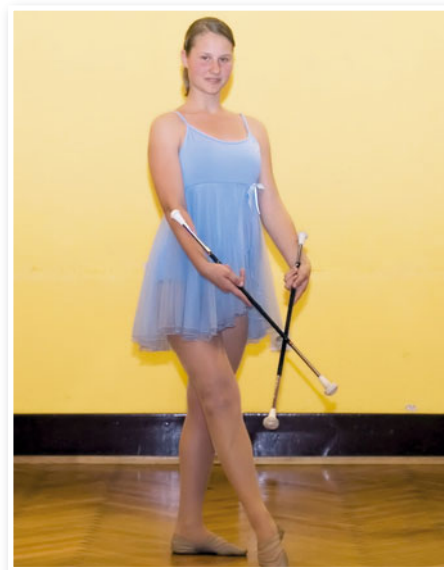
Twirler - ne plesalec ter mažoreta.

Zakaj misliš, da sta twirling in mažoretna plesna dejavnost dokaj slabo poznana v Sloveniji?

Klubi sami zelo težko organizirajo prireditve in je to velika odgovornost, mogoče ti klubi pre slabo sodelujejo med samo, saj obstajajo tri zveze.

Karakteristike plesalca na tekmovanjih:

Twirler mora obvladati osnove baleta, ker so pri posameznih elementih sodniki zelo pozorni na tvojo držo in izgled, špičke, tehniko telesa in palice.

Koliko časa je potrebnega za dobrega twirlerja, poškodbe?

Tekmovanje se twirlerji začnejo udeleževati že zelo zgodaj, saj so zato temu prirejeni različni nivoji. Sama tekmujem v višjih programih štiri leta, začela sem še zelo mlada, pet let nazaj sem se s tekmovanjem začela vračati z odličji. Potrebni je zelo veliko treningov, napora, odrekanih in veselja do tega, kar delaš.

Seveda kaj hitro pride do poškodb sklepov, kolena in gležnji so najbolj izpostavljeni, nato pa še prsti.

Dosežki in najpomembnejša odličja zate?

Najpomembnejši vtis so name napravila prva odličja ob začetkih tekmovanjih, drugače pa sem v avgustu 2009 tekmovala na svetovnem prvenstvu v Sydneyju s programoma solo z eno palico in solo z dvema palicama. V programu solo z eno palico sem bila 23., v programu solo z dvema palicama pa sem osvojila 14. mesto in je zame največji dosežek v svetovnem merilu nasploh.

Kolikokrat letno so pri nas tekmovanja na državnem nivoju?

Državno prvenstvo pri nas je razdeljeno na tri dele; najprej predstavimo balet in osnove palice oz. elemente, nakar sledi polfinale in še finale. Državno prvenstvo poteka januarja, marca in aprila. Mednarodna tekmovanja pa so tukaj v Sloveniji, na Hrvaškem in Madžarskem, kjer tekmujemo med sabo. Letos bo najverjetneje gostiteljica Hrvaška.

Hobiji in načrti?

Moj hobi je ples, ki je hkrati moja sprostitve, moj napor in moja ljubezen. Drugih posebnih hobijev nimam.

Nekaj let sem sama tekmovala, sedaj pa sem se priključila skupini juniork in v par s Petro Rokavec, ki je tudi naša trenerka. Sama pa se zaenkrat ne čutim sposobne, da bi sestavljala koreografijo in vodila 'twirlerce', saj si je potrebno izmisliti določene elemente. V bodoče bi rada trenirala brez kakršnihkoli vodstvenih obveznosti, tako bi ostal trening obenem zabava.

Leta 2012 bo svetovno prvenstvo na Floridi, na katerega se tudi že pripravljam in si želim doseči kar najboljšo uvrstitev.

O twirlanju z Maxime Emeršič:
Suzana R. Breznik

Življenje je potovanje

Eva Tomšič in Simona Šivec sta se podali na prav posebno potovanje preko sedmih držav vzhodne in centralne Afrike, torej od Kenije vse do Južne Afrike. V knjižnici Lenart sta se predstavili s popotniškim filmom, ki prikazuje, kako sta se z nahrbtnikom na rami brez načrtovane poti odpravili v neznanost ter doživeli življenje, polno izzivov. Raziskovalni duh ju je popeljal vse do Masajev v Tanzaniji in Keniji, Pigmejcev v hribih Ugande, žalostnih zgodb ljudi, preživelih v ruandskem ge-

nocidu, odkrivanja začimb na prelepem Zanzibarju, organizacije čistilne akcije v Malaviju in številnih drugih doživetij. Predstavitev njunega projekta ter prostovoljstva, s katerim se ukvarjata, je vzbudila tiho občudovanje in podporo navzočih v knjižnici Lenart.

Več o njunem podvigu si lahko preberete na <http://lifeisajourney.si/> in se jima tudi pridružite pri različnih akcijah.

SreBr

Okriška vas, Zgornja Ščavnica, Sveta Ana ... ali Sveta Ana skozi čas

Pred božičnim časom je občina Sveta Ana v novozgrajenem Kulturno turističnem centru predstavila težko pričakovan do- brih 500 strani obsegajoč zbornik z naslovom *Sveta Ana skozi čas*. Predstavitve zbornika so se udeležili tako domačini, gostje kot tudi nekateri avtorji razprav in strokovnih študij.

Priprava zbornika je trajala dobri dve leti, pri čemer se je izkazalo, da je krajevno zgodovinsko pisanje kos zahtevnejšim projektom, saj se zbornik lahko navsezadnje meri tudi z večjimi okolji, kot je Sveta Ana. Vsebinsko zasnovano je pripravil dr. Marjan Toš, uredila pa sta jo z Igorjem Zemljičem. Nepogrešljiv uredniški odbor so sestavljali: dr. Jožef Smej, dr. Marjan Toš, Igor Zemljič, Sašo Radovanovič, Viktor Trbovšek in Viktor Kapl.

Sveta Ana je najprej predstavljena z geografskega stališča, ki je nekoliko specifično za območje Slovenskih goric, nato je predstavljena reka Ščavnica, ki je pomembno vplivala na razvoj razmeroma redkih rastlinskih in živalskih vrst. Zgodovinski in umetnostnozgodovinski pogled na Sveto Ano dopolnjujeta župnijska kronika ter utrip župnije Sveta Ana. Avtorji se dotaknejo še podob preteklosti pred -, med- in povojnih let. Lega občine je izrednega pomena za vinogradništvo, kateremu tudi pri Sveti Ani marsikdaj ni bilo prizaneseno – avtorji se dotaknejo pozabljenega imena pozabljene trte in tudi trtne uši ter pomena trsnice na Kremberku. Upravno-politična organiziranost v povojnih letih v nekdanji skupni državi vse do leta osamosvojitve slovenske države je bila bistvenega pomena za prebivalce takrat imenovane Zgornje Ščavnice, saj je opisano udarniško delo povojnih let pri gradnji raznih objektov in pomembne infrastrukture. Zelo pestro zgodovino pa ima tudi šolstvo pri Sveti Ani, kjer se je začel pouk leta 1800, in podružnica Lokavec, kjer so otroci prvič prestopili šolski prag daljnjega leta 1850. Raznovrstna je tudi društvena zgodovina po drugi svetovni vojni, kar priča o angažiranosti prebivalcev za raznorazne podvige in akcije, ki so jih v preteklosti izpeljali.

Jezikovno pa anski govor spada v slovensko-goriško narečno skupino, ki je del obsežne panonske narečne skupine na vzhodnem delu Slovenije. Poleg narečja imata hvalevredno zgodovino kultura oblačenja in nepremična kulturna dediščina. Avtorji se posvetijo tudi tihim pomnikom zgodovine, s katerimi je občina zelo bogata - ne pozabijo tudi znanih osebnosti v občini, ki so ali še bodo pomembno vplivale na kulturno, intelektualno, župnijsko, šolsko ter politično življenje.

Zbornik je bogato opremljen z najrazličnejšimi fotografijami ljudi, dokumentov umetnin in samih faksimilov dokumentov, med katerimi so nekateri prave raritete, ne manjka grafov, iz katerih so vidna raznorazna nihanja prebivalstva v različnih življenjskih obdobjih, ter prav tako statističnih podatkov za ponazoritev različnih ugotovitev avtorskih strokovnih študij. Z avtorskimi strokovnimi članki, razpravami in drugimi prispevki se v njem predstavljajo: dr. Igor Žiberna (Geografske značilnosti Občine Sveta Ana), dr. Gorazd Urbanič (Reka Ščavnica-pomembna dobrina), Ivan Tušek (Sledovi najstarejše poselitve, rimska gomilna grobišča in arheološke najdbe v Občini Sveta Ana), Sašo Radovanovič (Območje Svete Ane do konca srednjega veka), dr. Jožef Smej (Župnija in kraj Sveta Ana v Slovenskih goricah), Jožef Horvat (Naj spregovori aninska župnijska kronika), Igor Zemljič (Pregled socialne, gospodarske in kulturne zgodovine Svete Ane v Slovenskih goricah med leti 1800 in 1919), mag. Tone Zafošnik (Trtna uš in pomen trsnice na Kremberku), Igor Zemljič (Pozabljeno ime pozabljene trte), dr. Anka Vidovič Miklavčič (Podobe iz preteklosti Občine Sveta Ana v letih 1929 - 1941), dr. Marjan Toš (Občina Sveta Ana med nemško okupacijo 1941 - 1945), dr. Slavica Tovšak (Sledovi združnega delovanja v gradivu Pokrajinskega

arhiva Maribor), Viktor Trbovšek (Upravno politična organiziranost in spremembe med leti 1945 - 1991), Viktor Kapl (Sveta Ana v obdobju od 1990 do 2008), Boris Mlakar in Viktor Trbovšek (Nastanek, zgodovina in razvoj šolstva pri Sveti Ani in v Lokavcu), Viktor Kapl, Franc Ruhitel in Nataša Dregarič (Društvena zgodovina in društveno življenje po drugi svetovni vojni), dr. Polona Vidmar (Umetnostnozgodovinski oris cerkva v Občini Sveta Ana), Jasna Martinšek in Bogomir Ruhitel (Kapele, križi in znamenja - tihi pomniki naše preteklosti), Aleš Arih (Nepremična kulturna dediščina in njeno varovanje v Občini Sveta Ana), Franc Ruhitel (Šege, običaji, navade), dr. Marija Makarovič (Oblačilna kultura

v Občini Sveta Ana), dr. Mihaela Koletnik (Govor pri Sveti Ani) in Igor Zemljič (Prispevki za bibliografski leksikon Svete Ane v Slovenskih goricah).

Knjigo je na pot popremil župan Silvo Slaček, redaktorica je bila Senka Dreu. Projekt je uspešno koordinirala Petra Golob. Zbornik je izšel pri založbi Ostroga Maribor, v nakladi 1300 izvodov.

Predstavitve pomembnega pričevalca zgodovinskega, jezikovnega, etnološkega, ekološkega, geografskega, kulturnega, župnijskega, šolskega, političnega, kmetijskega, društvenega delovanja je popestril glasbeni kulturni program s klavirsko in vokalno spremljavo Sare Urbanič ter ob zvočnih diatoničnih harmonik izpod urnih prstov

Predstavitve pred številnim občinstvom

Urbana in Simona Rajterja.

Eden kvalitetnejših zbornikov je v času praznikov razveselil tudi prebivalce Svete Ane, ki so zbornik dobili na svoje domove.

Suzana R. Breznik

Poslovno trgovski center SERVOSTAN d.o.o.

www.trgovina-frama.si

Trgovina FraMa®

KRAIGHERJEVA ULICA 26, LENART V SLOVENSКИH GORICAH

SERVOSTAN d.o.o.

- upravljanje nepremičnin
- trgovina Frama
- servis (kosilnic, traktorjev, žag,...)
- laboratorij (za analizo vin)
- predavalnica (50 sedežev)
- bar

Trgovina

Predavalnica

Laboratorij

Bar

Servis

Trgovina za obrt, industrijo, vrt in kmetijsko mehanizacijo

Profesor, zgodovinar, etnolog in vladni svetnik

Emilijan Lilek

(1851-1940) 70 LETNICA SMRTI

1. del

Poreklo

Emilijan Lilek se je rodil 15. okt. 1851 v Zgornji Voličini v gradu Hrastovec kot drugi sin očetu Jakobu, ki je bil tu sodni uradnik, in materi Mariji, rojeni Koren. Emilijana je krstil pri Sv. Rupertu (Voličina) kaplan Jožef Polič, botra pa mu je bila Marija Wagner, hči pivovarja od Lenarta. Lilekov rod izhaja iz Sp. Kungote pri Mariboru. Materini starši pa so bili lenarški tržani, očetu je bilo ime Lovrenc, materi pa Liza, rojena Ježovnik. Lovrenc Koren je bil njen drugi mož, najprej je bila poročena s posestnikom Rajšpom v Radehovi. Po smrti prvega moža je gospodarila na Rajšpovini, dokler ni kmetije prevzel njen sin Franc. Takrat se je poročila s Korenom. Po rojstvu svojega tretjega sina Jožefa Liebreicha, 4. marca 1853, Jakob Lilek ni bil več zaposlen v Hrastovcu. Odšel je za uradnika v Hohenburg pri Ivnici, v šestdesetih letih je bil občinski uradnik v Kosaških ter je umrl leta 1870 kot zasebni uradnik v Magdalenskem predmestju.

V Radehovi in pri Lenartu

Po očetovem odhodu je ostala Marija Lilek sama s tremi sinovi. Najstarejši in najmlajši sta odšla k njeni sestri, ki je imela na Ptujju mesarstvo in gostilno, srednji, Emilijan, pa je odšel v rejo v Radehovo k njenemu polbratu Francu Rajšpu. Rajšpovi so imeli imenitno kmetijo, velika hiša je bila zgrajena leta 1836. Tu je imel Emilijan pravi drugi dom in je živel veselo življenje kmečkega dečka. Bil je bister in zelo živahen ter ljubek otrok. Za Rajšpovim gospodarskim poslopljem je še leta 1941 stal orjaški hrast, po katerem je otrok Emilijan rad plezal. Nekoč je padel s hrastove veje okrog 6 metrov globoko. Zelo se je udaril in spomin na to nesrečo je nosil celo življenje – zacelepo rano na nosu. Pri Lenartu je obiskoval triletno ljudsko šolo in oktobra 1862 mu je učitelj Jožef Ferik izdal odlično spričevalo o zaključnem šolanju. Škof A. M. Slomšek je birmal mladega Lileka pri Lenartu. Težko je odšel iz Radehove, vendar se je med počitnicami kot dijak in mlad profesor pogosto vračal. Takrat se je sestajal z Lavoslavom Gregorcem, poznejšim zaslužnim politikom, ki je bil kaplan pri Sv. Rupertu. Gregorčevo narodnostno navdušenje je ugodno vplivalo na mladega Emilijana. Lilek nikoli ni prekinil stikov z Rajšpovo družino v Radehovi. Ko sta leta 1890 umrla njegov bratranec Franc in njegova žena Mica, je kmetijo prevzela njuna hči Ana, ki se je poročila z Lorbekom. Na razglednice, ki jim jih je pošiljal, se je vedno podpisoval kot mali stric. Nazadnje je Lilek obiskal Lorbek-Rajšpov dom, Lenart in Hrastovec leta 1937 v spremstvu svoje žene Eme. Vse si je natančno ogledal in z veseljem je obujal svoje spomine. Učitelju lenarške meščanske šole in svojemu dragemu nekdanjemu dijaku Franju Vajdu je pred Rajšpovo hišo rekel: »Tej hiši se moram zahvaliti, da sem ostal Slovenec.«

Na Ptujju

Jeseni 1862 je mati Emilijana vzela k sebi na Ptuj, kjer je eno leto obiskoval glavno šolo. Šoli pri Lenartu in na Ptujju sta bili nemški, sloven-

ščina je bila na glavni šoli samo poseben predmet. Marija Lilek je bila živahna, zelo bistra in inteligentna žena ter skrbna in vestna mati. Ko je odšla iz Hrastovca, je obiskovala babiški tečaj v Gradcu. Na Ptujju se je naselila malo prej, kot je prišel Emilijan. Pridobila si je trafiko. Vestno je izvrševala babiško prakso in je postala zelo priljubljena. Vse je žrtvovala za vzgojo svojih otrok. Najstarejši sin Afrodisij je zaključil 5 razredov gimnazije v Mariboru, nato je leta 1866 odšel v vojsko, po vrnitvi je bil železniški in nato poštni uradnik na Koroskem. Najmlajši Jožef se je izučil za trgovca in se je pozneje kot samostojni trgovec naselil v Celovcu.

V Mariboru, Gradcu in dunajskem Novem mestu

Tudi Emilijana je mikala trgovina, vendar ga je mati namenila za študiranje. Leta 1863 ga je vpisala v mariborsko gimnazijo. Prof. Josip Šuman mu je določil slovenski oddelek. Lilekov profesor je bil tudi Janko Pajk, ki je dijakom bral srbohrvaške narodne pesmi, ki so na Emilijana napravile velik vtis. Maturiral je julija 1871 in jeseni se je vpisal na graško univerzo, kjer je študiral zgodovino in zemljepis. Poslušal je tudi predavanja iz klasične filologije, slovanske sintakse, slovanskih narodnih pesmi in slovanske mitologije (vse tri predmete prof. Krek), arheologije, nemške literature in filozofije (1871-75). Oktobra 1877 je napravil izpit za poučevanje zgodovine in zemljepisa kot glavnih predmetov z nemškim učnim jezikom, ki ga je maja 1883 izpopolnil še s srbskim in hrvaškim ter slovenskim učnim jezikom. Najprej je učil na učiteljski in višji realki v dunajskem Novem mestu (1875 do 1877). Ker po izpitu ni dobil učiteljskega mesta, se je ponovno vpisal na graško univerzo na študij francoščine in nemščine. V letu 1880/81 je poučeval kot poskusni kandidat na I. državni gimnaziji v Gradcu, do julija 1882 je učil na Mahrovem trgovskem zavodu v Ljubljani srbske dijake nemščino in srbohrvaščino. Leta 1882/83 je bil učitelj in vzgojitelj na privatni gimnaziji prof. Feichtingerja v Gradcu.

Ptuj ponovno v Lilekovem življenju

Na Ptuj je Emilijan prihajal na počitnice, ko je bil dijak in mlad profesor. Po šestem razredu gimnazije je dobival za Ptujčane določeno študentsko Franca Gruberja v znesku 160 gld na leto. V tem mestu je preživljal svojo mladostno svobodo. Na Ptujju je Emilijan sodeloval v procesu slovenskega narodnega prebujanja. Mladenič je bil izredno ljubezniv in prijazen človek, vsi so ga imeli radi. Domač je bil v uglednih ptujskih družinah. Andreju Jurci, lastniku veletrgovine, pekarne, tovarne žvepla in vinograda, je inštruiral tri sinove. Poučeval je tudi sinova znanega odvetnika in politika dr. Jakoba Ploja. Miroslav Ploj je postal visoki upravni sodnik in ugleden politik, njegov brat Oton pa notar. Mladi Emilijan Lilek je rad zahajal v ptujsko čitalnico, ki je bila ustanovljena 1864 leta. Med starejšimi člani Narodne čitalnice, ki jih je srečeval, so bili: Božidar Raič, pater Aleksander Sovič, župnik pri Sv. Trojici v Slov. goricah, Jakob Meško, dr. Ivan Vošnjak, Matija Modrinjak, Janez Schönwetter, dr. Ivan Geršak, dr. Jakob Ploj, dr. Alojzij Gregorič, dr. Avgust Čuček in drugi.

Mlajši čitalničarji pa so bili: Miha Lendovšek, dr. Fran Jurtela, dr. Franc Gross, dr. Ferjančič, Pirnat, dr. Bela Stuhac, Edmund Planinšek, Miroslav in Oton Ploj ter drugi. Može so v čitalnici politizirali, brali časopise, prirejali zabave, gledališke in pevske nastope. Mladi Lilek je v mladosti rad pel, celo citre je igral ter nastopal v gledaliških igratih. S čitalnico je bila povezana tudi Ema Planinšek, ki je tu že enajstletna priredila klavirski koncert in ji je bilo usojeno, da je postala žena Emilijana Li-

leka. Njen oče Mihael je bil gradbeni podjetnik, graditelj železnic in tehnični vzdrževalec južne železnice od Budimpešte do Lienza in do Leobna. Gospodična Ema je bila zelo izobražena, saj je višjo izobrazbo pridobila na privatnem zavodu gospodične Harnischeve na Ptujju. Lilekova družina je redno prihajala na počitnice na Ptuj in pogosto v Haloze, kjer so ženini starši imeli vinograd. Vezi s Ptujem pa je zrahljala smrt, Lilekova mati je umrla 1899, oče žene Eme pa 1894 in njena mati 1924 leta. Po materini smrti je Ema skupaj s svojima bratoma prodala hišo na Ptujju in posestvo v Halozah. Še po prvi svetovni vojni je Narodna čitalnica vabila Emilijana, da bi prišel predavati na Ptuj.

V Sarajevu

Tukaj je Lilek našel pravo okolje za svoje delo in za zgodovinske ter etnološke raziskave. Oktobra 1883 ga je Deželna vlada za BIH imenovala za suplenta na višji gimnaziji v Sarajevu, kjer je postal septembra 1884 pravi učitelj in 1889 profesor. V letih 1888-1902 je tudi poučeval zgodovino na sarajevski šerijatski šoli. Leta 1899 so mu ponudili vodstvo na novoustanovljeni gimnaziji v Tuzli, kar je odklonil in ostal na sarajevski gimnaziji do oktobra 1902. Na sarajevski gimnaziji je vestno in zelo kvalitetno poučeval zgodovino in zemljepis ter občasno nemščino. Deželna vlada za BIH je Emilijanu Lileku naročila, da naj za mednarodni kongres srednjega šolstva, ki je bil v Parizu v času svetovne razstave leta 1900, opiše razvoj srednjega šolstva v Bosni in Hercegovini od turške dobe do 1900. Delo je izšlo v francoščini z naslovom: De l'enseignement secondaire en Bosnie-Herzégovine (Paris, 1900). Kongresa se je kot delegat vlade udeležil tudi Lilek in je bil izvoljen v sedmerico predsednikov. Deželna vlada BIH je prejela na razstavi za svoje šolstvo zlato medaljo.

»Avstro-Ogrska se je na Berlinskem kongresu zavezala, da poskrbi za red in da vnese kulturo

in civilizacijo v Bosno in Hercegovino. Agrarna vprašanja ni rešila, šolstva ni organizirala, ampak je ob glavnih cestah in železnicah postavila mnogo žandarmerijskih postaj, ...

Zagotovo nihče od tistih, ki so prišli v Bosno čez Savo v času Avstro-Ogrske vladavine, nima več zaslug od tega človeka. Slovenija je lahko ponosna, ker nam je dala Emila Lileka, ker je s tem naredila veliko uslugo našemu narodu in državi«, je v Koledar 'Prosvete' za leto 1932 med drugim zapisal nekdanji Lilekov dijak dr. Savo Ljubibratič.

Ob mnogih zgodovinskih ter zgodovinskopolitičnih razpravah, ki jih je pisal do svoje smrti, je bil Lilek tudi pionir etnoloških raziskav v BIH. Natančno je proučil knjigi: Researches into the Early History of Mankind and the Development of Civilization (1865) in Primitive Culture (1871), ki ju je napisal Sir Edward Burnett Tylor (2.10.1832 - 2.1.1917), ki je postal leta 1896 prvi profesor antropologije v Oxfordu. Njegova dela se še vedno ponatiskujejo in proučujejo. Tylor je Lileka v Sarajevu tudi obiskal ter ga prosil, naj mu pošlje turške amulete. Nemški prirodoslovci so ga vedno vabili na svoje kongrese. Verjetno jim je pošiljal članke, ki pa jih ne poznamo. Obiskovali so ga profesorji in študenti z dunajske univerze. Lilek je svoje etnografske razprave objavil v Glasniku zemaljskega muzeja v BIH: Riznica porodice »Hraniči« (nadimak Kosača - 1889), Božji sudovi i porotnici (1892), Vadjenje žive vatre u BIH. (1893), Vjerske starine v BIH. (1894), Ženidba i udadba u BIH. (1898), Etnološki pabirci po BIH. (1899), Bileške o združnim i gospodarstvenim prilikama u BIH. (1900). Razen zadnje so vse izšle tudi v nemškem prevodu.

Ko je znani politik Masaryk leta 1893 obiskal Sarajevo in nabiral potrebno gradivo za nastop v parlamentu, mu je bil Lilek informator.

Nadaljevanje sledi v naslednji številki ...

Mihela Ferlinc

Ovtarjeva palica

Kako nastane divje odlagališče

Danes že vsak otrok skozi ekovrtec in ekošolo spozna grehe nasilja nad naravo. V delo ekološke se vključujejo učenci, učitelji, strokovni delavci, tehniško osebje na šoli, starši, strokovnjaki in predstavniki lokalnih oblasti. Ta ista lokalna oblast (čeprav je ta beseda »onesnažena« s politiko) poskrbi enkrat letno za brezplačen odvoz kosovnih odpadkov. In ne nazadnje lahko kosovne odpadke odpeljemo samo nekaj kilometrov dlje od divjega odlagališča do Sp. Porčiča, kjer take odpadke zbirajo. Verjetno ni potrebe pisati, kakšno škodo naravi povzročajo odpadki na divjih odlagališčih.

Okolje je moje, tvoje, mojih in tvojih vnukov in slabo se bo pisalo vsem, če ne bomo spremenili odnosa.

Ob tem se spomnim modrosti, ki mi jo je povedal star kmet, ki se ni in ni mogel odločiti, da bi prepisal kmetijo mlajšim. Rekel je: »Zemlja, ki sem jo podedoval, ni moja last. Oče mi je zaupal, da jo z ljubeznijo obdelujem in pobiram njene darove in ne, da si jo lastim.«

Vsa modrost odnosa do zemlje in Zemlje tiči v besedi last. Ko bomo spoznali to, se bomo

lažje pogovarjali o ekologiji, o globalnem onesnaževanju okolja ...

O problemih radi govorimo, ko so to problem drugih, sosednje ulice, sosedove kmetije, sosednjega naselja, sosednje občine.

Da se da pomesti najprej pred domačim pragom, vam s fotografijami dokazem, kako takšno odlagališče nastane. Nastalo ni v kakšnem odročnem jarku ali mlaki, skritelem delu gozda nekje »Bogu za hrbtom«. Odlagališče je nastajalo tri tedne na platoju za zbiranje sladkorne pese ob hrastovškem drevoredu. Najprej odsluženi avto, hladilnik, vrečke z drobnim inventarjem, sledijo peč za centralno ogrevanje, doma narejen voziček in še posladek - avtomobilske gume.

Tri tedne. Tri tedne v mesecu maju, mesecu ljubezni.

Konec je bil srečen. Po klicih z mobilnim telefonom in pisanju je divje odlagališče izginilo.

Hvala tebi, ki si pomagal. Samo malo dobre volje je bilo potrebno - tebi in meni.

Zmago Kokol

Eroika na dnevu osnovne šole Benedikt

Ob dnevu Osnovne šole Benedikt je 22. januarja zvečer v Športni dvorani Benedikt potekala svojevrstna kulturna prireditev presežnikov. S svojim pevskim in plesnim znanjem so obiskovalce zabavali otroci in delavci vrtca in osnovne šole, program pa je s svojim nastopom dvignila v vrhunski umetniški užitek skupina EROIKA.

Trije izjemni vokalisti, zbrani v tercetu, so nase prvič opozorili na Emi 2007, ko so s priredbo pesmi Stop Omarja Naberja osvojili Slovenijo. Matjaž Robavs (bariton), Aljaž Farasin (tenor) in Metod Žunec (tenor) so klasično izobraženi in šolani pevci, brez dvoma tudi po strokovno-tehnični plati povsem enakovredni pop-opernim pevcem, zbranim v slovitem kvartetu Il Divo.

Občinstvo je Eroiki še posebej naklonjeno zaradi domačina Aljaža Farasina.

Priljubljeni domači tenorist se z devetimi leti vpiše na nižjo glasbeno šolo v Lenartu, nato na Srednjo glasbeno in baletno šolo v Mariboru, smer solo petje. Študij nadaljuje na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Kot pevec sodeluje s Komornim zborom RTV Slovenija, z opernim zborom SNG Ljubljana, opernim zborom SNG Maribor, z Mariborskim oktetom, s Ptujskim nonetom in Komornim zborom AVE. Leta 2004 je na državnem pevskem tekmovanju prejel prvo nagrado. Je markanten član slovite zasedbe Eroika.

Izkupiček Dneva Osnovne šole Benedikt je namenjen šolskemu skladu, zato je prireditev potekala pod geslom *Skupaj smo zmožni veliko, celo zelo veliko – za šolo, naš drugi dom.*

E.P.

Sledenje

Od 26. decembra 2009 je v kapeli Device Marije pri jezeru v Radehovi na ogled prav posebna in ogleda vredna razstava z naslovom Sledenje. Avtorica razstave, profesorica likovne umetnosti in domačinka iz Lenarta, Nina Šulin, nam je o razstavi, za katero je potrebovala več kot 100 ur dela, zapisala naslednje vrstice:

»Belina tankih nitk, ki počasi zapredajo prostor, ga zapirajo, odpirajo, pokrivajo in odkrivajo. Slutnja, ki živi v tako vsakdanji, preprosti stvari, kot je nit, preseneča in navdušuje s stopnjevanjem do gostote, ki počasi požira naše poglede. Zdi se, da so zapredki, tuneli in rovi človeku bližnja izkušnja. So vse tisto, kar smo prinesli s seboj.

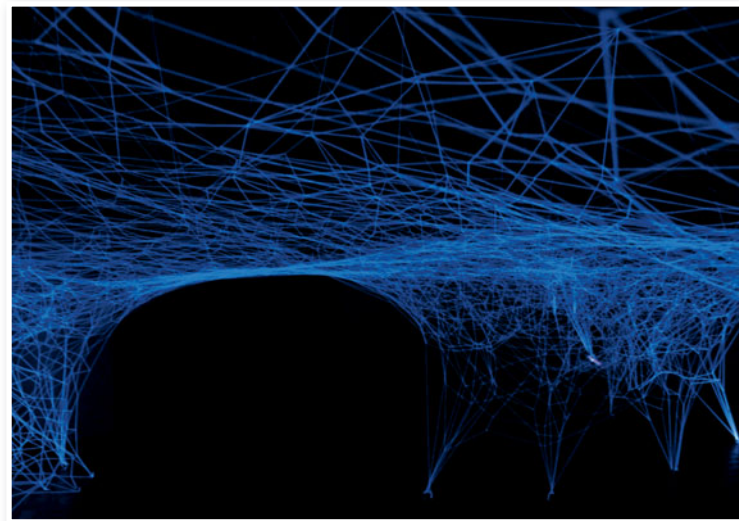
Niti, ki z različnimi prepleti, šivi in zankami v popolni temi, osvetljene s črnimi lučmi, kaotično razvrstijo naše doživetje prostora kot takega in nam omogočijo

spoznavanje njegovih novih, drugačnih dimenzij.

Tkanje kot izrazito ženska domena je sinonim za nevidno delo, ki ga ženske opravljamo vsak dan. Je sled drobnih stvari, ki bodo nekoč imele velike posledice. Je drobno opravilo, ki življenju daje smisel.«

Razstavo si bo v kapeli Device Marije moč ogledati še 7. februarja 2010 ob 18. uri.

Dejan Kramberger

Umetniki za Karitas

Dela, ki so nastala na mednarodnih likovnih kolonijah Umetniki za Karitas na Sinjem vrhu, so od sredine januarja na ogled v občinski avli v Lenartu. V 15 letih je 917 slikarjev naslikalo in podarilo 1387 del, ki so s 151 prodajnimi razstavami obiskala številne kraje doma in v

tujini. Prodajna razstava z geslom *Daj nam danes naš vsakdanji kruh* je namenjena otrokom, katerih starši so izgubili službe.

SreBr

Završkim fantom srebrna plaketa!

Na osrednji slovesnosti Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti so v sredo, 27. januarja, v Ljubljani podelili plakete osrednje inštitucije slovenske ljubiteljske kulture za leto 2009. Na predlog JSKD Lenart je srebrno plaketo prejel vokalni kvintet Završki fantje.

Vokalni kvintet Završki fantje je bil ustanovljen jeseni leta 1984 in deluje v okviru Kulturnega društva Radko Smiljan Lenart. Njegov organizacijski in strokovni vodja je ves čas Darko Škerget. Njegov program je osredotočen predvsem na slovenske ljudske in narodne pesmi. Na več kot 1.200 nastopih ga je predstavil domačemu in tujemu občinstvu, med drugim v Nemčiji, Avstriji, Švici, Liechtensteinu, pa tudi v Kanadi in Avstraliji. Redno se udeležuje območnih in regijskih revij pevskih zborov in skupin; izbran je bil tudi za sodelovanje na državnih revijah.

jema ob svoji 25-letnici za uspešno delo na področju ljubiteljskih glasbenih dejavnosti, je med drugim zapisano v utemeljitvi.

Ime ZAVRŠKI FANTJE je kvintet povzel po pesmi generala in pesnika Rudolfa Maistra, ki jo je spesnil na Zavrhu. Zasedba se je večkrat spremenila. Ansambel je bil ustanovljen na pobudo Jožeta Goloba, ki v ansamblu nastopa vse do danes. Ustanovna člana sta v ansamblu še Darko Škerget in Janez Perko. Današnji člani kvinteta pa so: Jože Golob – 1. tenor, Darko Škerget – 2. tenor, Branko Šober – 1. bas, David Ornik – 2. bas in Janez Perko – 2. bas.

Zlato plaketo JSKD za 40-letno delovanje je prejela psihologinja, plesna kritičarka in publicistka Neja Kos. Prejemniki srebrne plakete pa so ob Završkih fantih še pianist in skladatelj Davide Clodig, glasbeni pedagog, zgodovinar, etnomuzikolog dr. Engelbert Logar, amaterski režiser, kulturni delavec in organizator Alojz Stražar in Milica Šadl iz Beltincev za izjemen prispevek bogatitvi folklorne tradicije.

Ljudske pesmi 2010 v Selcih

V kulturnem domu v Selcih je v petek, 15. januarja, potekala območna revija skupin pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viš *Ljudske pesmi 2010*. Revijo sta pripravila lenarška območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti in Kulturno turistično društvo Selce. Nastopile so skupine iz občin Benedikt, Cerkevjak, Lenart in Sveta Trojica. Te občine so ob javnem skladu revijo tudi finančno

podprle. Nastopili so: Gasilsko ljudske pevke PGD Osek, Ženski pevski zbor KD Benedikt, Pevke ljudskih pesmi KD Trojica, Pevke ljudskih pesmi DU Lenart, Pevci DU Cerkevjak, Vaški pevci KD »Pod lipo« Lenart in Pevci ljudskih pesmi KTD Selce. Revijo je strokovno spremljala Vesna Sever.

E.P.

Foto: B. Mihalič

Foto Bojan Mihalič

Redno nastopa tudi na festivalih domače zabavne glasbe na Vurbergu, Ptujju in v Kidričevem. Posnel je več kaset in zgoščenek, med drugim *Tam kjer se čuje pesem* (1994), *Dobro jutro ljubca moja* (1999), *Veseli božični čas* (2002), *Pesem objame naj vse ljudi* (2004) in *Še veliko let* (2009). Srebrno plaketo sklada pre-

Veselega dogodka v Ljubljani, ki je ob prazniku slovenske kulture še posebej zaznamoval dogajanje v osrednjih Slovenskih goricah, so se v organizaciji JSKD Lenart udeležili tudi mnogi domači kulturni delavci.

E.P.

Sladka Istra

V avli občine Sveta Ana je v nedeljo, 10. januarja, popraznično vzdušje popestrila razstava del Ex – tempore Sladka Istra 2009, ki se je odvijala lani kot spremljalni program dvodnevne prireditve v Kopru. Gonilna sila je bil, poleg Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območni izpostavi Lenart in Koper ter občine Sveta Ana tudi domačin, slikar, Danijel Ferlinc, ki je po zaslugi nagrade, ki jo je lani na tej slikarski koloniji prejel, imel to priložnost, da razstava pripotuje tudi k Sveti Ani. Na razstavi so bili po večini prisotni tudi avtorji razstavljenih slik v občinski avli, ki so nekako odražale motiviko Istre in vsega, kar je z njo povezano. Zbrane je najprej nagovoril župan Silvo Slaček in nato predstavnik Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpo-

pravcati in nezamenljivi istrski glasbeni pridih so dodali člani istrske etno skupine Vruja, ki so na posebne instrumente (mih - istrske dude, bajs, vijulin, remonika, roženica) igrali stare istrske pesmi, in opaziti je bilo, da je marsikatero stopalo navzočih nezavedno začelo spremljati ritem glasbe. Obiskovalci otvoritve razstave so lahko poskusili tudi nagrajeni sladki muškat ter hrustljave istrske »kroštole«, ki jih drugače imenujemo krhki flancati, seveda pa niso manjkali s pršutom obloženi kruhki.

V sklopu razstave je bila dobrodelna dražba portretov domačinov iz daljnje in bližnje okolice, ki jih je naslikal Danijel Ferlinc, s pomočjo teh so priredili dobrodelno akcijo za šolo, saj je vsak portretiranec prispeval dogovorjeni znesek v šolski sklad. Ob koncu je domačin in slikar Danijel Ferlinc dodal: »Razstava ni samo slikarija, ki je namenjena sama sebi, temveč je tudi posebno spoznavanje ljudi ter njihovih običajev, saj navsezadnje prihajamo iz različnih regij.«

Suzana R. Breznik

Živahna razstava umetnin v občinski avli pri Sveti Ani

stava Lenart Breda Rakuša Slavinec ter njena koprška sodelavka Zvonka Radojevič, pozdravne besede pa je obiskovalcem namenil tudi ravnatelj tamkajšnje OŠ Boris Mlakar.

Slikar Ivo Lorenčič pripravlja retrospektivno razstavo ob 60-letnici Ustvarjalen začetek leta

Več kot štirih desetletjih je Lorenčič ustvaril spoštovanja vreden opus slik, umetniških fotografij ter zidnih poslikav in skulptur, ki krasijo številna zasebna stanovanja, gostinske lokale, šole, občinske zgradbe in druge javne objekte, pa tudi zasebne in javne galerije. Kljub temu, da je Lorenčič s čopičem, fotoaparatom in kiparsko dleto ustvaril ogromno kulturno bogastvo, pa kot resnični umetnik z dušo in srcem sam še

vedno živi v skromni hišici v Čagoni, v kateri je ugledal luč sveta. »Kako bi bil bogat, če pa sem vse bogastvo, ki sem ga nosil v sebi, vložil in ga še vlagam v svoje slike, fotografije in druga likovna dela,« pravi smeje.

Sicer pa se je, kot pravi Lorenčič, leto zanj začelo plodno in ustvarjalno. Trenutno svoja dela razstavlja v gasilskem domu v Tišini, kjer je lani sodeloval na likovni koloniji. V bližnjih Tropovcih pa je lani na steni gasilskega doma upodobil Svetega Florijana. V tem gasilskem domu so na njegovo nagovarjanje uredili tudi stalno razstavo slik, med katerimi je tudi nekaj Lorenčičevih.

Prav tako Lorenčič svoja dela trenutno razstavlja v Lovrencu na Pohorju skupaj s slikarko Lilijano Tomažič. Razstava je postavljena v tamkajšnji poslovalnici Nove Kreditne banke Maribor. Februarja pa namerava razstavljati na Ptuj.

T. Kšela

Slikar in umetniški fotograf Ivo Lorenčič iz Čagone pri Cerkevniku, ki že vse življenje živi in ustvarja v osrčju Slovenskih goric, bo februarja v Cerkevniku pripravil retrospektivno razstavo slik in umetniških fotografij ob svoji 60-letnici. Na njej bo predstavil svojo umetniško pot, ki jo je začel pred več kot štiridesetimi leti pod mentorstvom pedagoga, kulturnega delavca in ljubiteljskega arheologa Vlada Lorberja iz Cerkevnika.

KNJIGOVOD

Dragi mladi bralci Vašega kotička KNJIGOVOD!

V tem kotičku vam bomo mesečno predstavljali knjige in tudi ostale zanimive medije (dvd – je, cd – je) iz knjižnice Lenart, ki jih na knjižnih policah še ni, a se bodo v teh mesecih pojavili ter vam lahko služili bodisi kot učni pripomoček bodisi za sprostitve pred spanjem ali med učenjem, tudi v dnevih, ko prepričate mamo, da imate vročino, in lahko smuknete v posteljo. Seveda za branje ne bodo prikrajšani vaši starši, saj jim bomo ponudili kaj v branje, pa tudi vašim bratom in sestram – da se ne bodo polenili. Prav?

Danes bom predstavila knjigo z naslovom **Ježernik**, ki jo je po ljudskih motivih napisal Saša Pergar, ilustrirala Mojca Cerjak. Knjiga je izšla pri založbi Ajda v letu 2009.

Knjiga je zelo bogato ilustrirana in te domiselne ilustracije včasih povedo več kot besedilo samo. Pisava je precej velika, tako da se s knjigo lahko srečajo že bralci prve triade osnovne šole.

Knjiga govori o Ježerniku, ki je bil podvodni mož z bivaljšcem v jezeru v podvodnem gradu pod mogočno goro na obrobju Karavank, nekdanje imenovano Plešivec, danes pa ji pravimo Uršlja gora. Ta podvodni mož je živel mirno življenje in nikoli ni prišel v spor z ljudmi. Nekega dne pa je prišel k nemu od kmetov za pastirja star mož, ki mu je bilo v krvi netiti prepire. Ko se je zgodilo, da je po lastni neprevidnosti izgubil ovco, je za to preprosto obtožil podvodnega moža in tudi sicer mu je veliko nagajal in kratil mir. Kmalu je k tem dejanjem nahujskal ostale vaščane. Podvodni mož pa jim ni ostal dolžan in jim je pošiljal viхро, ki je lomila drevje, odkrivala strehe ter točo, da jim je potokla živež. Tako je obupan kmet, pri katerem je služil prepirljivi pastir, odšel k puščavniku pod mogočno goro Peco po nasvet. Le-ta pa mu je dejal, naj na gori sezidajo cerkev, ker da podvodni mož ne prenese zvonjenja, da bo zaradi tega kmalu odšel. Kmet se loti zidanja skupaj s sosedi, a kaj, ko jim je vso kamenje, ki so ga težko zvozili na vrh gore, podvodni mož razmetal in skotalil v brezno. Kmetje so zopet prosili puščavnika za nasvet, ta jim je v drugo svetloval, naj poiščejo par črnih volov, mavruhov, z belo liso med rogovi. Tokrat so lahko brez težav zvozili kamenje in les na vrh gore. Kmalu je

stala cerkev (ki se imenuje cerkev sv. Uršule) in zvonovi so tako glasno peli, da Ježernik tega preprosto ni mogel več poslušati in je v velikanke mehove zajel vso vodo ter odšel med pohorske gozdove, kjer je bilo veliko ruševja in pritlikavih borovcev. Tam je spustil vodo, ki se je razlila, in nastalo je Črno jezero. Tam sedaj biva podvodni mož in vsemu Pohorju, Kozjaku in Dravski dolini pošilja deževje ..., a tudi tukaj mu ljudje kalijo mir ...

Vabim vas, dragi mladi črkoljubi, da sami aktivno sodelujete pri pripravi vašega kotička s svojimi risbicami in pesmimi, fotografijami. Pošljite jih na naslov: RASG (Ovtarjeve novice), Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart ali pa preprosto po e-pošti: ovtarjeve.novice@rasg.si. Glede na to, da se bliskovito bliža čas norčij - pust, vas vabim, da narišete ali napišete kaj na to temo, ali se našemljeni fotografirate ter nam to pošljete na že omenjeni naslov. O tem obvestite tudi svoje prijatelje ... morda pa se najde kakšna lepa nagrada za mlade ustvarjalce. Kdo ve?

Prijetno branje vam želim!

Vaša črkoljubka Suzana

Butik uokvirjanja

FotoTone®

FOTOGRAFIRANJE
SNEMANJE
UOKVIRJANJE
TRGOVINA

TEL: 02/72 90 280
INFO@FOTO-TONE.SI

VRHUNSKA POROČNA FOTOGRAFIJA

Osrednje Slovenske gorice

... predstavljajo jedrni del Srednjih Slovenskih goric in se raztezajo na površini 204,50 km². Ležijo v objemu občin Benedikt, Cerkevjak, Lenart, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah in Sv. Jurij v Slovenskih goricah. Povezane so Upravno enoto Lenart. Bližina urbanega okolja je prednost tega dela območja. Pomurska avtocesta prečka celotno območje, Maribor je od tod oddaljen le 20 km, bližina Ptuja in Gornje Radgone pa je zanemarljiva.

Slovenske gorice na tem območju kažejo dva obraza. Čez njihovo južno tretjino poteka od zahoda proti vzhodu široka dolina Pesnice, na severnem in južnem robu pa se dviga za okrog 50 do 100 metrov višje gričevje. Reka Pesnica zaznamuje velik del tega območja in z njo se povezujejo številni pritoki in jezera, ki so nastala ob njej (Pristava, Komarnik, Radehovsko in Trojiško jezero). Ob omenjenih jezerih se je začel razvoj turizma in s turizmom povezanih aktivnosti, priložnostnih dejavnosti in drugih zanimivosti.

Vzhodni del območja Krajinskega parka Kamenskičak – Hrastovec zajema mogočni grad Hrastovec z grajskimi ribniki in deloma hrastovškimi gozdovi, ki tod kažejo podobo osamelega krasa. Manjša utrdba se je na tem mestu omenjala že v 13. stoletju, grad pa šele po letu 1443. Grad je prišel v posest Herbersteinov leta 1481; takrat se je začelo večstoletno obdobje rasti. Na gradu Hrastovec se je

med številnimi potovanji rad ustavljal znameniti svetovni popotnik in polihistor 16. stoletja Sigmund Žiga Herberstein.

Na širšem območju je vrsta mineralnih vrelcev, ki še niso povsem izkoriščeni, se pa v občini Benedikt aktivno ukvarjajo s pripravo gradnje Term Benedikt. O termalni vrtini razmišljajo tudi v občini Sv. Trojica.

Arheološke najdbe kažejo, da se je prva kolonizacija osredotočila na rečne terase in vrhove goric. Primere prastarih bivališč so odkrili na Andreškem in Porčičkem vrhu. V antiki je bila najbližja rimska postojanka Poetovio (Ptuj). Čez robne dele območja sta peljali rimski cesti Ptuj – Lipnica in Ptuj – Radgona. Sredi Slovenskih goric preseneča vrsta antičnih ruševin, ki govori o sklenjeni naselitvi od srednjega toka Pesnice vzdolž potoka Drvanje do zgornjega toka Ščavnice. To so zatišne enklave predrimskega prebivalstva, ki se je ohranilo odmaknjeno od rimskih poti.

Po vdoru Frankov je prišel večji del ozemlja v sestav spodnje panonske mejne grofije. V 9. stoletju se je povezala s Kocljevo panonsko kneževino ter doživela kratkotrajno politično in cerkveno osamosvojitve. V 10. in 11. stol. so tod pustošili Madžari, proti katerim so gradili strelske dvorce.

Prvi so se na tem območju uveljavili admontski benediktinci, ki so si pridobili obsežna

posestva. Njihovo selišče Radehova se omenja že leta 1150. Ker se je malo zatem v neposredni bližini pojavila tudi Lenartova cerkev, lahko ob njej slutimo zametek današnjega občinskega središča občine Lenart. Večina vasi je sčasoma močno napredovala. O naseljevanju ozemlja govori tudi razvoj cerkvene organiziranosti. Do 14. stoletja ni bilo v osrednjih in vzhodnih Slovenskih goricah še nobene župnije. Najstarejša cerkev pri Benediktu naj bi bila zgrajena že leta 1050.

Šele po letu 1970 je gospodarski razvoj omogočil nove zaposlitve in nove poslovne obrate, na kar je vplivala ugodna lega in komunalno opremljeno zemljišče. Danes se vse občine in gospodarski subjekti, civilne iniciative in posamezniki vključujejo v razvoj tega dela čudovitih osrednjih Slovenskih goric.

*Povzeto po spletni strani
Razvojne agencije
Slovenske gorice*

URŠKA
več kot plesna šola

VABLJENI v plesno šolo Urška tudi v Lenartu!

Plesna srečanja potekajo
v prostorih Centra Slovenskih Goric, Trg osvoboditve 9.

OSNOVNOŠOLCI:
prijavite se skupini **URŠKA MIX**
(hip hop, show dance, street dance in jazz balet):
četrtek, od 17.15 do 18.45

VPIS:
OTROCI od 5 do 7 let: program **URŠKA MIX**
četrtek, od 16.30 do 17.15

ODRASLI: orientalski ples, četrtek, od 19.00 do 20.30

INFO IN PRIJAVA:
Telefon: 02 320 32 70,
e-pošta: info@gocenter.si,
www.gocenter.si

Tudi tokratna bera dogodkov je bila zelo bogata in raznolika. Organizatorji so pripravili številne prireditve. Tudi v prihodnjih številkah Ovtarjevih novic bomo zelo radi objavljali vaša povabila in informacije o dogodkih.

Podatke nam sporočite na naš e-naslov:
ovtarjeve.novice@rasg.si

Vabimo vas

Prireditve do konca januarja in v februarju 2010

Plesne meglice 2010

JSKD, Območna izpostava Lenart, Twirling, plesni in mažoretni klub Lenart in občina Lenart so v četrtek, 28. januarja, v Športni dvorani Lenart pripravili območno revijo plesnih skupin iz občin Benedikt, Lenart, Sveta Ana in Sveti Jurij v Slovenskih goricah.

Nastopili so MODRI LABODI, Vrtec Lenart, OTROCI ZELENE IGRALNICE, Vrtec Lenart, PLESNI VRTEC Twirling klub Aninih mažoret, ZAČETNIKI, Twirling klub Aninih mažoret, ZAČETNIKI, Twirling, plesni in mažoretni klub Lenart, VRTILJAK, OŠ Kungota, DANCING QUENS, OŠ J. Hudalesa Jurovski dol, TWIRLING KLUB BENEDIŠKIH MAŽORETK, PLESNI KROŽEK, OŠ Jakobski dol, PLESNA SKUPINA KRISTALČEK, OŠ Spodnja Kungota, PLESNI KROŽEK, OŠ Lenart, KADETINJE, Twirling klub Aninih mažoret, KADETINJE, Twirling, plesni in mažoretni klub Lenart, MALA ŠOLA 1, Twirling, plesni in mažoretni klub Lenart, BARBARA IN LEON.

Revijo je strokovno spremljala Mojca Kasjak.

E.P.

KRAJ	KDO?	KAJ?	KDAJ?	KJE?
LENART	Twirling plesni in mažoretni klub Lenart in Mažoretna in twirling zveza Slovenije	Predtekmovanje za 10. državno prvenstvo	30. 1. 2010 ob 9. uri	Športna dvorana Lenart
LENART	Knjižnica Lenart	Otroške delavnice	vsako sredo ob 16. uri	Knjižnica Lenart
LENART	Konrad Krajnc	Razstava cikla Istra	do konca januarja	Galerija Konrada Krajnc
SVETA ANA	JSKD Lenart in Koper ter občina Sveta Ana	Razstava izbranih del ex -tempora Sladka Istra	od. 10. 1. do 2. 3.	Občinska avla Sveta Ana
CERKVENJAK	Športno društvo	Turnir v namiznem tenisu za pokal ŠD	30. 1. ob 14. uri	Telovadnica OŠ
BENEDIKT	Kulturno društvo Benedikt	Veseloigra Anice Močivnik: 'Zdravilo' (DU Hoče - Samotarji)	30. 1. ob 19. uri	Dom kulture Benedikt
SVETA TROJICA	Občina in kulturna društva	Občinska proslava ob slov. kulturnem prazniku	5. 2. ob 18. uri	Kulturni dom
LENART	Občina Lenart	Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku	6. 2. ob 19. uri	Dom kulture Lenart
BENEDIKT	Kulturno društvo Benedikt	Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku in 55 - letnica KD	7. 2. ob 15. uri	Dom kulture Benedikt
SVETI JURIJ	Kulturno društvo Ivan Cankar Jurovski Dol	Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku	7. 2. ob 15. uri	Kulturni dom Jurovski Dol
SVETA TROJICA	Občina in kulturna društva	Občinska proslava ob slov. kulturnem prazniku	8. 2. ob 15. uri	Kulturni dom
LENART	Knjižnica Lenart	Pravljica ura za otroke s Klariso Jovanovič (pevka, prevajalka, izvajalka ljud. pesmi)	9. 2. ob 10.30 uri	Knjižnica Lenart
CERKVENJAK	Osnovna šola Cekvenjak - Vitomarci	Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku	9. 2. ob 17. uri	Kulturni dom Cerkevjak
LENART	Knjižnica Lenart	Predavanje z naslovom Samopodoba (Jana Lavtižar, spec. zakon. in druž. terapije)	11. 2. popoldan	Knjižnica Lenart
LENART	Knjižnica Lenart	Uporaba gline za zdravljenje (Janez Ferjuc)	11. 2. ob 18. uri	Knjižnica Lenart
CERKVENJAK	KUD Matiček Spodnja Polskava	Gledališka predstava 'Čaj za dve' Toneta Partljiča	12. 2. ob 18. uri	Kulturni dom
BENEDIKT	Glasbeno - turistično društvo Klapovüh	5. pustni koncert	12. 2. ob 19. uri	Športna dvorana Benedikt
LENART	Občina Lenart (zbirališče maškar na Ilaunigovi ulici)	Pustna povorka po ulicah Lenarta	13. 2. ob 11. uri	Lenart
LENART	Občina Lenart	Monokomedija: 'Čistilka Marija in predsednik uprave' (Mojca Partljič)	14. 2. ob 19. uri	Dom kulture Lenart
LENART	Pihalna godba MOL Lenart	Koncert pihalne godbe	21. 2. ob 17. uri	Športna dvorana Lenart
CERKVENJAK	JSKD Lenart, KD Cerkevjak v sodelovanju z OŠ Cerkevjak - Vitomarci	Revija otroških folklornih skupin	25. 2. dopoldan	Kulturni dom Cerkevjak
CERKVENJAK	Športno društvo	Odperti turnir v namiznem tenisu	27. 2. ob 14. uri	Telovadnica OŠ

Naše ekipe spet v boju za točke

FUTSAL 2. SFL - VZHOD

Po mesecu in pol se nadaljuje državno prvenstvo v 2. SFL – vzhod.

Z odigranima 11. in 12. krogom v 2. SFL – vzhod se po letošnjem premoru nadaljuje redni del tega tekmovanja. Izmed slovenskogoriških drugoligašev so igrišče po 11. krogu dvignjenih in ponosnih glav zapuščali le igralci KMN Zavrh Masind, ki so v sosedskem derbiju z 8:6 premagali KMN Benedikt. Slednji so po uspešnih uvodnih krogih očitno izgubili začetni polet, saj so v 12. krogu doživeli nov, že 6. zaporedni poraz, tokrat proti sosedom iz Voličine, ki so tako zabeležili svojo prvo letošnjo zmago in to le nekaj dni po slabi predstavi pred domačo publiko proti Mariboru. Kljub dobri predstavi Cerkevjačanov pri vodilnem Nazarju, pa jim več kot častnega poraza (3:6) v 11. krogu ni uspelo zabeležiti. Prav tako sklonjenih glav pa so Cerkevjačani zapuščali parket tudi v 12. krogu po porazu proti KMN Tomaž. Z zmagama nad Cerkevjakom in Mariborom se je Nazarje še trdneje zasedlo na prvem mestu.

Lestvica 2. SFL-vzhod, po 12. krogu:		
Poz	Ekipe	točke
1	KMN Nazarje Glin	32
2	FSK Kebej	22
3	FC Maribor Branik	19
4	KMN Tomaž	19
5	KMN Zavrh Masind	15
6	KMN Benedikt	15
7	Cerkvenjak Gostišče Anton	7
8	KMN Slovenske Gorice	6

KOŠARKA 3. LIGA – vzhod, MOŠKI

V zadnji tekmi 3. SKL – vzhod v letu 2009 je lenarškimi košarkarjem v gosteh uspelo nadigrati Šentjur. Z zmago v gosteh naši košarkarji začinjajo tekme v letu 2010. Tako s šestimi zmagami in tekmo manj zasedajo trenutno 5. mesto na lestvici. Po desetih krogih zaostajajo za vodilnim moštvom iz Nazarja za 5 točk, ki jih bodo skušali nadoknaditi v nadaljevanju prvenstva, ob tem pa bodo upali tudi na kak spodrselj nasprotnikov.

Lestvica 3. SKL-vzhod, po 11. krogu:		
Poz	Ekipe	točke
1	Nazarje	21
2	Ruše	20
3	Savinja	17
4	ŠRK Koše Šentjur	17
5	Nona Lenart	16
6	Miklavž	14
7	Konjice-Zreče	12
8	Primafoto Sl. Gradec	12
9	Koroška	9

ODBOJKA 2. LIGA – ŽENSKE

Z 12. in 13. krogom 2. državne odbojkarke lige za ženske je prvi letošnji tekmi odigrala tudi pomlajena ekipa Benedikta. Vmes so odbojkarice Benedikta opravile še krajše priprave v Srbiji, kjer so odigrale tudi 4 prijateljske tekme. Žal pa solidne igre iz pripravljalnih

Lestvica 2. Državne odbojkarke lige - ženske		
Poz	Ekipe	točke
1	Prevalje	33
2	Formis Bell	29
3	Nova KBM Branik II	26
4	MZG Grosuplje	22
5	ŽOK Partizan Škofja Loka	22
6	ŽOK Kema Puconci	22
7	Kostak-Elmont	21
8	Comet Zreče	18
9	Lakolit Ankaran	15
10	Benedikt	10
11	ŽOK Kočevje	9
12	Kajuh Šoštanj	7

tekem Benedičankam ni uspelo prenesti na prvo ligaško tekmo v letu 2010, saj so na gostovanju pri ekipi Kostak-Elmont po dveh tesno izgubljenih setih izgubile s 3:1. Prav tako nesrečno pa so izgubile tekmo pred domačim občinstvom z odbojkaricami Grosuplja, kljub začetnemu vodstvu 2:0 v setih.

Kljub novima porazoma in mestu na lestvici, ki ga igralke Benedikta trenutno zasedajo in je pod klubskimi cilji pred pričetkom sezone, pa v klubu pred nadaljevanjem sezone še ne obupajo. Zavedajo se namreč mladosti domače ekipe, ki bo v nadaljevanju prvenstva zagotovo še pokazala svoj pravi obraz in se uspešno zoperstavila izkušenejšim moštvom v 2. ligi, v kateri še naprej na vrhu kraljujejo odbojkarice iz Prevalj.

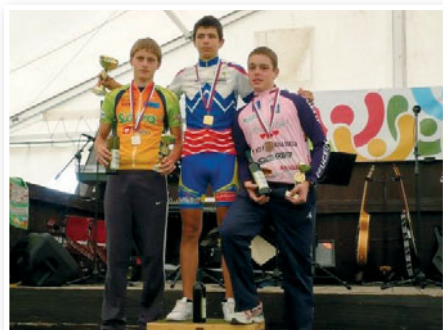
Marljivost in vztrajnost prinaša uspehe kolesarjem kolesarskega kluba TBP Lenart

Kljub temu da smo šele dodobra zakorakali v zimo, ki je športno gledano namenjena predvsem zimskim in dvoranskim športom, pa lahko na slovenskogoriških cestah tudi v tem letnem času srečujemo vztrajne kolesarje lokalnega Kolesarskega kluba TBP Lenart. Slednji se lahko v svoji 20-letni karieri pohvalijo z vrhunskimi uspehi tako na državnih kot tudi že na svetovni kolesarski sceni. Eden izmed najuspešnejših športnih klubov na našem območju je žel sadove, ki so plod trdega in vztrajnega dela, tudi v preteklem letu. Še posebej uspešni so bili lenarški kolesarji v konkurenci mlajših mladincev, za katere so nastopali Dani Pšajd,

Simon Komperšak

Marko Pavlič, Simon Komperšak in Staš Mencigar, ki so na 20-tih dirkah skupno osvojili kar 8 zmag in 2 drugi mesti. Še posebej je blestel Marko Pavlič, ki si je s štirimi zmagami uspel izboriti tudi prostor v slovenski reprezentanci, s katero je branil barve slovenske trobojnice na Evropskem olimpijskem festivalu mladih. K skupni beri osmih zmag sta po dve prispevala še Simon Komperšak in Dani Pšajd. Poleg tega se lahko Marko in Simon pohvalita z naslovoma državnih prvakov v kategoriji mlajših mladincev, ki sta jih osvojila v preteklem letu. Marko je namreč postal državni prvak v gorski dirki, medtem ko je Simon osvojil naslov najboljšega v državi v kronometru. Lenarški kolesarji so tako od treh možnih disciplin v kategoriji mlajših mladincev osvojili kar dva naslova državnih prvakov.

Marko Pavlič

Z uspešnimi nastopi pa se lahko pohvalijo tudi v konkurenci starejših mladincev, v kateri je Andrej Rajšp zmagal na dirki za VN Pazina ter dosegel še eno 3. mesto. Uspehom slovenskogoriških kolesarjev pa sledijo tudi dekleta, ki so še obogatile klubsko zbirko medalj in pokalov. Tea Brumen je tako dobila dirko državnega

prvenstva v kronometru, Andreja Holsedl pa je vknjižila po eno 2. in dve 3. mesti.

Za vsakim športnim uspehom pa seveda stoji obilica neumornega in trdega dela. Tako kolesarji kolesarskega kluba TBP Lenart poleg kolesarskih kilometrov v zimskih razmerah že pridno nabirajo kondicijo v telovadnici pod budnim očesom obeh trenerjev: Jožeta Senekoviča in Bena Puntnarja, ki potihem računata, da se podobno kot lansko sezono ponovno uspe enemu izmed domačih kolesarjev uvrstiti v slovensko reprezentanco. Za kolesarje je namreč to leto izjemno pomembno, saj bo v okolici Rima potekalo svetovno, v Istanbulu pa evrop-

ske prvenstvo za mladince. Da pa bi se kolesarji čim bolj pripravili na prihajajočo sezono, ki se bo pričela s prvimi dirkami v mesecu aprilu, se sredi februarja odpravljajo na 10-dnevne priprave na slovensko obalo, kjer bodo imeli primernejše pogoje za trening. Prav te prve dirke pa bodo dale dokončno sliko o sestavi slovenske ekipe. Nedvomno pa naše mlade kolesarje čaka težko delo, saj je kolesarska konkurenca v Sloveniji izjemno visoka.

Ob vsem tem pa v klubu ne pozabljajo na delo z najmlajšimi, katerim zagotavljajo kvalitetno delo tudi v prihodnosti, zato v svojo sredo vabijo vse mlade kolesarje, ki jim je ta šport pri srcu.

3. Memorialni turnir v spomin na Gašperja in Uroša

26. decembra 2009 je bil že tretje leto zapored organiziran memorialni turnir v malem nogometu v spomin na žal tragično preminula Gašperja Tuša in Uroša Ropa. Organizacije turnirja so se podobno kot že lansko leto lotili

lenarški dvorani, ki je s kakovostnimi ekipami in s številnimi nogometnimi virtuozi napolnila tribune. Največji in najprestižnejši pokal je ob koncu turnirja visoko v zrak dvignilo moštvo ŠD Virtuozi – Maistrova klet, sestavljeno iz domačih malonogometnih zvezdnikov. Drugo in tretje mesto pa sta zasedli ekipi KMN Torpedo 05 in KMN Torpedo 07. Podeljene so bile

Zmagovalna ekipa turnirja ŠD Virtuozi - Maistrova klet

štirje klubi in sicer: KMN Slovenske gorice, ŠD Virtuozi – Maistrova klet, KMN Torpedo 05 in KMN Zavrh. Da je v Slovenskih goricah nogomet prav zares doma, je še enkrat več potrdilo 32 prijavljenih ekip, ki so se za prestižni naslov najboljšee ekipe, potegovale v športnih dvoranah v Voličini in Lenartu.

Sklepni boji najboljših 8 ekip so potekali v

tudi nagrade in častni nazivi za naj igralce turnirja. Tako je bil za najboljšega igralca turnirja popolnoma zaslužen izbran igralec ŠD Virtuozi – Maistrova klet Aleš Lašič, za najbolj spretnega vratarja se je izkazal Andrej Banič, Alen Ploj pa je zabil največ golov v sklepnih tekmah.

Dejan Kramberger

46. Zlata Lisica

Ob vznožju Pohorja se je v dveh dneh zbrala več kot desetisočglava množica ljudi, ki je prišla navijati za naše lisičke, saj se je nadejala uspeha in brezkompromisnih stopničk. Med obiskovalci je bilo tudi mnogo ljubiteljev zimskih športov iz Slovenskih goric.

Po prvem dnevu je sledilo veliko razočaranje, predvsem novinarjev komentatorjev, toliko manj pa optimistično razpoložene množice pod stadionom. Naslednji dan pa je sledila

vsesplošna evforija in navdušenost nad Tinino eksplozivno vožnjo v drugem teku. Tako je naša najboljša smučarka osvojila v slalomu srebrno medaljo, v skupnem seštevku tekmovanja pa zasedla odlično tretje mesto ter tako dokazala, da je tudi v slalomu računati nanjo. Tudi Ovtarjeve novice so spremljale ta dogodek.

Suzana Rejak Breznik
Foto: JV

Božično-novoletni sejem 2009

V času od 18. do 20. decembra 2009 je v Lenartu potekal že drugi božično-novoletni sejem, ki ga je organiziralo Društvo za razvoj podeželja »Las Ovtar Slovenskih goric«. Na stojnicah se je obiskovalcem predstavilo dvajset ponudnikov iz Slovenskih goric z raznovrstno ponudbo. Tako je bilo moč kupiti kulinarčne dobrote (med,

salame, pecivo ...), različna ročna dela, spominke, darila in še marsikaj. V času sejma je potekal tudi bogat spremljevalni program. Nastopali so: Otroška gledališka skupina Vitomarci, folkloristi KD Delavec Lenart in KD Trojica, Pevke ljudskih pesmi DU Lenart in Klapovūhi iz Benedikta.

M G

Letni pregled odstrela divjadi

Vsakoletni pregled odstrela divjadi je letos potekal v prostorih OŠ v Lenartu in se ga je udeležilo kar 23 lovskih družin slovenskogoriškega lovsko upravljavskega območja.

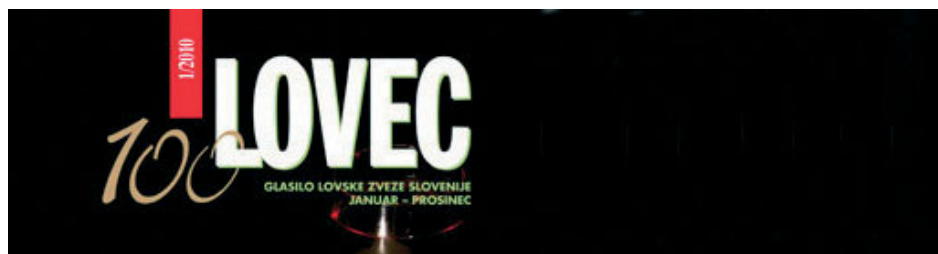
Lovske družine delujejo v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu, na podlagi koncesijskih pogodb z RS izvršujejo odstrel v skladu z lovskimi načrti, ki se izdelujejo za vsako lovišče (LD) letno, načrti se usklajujejo z Zavodom za gozdove RS in Kmetijsko gozdarstvo zbornico (KGZS). Letni pregled odstrela in izgub oziroma kategorizacija divjadi se odvija vsako leto v januarju na nivoju LUO (lovsko upravljavskega območja), kjer se pregleda ves dokazni material odvzema divjadi, k čemur štejemo odstrel ter ostale izgube. Divjad, ki se lovi v območju LUO Slovenskih goric, je poleg srnjadi še divji prašič, navadni jelen, lisica, jazbec, kuna belica, kuna zlatica, poljski zajec, pižmovka, fazan, jerebica, raca mlakarica, siva vrana, sraka ter šoja. Izpostaviti velja nekaj odvzemov, in sicer srnjadi – 2753 divjadi, od tega gre skoraj za tretjino povoza, 135 srnjadi so raztrgali psi, 26 pa jih je pokosila kosilnica, zabeležiti je bilo tudi 5 primerov krivolova na srnjad. Tudi lisica, zajec, jazbec ter kuna zlatica in kuna belica so precej izpostavljeni povozom. Velik delež izgub, ponekod 30 – 50% divjadi, torej terjajo ceste, zato v izogib škodi, ki jo tovrstni »odvzemi« prinesejo, velja še posebej previdnost na cestah. Lastniki psov pa so

Ocenjevanje trofej

dolžni poskrbeti za svoje ljubljence in zagotoviti omejeno gibanje v gozdu ali na travnikih, saj mora biti v gozdu vsak pes na povodcu. Kazni za tovrstne kršitve so zelo visoke, tako da se je vredno držati tovrstnih predpisov in opozoril lovcev.

Suzana R. Breznik

V SNG Maribor je bila v četrtek, 21. januarja, osrednja slovesnost ob stoletnici revije Lovec. Častni pokrovitelj prireditve je bil predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk. Slavnostni govornik, minister za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Milan Pogačnik, je poudaril, da je revija prerasla okvire internega stanovskega glasila, saj skrbi za celovito obveščanje lovске in splošne javnosti o vseh temah, povezanih z lovstvom in trajnostnim gospodarjenjem z divjadjo kot tudi z varstvom narave, gozdarstvom, kmetijstvom in razvojem podeželja. Visok jubilej revije, ki

je imela tudi močno narodnostno obeležje, je predstavilo tudi bogato razstavljeno gradivo.

Na slovesnosti so podelili zlate plakete revije Lovec živečim zaslužnim urednikom Lovca in knjig Zlatorogove knjižnice: Saši Vugi, Borutu Ingoliču, mag. Janezu Černaču, Edvardu Krašni, dr. Marjanu Tošu in Borisu Leskovicu, ki so vsak v svojem ustvarjalnem obdobju mlajše zgodovine poglavito prispevali k današnji vsebinski in oblikovni podobi osrednje slovenske lovске revije.

EP

14. vinska kraljica Slovenije okronana

Projekt Vinska kraljica Slovenije pod okriljem Pomurskega sejma, ki ima v širšem slovenskem prostoru svojo težo in medijsko pozornost, vsako leto ob začetku prosinca znova zbudi slovensko javnost.

Tako so letos v Radencih okronali že 14. vinsko kraljico Slovenije. Ta častni naziv je za to leto pripadel Briki Andreji Erzetič iz Vedrijana pri Kojškem v Goriških Brdih, sicer doma iz petčlanske družine, ki se ukvarja z vinogradništvom in sadjarstvom. Slednje jo je pripeljalo do študija na biotehniški fakulteti, smer agronomija, sama pa bi se tekom študija rada specializirala za vinogradniško-vinarsko področje. Prežeta z novimi idejami je pogumno stopila na precej razgibano pot njenega poslanstva, seveda ob spodbudnih besedah njene

predhodnice Karoline Kobal.

Za kraljičino vino si je izbrala vrhunsko vino sorte rebula iz vinorodnega okoliša Goriških Brd, letnik 2008, suho.

Vinska kraljica Slovenije je predstavnica slovenskih vin, slovenskega vinogradništva in vinorodne dežele ter poslanica slovenskega turizma in kulturne dediščine.

Tako Primorke v zadnjih letih očitno prednjačijo v tej eminentni vlogi slovenskega vinogradništva in vinarstva. A naj ne bo zamere, če se zavemo, da žlahtna kapljica uspeva tudi po drugih vinorodnih pokrajinah dežele Kranjske, dekleta!

Suzana Rejak Breznik
Foto: Arhiv Pomurski sejem

Razstava plazilcev v Centru Slovenskih goric

Pogovor z direktorico dr. Otilio Nawratil o razstavi plazilcev, 16. januarja v CSG-ju

Razstavljenih je bilo čez osemdeset plazilcev in pajkovcev, škorpionov ter nagačenih divjih živali, od tega približno 40 kač. Omenjeno je v zasebni lasti. Največja kača med razstavljenimi je bil tigrasti piton s 130 kilogrami in 6,5 metri, najnevarnejša pa monokel kobra, katere strup usmrti človeka v

manj kot pol ure, če mu ni nudena ustrezna zdravniška pomoč. Najstarejša kača, ki so si jo obiskovalci lahko ogledali, je cesarska boa, stara približno devet let. Najstarejša razstavljena žival je bil zeleni legvan, star 17 let. Pozornost so pritegnili tudi trije krokodili (kajmani, nilski so prepovedani), saj jih na tovrstnih razstavah ne vidimo, v Avstriji so pa še edini, ki so v zasebni lasti.

Delo s plazilci je precej zahtevno, še posebej, če jih je v lasti takšno število, saj je potrebno dnevno čistiti in opazovati živali, jih hraniti, saj npr. ne hranimo vseh kač enako, ene dvakrat mesečno, druge dnevno, zopet tretje tedensko. Potrebno je tudi vedeti, koliko in kaj te živali jedo, in še veliko drugih podrobnosti.

Obiskovalci so lahko videli še zanimive ter drage preparate eksotičnih živali, kot so gnu, tiger, sibirski krokar, opica, idr. Leti izhajajo iz živalskega vrta na Dunaju.

»Povprečno priredimo dve razstavi teh živali mesečno, saj potujemo po domala vsej Evropi,« pravi Nawratilova.

Suzana Rejak Breznik

Nagrajenci z nadpovprečnimi dosežki

Občina Sv. Jurij je v sredo, 13. januarja, že drugič zapored podelila denarne nagrade marljivim dijakom in študentom, tudi diplomantom, ki so tekom svojega izobraževanja dosegli zavidljive rezultate na področju znanosti, športa in kulture. Tako je letos župan sprejel štiri občinske nagrajence; **Marka Črnčeca, Sebastijana Valentana, Klemna Konrada, Žigo Perka**. Nagrajeni športnik **Tadej Verbošt** je bil na atletskih pripravih v Budimpešti in se podelitve ni mogel udeležiti. Ob ponosu na svoje mlade občane je poudaril, da si želi, da bi ti dobitniki nagrad tudi v bodoče sodelovali z občino na več področjih in si še naprej prizadevali za razvoj tako v intelektualnem, kulturnem in športnem smislu.

imam že nekatere jasno začrtane cilje. Npr. motorji z notranjim izgorevanjem imajo zelo slab izkoristek – prevozna sredstva so preoblikovali na nov učinkovitejši način. Z električnimi avtomobili so se temu že kar približali, a se zelo malo uporabljajo. Idej je veliko, vredno je poskusiti.

Klemen: Izziv prometa, doprinos svojega znanja k temu. Fizika, matematika in mehanika so zelo uporabne v praksi. Potrebujemo ljudi s praktičnim znanjem, ker pa je promet logistika, je ravno to področje, na katerem je potrebno še marsikaj postoriti. Ukvarjam se tudi s športom (smučanje), igram harmoniko.

Sebastijan: Knjiga *Božje vrufe* je bila v javnosti precej predstavljena. Pesmi so razdeljene na različne cikle študija, knjiga je bolj namenjena

Z leve stojijo: Sebastijan Valentan, Marko Črnčec, župan Peter Škrlec, Klemen Konrad in Žiga Perko

Marko: Fakulteta mi je dala predvsem izkušnje iz nastopov, znanje, kulturno zavednost. Igram lahko štiri instrumente: klavir, harmoniko, bobne, bas.

Žiga: S svojim znanjem fizike in kemije lahko pripomorem k izboljšanju kvalitete življenja,

premišljevanju kot branju »na mah«. Vse možnosti nadaljevanja študija so glede na sposobnosti odprte. Zanima me področje cerkvenega prava in medijev.

Suzana Rejak Breznik

Ustanovljena lenarška občinska organizacija DeSUS

Demokratska stranka upokojencev Slovenije si v osrednjih Slovenskih gorah prizadeva zagotoviti večji politični vpliv. Za območje šestih občin lenarške upravne enote, kjer je okrog 4 tisoč upokojencev, ki so DeSUS-ovo najmočnejše zaledje, sicer že od leta 1996 deluje območna organizacija DeSUS, ki je svojo politično prisotnost okrepila leta 2002, ko sta bila dva njena člana izvoljena v lenarški občinski svet. V območni organizaciji, ki jo vodi mag. Marjan Fekonja,

želijo zagotoviti še močnejšo prisotnost v občinah z ustanavljanjem občinskih organizacij. Po ustanovitvi občinske organizacije DeSUS-a v občini Sv. Jurij so decembra ustanovili še občinsko organizacijo Lenart, ki že ima svetnika v občinskem svetu. Organizacijo vodi Edo Zorko, namen delovanja na občinski ravni pa je tesnejše sodelovanje s članstvom in neposrednejši vpliv na politiko občine Lenart.

E.P.

Linoreze za koledar občine Benedikt za leto 2010 so izdelali mladi

Avtorji barvnih linorezov: Alenka Senekovič, Amadej Maurič, Tadej Horvat, Rebeka Dobaja, Gašper Vogrin, Nina Lehner, Kristjan Bratuša, Patricija Šraj, Dominik Karlo, Jaša Žigert, Katja Bratuša, Žan Lempl in Klemen Sraka

Župan Milan Gumzar je konec decembra v Osnovni šoli Benedikt obiskal učence, ki so izdelali barvne linoreze za koledar občine Benedikt za leto 2010.

Kot zahvalo in spodbudo za nadaljnje umetniško ustvarjanje jim je izročil praktične nagrade in jim obenem zaželel veliko uspehov pri njihovem delu tudi v prihodnje.

Sabina Šijanec

Novorojenčki razveselili

V sredo, 20. 1. 2010, je župan občine Sveti Jurij, Peter Škrlec, priredil sprejem za novorojence, ki so bili rojeni konec leta 2008 in v letu 2009, ter njihove starše.

Starše in novorojenčke so s pesmijo pozdravili otroci, ki obiskujejo vrtec pri Osnovni šoli Jožeta Hudalesa Jurovski Dol, nadaljeval pa je župan, ki jim je ob enem izmed najsrečnejših dogodkov, ki se jim je zgodil v preteklem letu

osnovne šole Stanislavom Senekovičem ogledali prostore novega vrtca.

Od občine so prejeli manjše simbolično darilo (knjiga, blazinica in merilec višine v obliki živali), sicer pa so že vsi starši prejeli nakazilo enkratne finančne vzpodbude v višini 200,00 EUR za prvorojenca, 250,00 EUR za drugega otroka in 300,00 EUR za tretjega oz. več otrok, in sicer na podlagi vloge in izdane odločbe.

– rojstvu otroka, iskreno čestital. Z veseljem je povedal, da se je v obdobju od decembra 2008 do decembra 2009 rodilo kar 23 otrok, od tega 13 fantkov in 10 deklic. Število novorojencev kaže tudi na dejstvo, da je bila investicija občine v nov vrtec in prizidek k osnovni šoli upravičena in dobrodošla naložba.

Po obdarovanju in čestitkah posameznim staršem so si skupaj z županom in ravnateljem

Občina dodeljuje enkratne finančne vzpodbude na podlagi sprejetega pravilnika o enkratni finančni vzpodbudi ob rojstvu otroka in sklepa občinskega sveta.

S sredstvi enkratne finančne vzpodbude lahko starši pokrijejo vsaj nekatere stroške, ki nastanejo z rojstvom otroka.

Suzana Rejak Breznik
Foto: Arhiv občine Sv. Jurij

KOMENTAR

Recesija vrednot?

V preteklem letu, in se do danes ni spremenilo, smo lahko dnevno slišali o gospodarski krizi, odpušcanju delavcev, stečaju in zapiranju podjetij, ... Beseda recesija se nam je tako usedla v srce, da je pravzaprav že stalnica v medsebojnem sporazumevanju. Recesija se je torej dotaknila mladane vseh segmentov našega družbenega življenja, najbolj nas jezi dejstvo, da nas je to, po naši presoji, najbolj udarilo po žepu, ne kje drugje, kot radi zatrjujemo, pa je res tako?

V naših medsebojnih odnosih se je ustvarila posebna napetost, kot da bijemo posebno bitko, v kateri ne želimo biti premagani. Uporabljamo vsa sredstva, samo da bi sotekmeca karseda hitro diskreditirali in prišli v ospredje pri nadrejenih, profesorjih, uslužbencih, direktorjih, ministrih, ... Pri tem se poslužujemo vseh nemogočih nelaskavih človeških lastnosti z zavistjo in hinavščino na čelu; brezkompromisnih besednih dvobojev, pohlepnosti za materialnimi dobrinami ter lažnivega izboljševanja socialnega statusa – svoji družini – da si bomo lahko še privoščili, ne glede na socialno stisko in bedo drugih. Tako je, ja.

Recesija povsod, kaj pa pri vrednotah? Če kdo v naši družbi »štrli iz povprečja« v pozitivnem smislu, je potrebno takoj najti zavistne in nizkote pripombe, saj v besednjaku kronično primanjkuje pohvalnih in dobrohotnih ter spodbudnih besed za takšne talente. Zakaj bi tega še podpirali, naj si sam financira študij, ples, športno dejavnost, glasbeno udejstvovanje – le kaj bomo imeli mi od tega?! Bi radi

vsilji direktorji postali - nemalokrat slišimo! Tako se začne krhati medsebojno spoštovanje v vseh družbenih sferah in zelo redki so tisti, ki si upajo na glas povedati iskreno mnenje ali zagovarjati svoje stališče, saj jih nepregledna množica ljudi čaka s plazom žaljivih in do skrajnosti ponižujočih besed. Prava skrajnost je, če se odločiš za družino, po možnosti z več otroki. Hitro začno deževati pikre pripombe, češ da izrabljaš otroke za socialne namene in izsiljuješ socialno pomoč, spet drugi se obregnejo, češ, ta dva še nista slišala za zaščito? Če bi imela enega ali dva otroka, bi lahko imeli več in bi lahko peljali otroke dvakrat letno na počitnice, če jih imata pet, sta si pa sama kriva, da ne gredo nikamor, otroci pa doma trpijo ... S takimi opazkami, ki so rak rana v današnji slovenski družbi, zlobni jeziki poskušajo na verbalni način regulirati današnje katastrofalno stanje družine in na splošno družinskih in temeljnih človeških vrednot, tudi osnovne srčne kulture, ki smo jo prinesli od domačega ognjišča. Takrat namreč ni bilo pomembno, kolikokrat letno si šel na počitnice ali katero znamko avta si vzel na kredit ali kolikokrat letno si menjal garderobo. Pomembno je bilo to, da so se doma imeli radi, čeprav so otroci drug za drugim ponosili majice ter ostalo garderobo in ponekod še sedli skupaj za mizo in se igrali družabno igro ter se ob delu tudi o marsičem pogovarjali. Ali danes to sploh še zmoremo?

Suzana Rejak Breznik

Smeh je pol zdravja

Pripravljala T. K.

Primerna kazen

Možakar je na smrtni postelji zaprosil zdravnika: »Prosim, napišite, da sem umrl za AIDS-om.«

»Zakaj?« je presenečeno povprašal zdravnik.

»Ne bi rad videl, da bi se po moji smrti kdo smukal okoli moje žene. Za tiste, ki so se že, pa bo to ravno primerna kazen.«

Nepotrebnež

Mož se je vrnil iz službe hitreje kot običajno. Žena je hitro pripravila vibrator v nočno omario in povprašala moža: »Zakaj si se danes tako hitro vrnil z dela?«

»Ne sprašuj. Delodajalec me je odpustil, ker je kupil nov stroj, ki bo poslej v tovarni opravljal moje delo.«

Razgrajanje

»Sosed, ali ste slišali, ko sem ponoči z metlo tolkel po zidu med najinima stanovanjema.«

»Nič hudega, saj smo tudi pri nas razgrajali.«

Lovska

»Zakaj ste ustrelili srno, čeprav niste član lovške družine?« je lovec povprašal kmeta.

»Ker je jedla moj fižol, čeprav ni članica moje družine.«

Komarček

»Sinko, pazi, da ne boš letal po sobi, ko bodo v njej ljudje, ker ti lahko storijo kaj žalega,« je ata komar dejal svojemu sinku.

»Ata, ne skrbi, ljudje me vedno tako lepo sprejmejo,« je odvrnil mali komarček. »Ko me zagledajo, začnejo vedno ploskati.«

Iskrenost

»Draga, ti prideš k meni v posteljo samo, kadar potrebuješ denar.«

»Se ti zdi, da ga potrebujem premalo pogosto?«

Glasba

»Ata, zakonska zveza je prinesla v moje življenje glasbo,« je sin zaupal očetu.

»Seveda. Sedaj boš, tako kot jaz, do konca življenja igral drugo violino.«

Naporna služba

»Ali si slišal, da v Ljubljani iščejo moškega, ki v Tivoliju napada ženske?« je en brezposelni rekel drugemu.

»Ne, ne, takšnega dela pa ne morem sprejeti, ker imam ženske preveč rad. Pa še v Ljubljano bi se moral voziti na delo.«

Telefon in žena

»Kakšna je razlika med telefonom in ženo?«

»Ne vem.«

»V telefon vržeš kovanec in lahko govoriš pet minut. Ženi pa daš celo plačo, pa še ziniti ne smeš nič.«

Huda kriza

»Sedaj pa je gospodarska kriza zares že huda.«

»Zakaj?«

»Sedaj so pri nas nehali naročati celo tisti kupci, ki nam doslej za prevzete izdelke sploh niso plačevali.«

Premoženje

»Pri meni ste pravilno izpolnili vse obrazce. Pogrešam samo še podatke o vašem premoženju, potem pa sva midva vse opravila,« je davčna uslužbenka dejala davčnemu zavezancu.

»Jaz pa pogrešam premoženje,« je žalostno odvrnil davčni zavezanec.

Zaplemba

»Dragi, pričakujem, da boš davčnemu inšpektorju pokazal zobe, če še enkrat pride v našo obratovalnico,« je podjetna obrtnica ostro dejala svojemu možu.

»Kaj si nora. Potem mi bo zaplenil še te, saj veš da mi jih je zobozdravnik izdelal na črno.«

Spretna kuharica

»Kadar nas obiščejo sorodniki ali znanci, žena vedno pokliče na pomoč kuharico, ki zna odlično kuhati na oba načina.«

»Na kakšno načina?«

»Na takšnega, da gosti še pridejo, in na takšnega, da jih ni nikoli več blizu.«

Stara zakonca

»Ati, kdo se v drugem nadstropju cele dneve dere?«

»Dva zakonca, ki sta že dolgo poročena.«

»Kako pa veš, da sta stara zakonca?«

»Veš, sinko, v prvih letih zakona veliko govori mož, žena pa ga poslušša. Potem začne veliko govoriti žena, mož pa jo poslušša. Na koncu pa veliko govorita oba, poslušajta pa sosedi.«

Lep poklic

»Moj ata je gradbeni delavec. Kaj pa dela tvoj ata?«

»Tisto, kar mu naroči moja mamica.«

Discipliniran mož

»Moj mož ima kar naprej nekakšne opravke. Nikoli ne vem, kje je.«

»Pri meni pa je obratno. Jaz za svojega vedno vem, kje je.«

»Kako ti to uspeva?«

»Preprosto, ker sem vdova.«

Karambol

»Kaj je rekel mož, ko si mu povedala, da si povzročila karambol?« je prijateljica povprašala nesrečno voznico.

»Naj ti naštejemo vse kletvice, ki so iz njega bruhale ves popoldne?«

»Ne, ni treba.«

»No, potem pa ni rekel nič.«

Frajer

Bolnik, ki je umiral zaradi hude driske, je zaprosil zdravnika: »Prosim, napišite, da sem umrl od sifilisa.«

»Zakaj?«

»Če sem že živel ponižno in skromno, želim vsaj umreti kot frajer in ne kot seronja.«

Poduk

»Dragi sin, tvoje pismo sem prejel. Takoj sem ti poslal denar, za katerega si me prosil,« je ata z Gorenjske pisal svojemu sinu, ki je študiral v Ljubljani. »Ko ti že pišem, pa te moram opozoriti, da se 10 evrov, za katere si me prosil, ne piše s tremi ničlami, temveč samo z eno.«

HUMORESKA

Piše: Tomaž Kšela

Januarske razprodaje

»Ljubi bog, kaj pa je s tabo?« je pred dnevi pri malici mizar Tone povprašal rezkarja Petra. »Zakaj imaš takšno podplutbo pod levim očesom. Ali si padel po stopnicah?«

»Ah, ne,« je nejevoljno odvrnil Peter.

»Kaj pa se ti je potem zgodilo?« je postala radovedna tudi šivilja Marica. »Menda se ja nisi pretepal v kakšni gostilni?«

»To pa ne. Saj veš, da nisem pretepač,« je še bolj nejevoljno odgovoril Peter. »To nesrečno podplutbo sem po nesrečnem naključju dobil na januarski razprodaji.«

»Ob sedanjih plačah me ne čudi, da je bila na razprodajah takšna gneča, da so se ljudje topli za izdelke,« je z dvignjenim prstom dejal Tone.

»Saj se ni nihče pretepal,« je povzdignil glas Peter.

»Peter, potem pa že enkrat razloži, kako je bilo na razprodajah in kako si dobil podplutbo,« se je razburila Marica.

»No, žena me je pred dnevi, ko se je vrnila iz službe, seznanila, da so se začele januarske razprodaje. Povedala mi je, da je nekaj trgovin že obiskala in našla zame čudovito karirasto obleko iz kamgarna,« je začel pojasnjevati Peter.

»Joj, kako pozorno ženo imaš,« je dejala Marica. »Ti si pač lahko srečen.«

»Popoldne sva šla z ženo v trgovino kupiti tisto karirasto obleko. Res je, da suknjič vleče malo v levo, na hlačah pa sta dve manjši nappaki v blagu, vendar je bila še kar poceni. Po tem nakupu sva šla v sosednjo trgovino, kjer je žena našla zame še črtasto kravato, ki se je lepo podala k moji novi obleki,« je nadaljeval Peter.

»Ali si dobil tudi novo kravato?« je pomenljivo povprašal Tone.

»Žena je vztrajala,« je dejal Peter. »Rekla mi je, da boljše k novi obleki ne bom našel.«

»Ti pa imaš zares ženo in pol,« je komentirala Marica.

»To še ni nič,« je dejal Peter. »Potem sva šla še v trgovino za srajce. Tam je žena našla zame belo srajco, ki je bila tako poceni, da bi bil nor, če je ne bi kupil. Res je, da je v spodnjem delu slabo ukrojena in se zato mečka, vendar se to ne vidi, saj si v družbi nikoli ne slečem suknjiča.«

»Prava figa, če se malce mečka, glavno, da je bila poceni,« je dejal Tone.

»Peter, saj nisi maneken, da se ti srajca ne bi smela malo pomečkati,« je dodala Marica.

»No, potem sva šla pa še v trgovino s čevlji,« je nadaljeval Peter. »Žena mi je izbrala rjave čevlje iz pravega usnja. Ker oba čevlja nista popolnoma enake barve, so bili tako poceni, da sem kupil dva para.«

»Zares si imel srečo,« je dejal Tone. »Kdo pa bo po cesti gledal, ali sta tvoja dva čevlja enake barve ali ne.«

»Neverjetno, koliko denarja sta z ženo potrošila samo za tvojo garderobo. Za to ji moraš biti zares hvaležen,« je dodala Marica.

»Saj sem ji bil hvaležen. Ker sem se ji hotel oddolžiti, sem ji predlagal, da bi na januarskih razprodajah kupila tudi kakšen kostim in bluzico ali čevljičke zanjo,« je dejal Peter.

»Kaj si ti nor, Peter!« je vzkripela Marica. »In kaj je odgovorila tvoja žena?«

»Nič, samo tako je začela vreščati in kriliti z rokami, da me je z dežnikom po nesreči lopnila po licu,« je dejal Peter. »Še sedaj ne razumem, kaj ji je bilo, saj se z mano sploh noče več pogovarjati.«

»Cepec neumni. Jaz te ne bi namlatila samo z marelo, temveč bi ti razbila betico,« je odločno dejala Marica. »Tako zlato ženo imaš, oblačil pa bi jo v stare cape z januarskih razprodaj, ki jih celo lansko leto ni hotela dati nase nobena druga ženska. Sram te bodi!«

Diši po domačem ... jabolčna pita

Sestavine:

Testo:

50 dag moke

15 dag sladkorja

1 pecilni prašek

25 dag margarine

2 jajci

Nadev:

1,5 kg jabolk

10 dag sladkorja

cimet

po želji: marmelada, rozine

Postopek:

Iz sestavin za testo zgnemo krhko testo. Za nadev naribamo jabolka.

Testo razdelimo na dva dela; prvi del razvaljamo in položimo na pekač (iz pečice), po želji namažemo z marmelado (zelo dobra je rabarbarina, slivova ...), potresemo z naribanimi jabolki, sladkorjem in cimetom. Po nadevu oblikujemo mrežo iz drugega dela testa. Pečemo približno pol ure.

Dober tek!

Suzana R. Breznik

OVTARJEVE NOVICE

Mesečnik **Ovtarjeve novice**, časopis osrednjih Slovenskih goric, izdaja Razvojna agencija Slovenske gorice Direktorica Janja Viher

Naslov uredništva: Ovtarjeve novice, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart, ovtarjeve.novice@rasg.si

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič

Tehnični urednik: Zmagoslav Šalamun

Uredniški odbor: Edvard Pukšič, Zmagoslav Šalamun, Tomaž Kšela, Dejan Kramberger in Janja Viher

Projektna sodelavka RASG in lektorica: Suzana Rejak Breznik

Fotografije: Foto Tone, avtorji prispevkov ter nekateri zunanji sodelavci, arhiv občin in RASG Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo!

Grafična priprava in tisk: Pika, Zmagoslav Šalamun, s.p., Biš 61, 2254 Trnovska vas, 29. januar 2010

Naklada: 6000 izvodov

Ovtarjeve novice lahko prelistate tudi na spletu: www.rasg.si

Sprejem za gospodarstvenike, direktorje javnih zavodov in druge predstavnike družbenega življenja Lenarta

V petek, 22. januarja, zvečer je v Domu kulture Lenart župan občine Lenart mag. Janez Kramberger priredil sprejem za gospodarstvenike, direktorje javnih zavodov in druge predstavnike družbenega

življenja. Ob sprejemu je poudaril osrednji namen tradicionalnih srečanj, »da občina izrazi pozornost tistim, ki skrbijo za razvoj lokalne skupnosti v najširšem pomenu besede. Ne zgolj tistim, ki ustvarjajo delovna mesta in

Dramska skupina KUD Matiček Spodnja Polskava je s Partljičevim 'Čajem za dve' razveselila gostitelja in goste sprejema

Na odru lenarškega kulturnega doma so nagrado in priznanje prejele ponosne diplomantke. Namesto odsotne Maje Toš ju je prevzel njen oče Marjan.

skrbijo za materialno blaginjo v občini, ampak tudi tistim, ki so suport temu: od zdravstva, šolstva, kulture. Če je vzpostavljena harmonija, če so ustanove dobre vsaka na svojem področju, je lokalna skupnost v celoti uspešna. Pogledali smo, kje smo bili uspešni, kaj bi lahko še bolje storili. Tako smo načrtali nove cilje za prihodnost.«

Občinski svet občine Lenart je lani sprejel sklep, da nagradi najuspešnejše študente, ki so v času študija dosegli povprečno oceno več kot 9,1. Ti prejmejo denarno nagrado v višini 200 evrov in posebno priznanje. Nagrado in priznanje je na sprejemu v dvorani kulturnega doma podelil župan Kramberger štirim študentkam. Za več kot uspešno končan študij so

ju prejele: **Janja Damiš** iz Zg. Voličine, ki je končala študij na mariborski fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo; **Klementina Kranvogel** iz Selc, zaključila je študij na Naravoslovno tehniški fakulteti v Ljubljani; **Natalija Rašl** iz Rogoznice, zaključila je študij na Višji prometni šoli v Mariboru, in **Maja Toš** iz Lenarta, ki je zaključila študij na Inštitutu za vzhodno in jugovzhodno Evropo Univerze na Dunaju.

Udeleženci so si v okviru tradicionalnega sprejema ogledali komedijo Toneta Partljiča *Čaj za dve* v izvedbi KUD Matiček Spodnja Polskava.

EP

Vabilo na pustno povorko v Lenartu

V Lenartu letos pripravljajo že 19. pustovanje, ki bo v soboto, 13. februarja

Pustna povorka bo krenila ob 11. uri izpred Centra za socialno delo v Lenartu, v Ilaunigovi ulici. Maškare se bodo zbrale pol ure pred pričetkom povorke, ki bo krenila po Maistrovi in Partizanski ulici do gasilskega doma, kjer bo zabava. Kot je običaj, bodo najizvirnejše maškare nagrajene.

Tako je bilo lani. Bo letošnji pust v snegu?

Projekt Ovtarjeve novice je sofinanciran iz ukrepa LEADER

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Organizatorji vabijo skupine, posameznike, otroke in odrasle, da se pridružijo povorki.

Veseli bodo vseh skupin in posameznikov, zato pričakujejo udeležbo in prijavo do ponedeljka, 8. 2. 2010, na občino Lenart po e-pošti: darja.ornik@lenart.si ali na tel. št. 729 13 21 (Darja Ornik).